

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET

MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel, Garderegiment Grenadiers
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer

119de JAAR

Nr. 11

Nov. 1950

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders 636

Redactioneel gedeelte

Waar werken wij voor? Wat bereiken wij? door Generaal Mr H. J. Kruls, Chef van de Generale Staf	640
De tactiek in de moderne oorlog IX, De tactiek der verbonden wapens, door E. J. C. van Hoogegem, Majoor van de Generale Staf	643
De atoomoorlog, door B. Koning, Luitenant-Kolonel der Grenadiers	651
Ideologische oorlogvoering, door D. van Tetterode, Res.-Officier van Gezondheid 1e klasse	658
Reorganisatie Psychologische Dienst K.L., door Mr M. H. K. van der Graaf, Res.-Majoor der Infanterie	661
Hoe ontstond de stengun?	663
Mac Arthur, door B. Koning, Luitenant-Kolonel der Grenadiers	664
Het Staatse Regiment „Oranje Gelderland”, door W. van Ittersum, Kolonel tit. b.d.	666
Factoren van invloed op militaire vorming en opleiding, door H. W. J. Teunissen, Commandant Schoolbataljon 1e V.O.C.	667
Hoe staat het met Uw kennis van het militaire recht?, door Mr H. H. A. de Graaff	669, 675
De luchtverdedigingsoefening „Cupoia”, door G. J. M. C. van Nijntzen, Commandant Luchtdoelartillerie	670
Boekbesprekingen	660, 671
Nogmaals „Statistiek in ons leger”, door O. L. G. F. Aberson	672
Kansen op behoud van de vrede, door F. C. Spits, Res.-Kapitein der Infanterie	676
Uit de buitenlandse vakpers	680

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET

MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel, Garderegiment Grenadiers
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer

119de JAAR

Nr. 11

Nov. 1950

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders 636

Redactioneel gedeelte

Waar werken wij voor? Wat bereiken wij? door Generaal Mr H. J. Kruls, Chef van de Generale Staf	640
De tactiek in de moderne oorlog IX, De tactiek der verbonden wapens, door E. J. C. van Hoogegem, Majoor van de Generale Staf	643
De atoomoorlog, door B. Koning, Luitenant-Kolonel der Grenadiers	651
Ideologische oorlogvoering, door D. van Tetterode, Res.-Officier van Gezondheid 1e klasse	658
Reorganisatie Psychologische Dienst K.L., door Mr M. H. K. van der Graaf, Res.-Majoor der Infanterie	661
Hoe ontstond de stengun?	663
Mac Arthur, door B. Koning, Luitenant-Kolonel der Grenadiers	664
Het Staatse Regiment „Oranje Gelderland”, door W. van Ittersum, Kolonel tit. b.d.	666
Factoren van invloed op militaire vorming en opleiding, door H. W. J. Teunissen, Commandant Schoolbataljon 1e V.O.C.	667
Hoe staat het met Uw kennis van het militaire recht?, door Mr H. H. A. de Graaff	669, 675
De luchtverdedigingsoefening „Cupola”, door G. J. M. C. van Nijntzen, Commandant Luchtdoelartillerie	670
Boekbesprekingen	660, 671
Nogmaals „Statistiek in ons leger”, door O. L. G. F. Aberson	672
Kansen op behoud van de vrede, door F. C. Spits, Res.-Kapitein der Infanterie	676
Uit de buitenlandse vakpers	680

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

van het

Ministerie van Oorlog

UIT DE LEGERORDERS

No. 183 L-LM — Voorlopig reglement op de inwendige dienst der Koninklijke Landmacht.

Ter kennis van de Koninklijke Landmacht wordt gebracht, dat van het Voorlopig RIDKL de 3e druk is verschenen, die op 1 Juli 1950 van kracht is geworden. De voorgaande drukken zijn daarmede komen te vervallen.

Het boekwerk bestaat thans uit twee delen, aangezien in Deel A, Algemeen, tevens de bijlagen (vroeger Deel A 1) zijn opgenomen.

Voorts zijn een tweetal inlegvellen toegevoegd, bevattende o.m. een opgave van legerorders, waarin door de Minister van Oorlog gestelde regelen, naar welke in verschillende artikelen of bijlagen wordt verwezen, zijn vervat.

No. 184 L-LM — Toezending van „De Militaire Spectator”.

Van onderstaande nummers zijn geen exemplaren beschikbaar. Aanvragen om toezending van die nummers dienen derhalve achterwege te blijven.

- 1945, nrs. 1, 2, 3;
- 1946, „ 6, 7, 8/12;
- 1947, „ 6 t/m 10;
- 1948, „ 6 t/m 12;
- 1949, „ 2, 4, 5, 6, 8, 9;
- 1950, „ 2 t/m 5.

Tenslotte wordt nogmaals de aandacht gevestigd op L.O. 1949, nr. 252 L-LM.

(Vooruitlopende op de verschijning van een aanvullende L.O. kan reeds thans worden medegedeeld, dat eveneens niet meer beschikbaar zijn de onderstaande nummers:

- 1946, nrs. 1, 2, 3, 5;
- 1948, „ 1 t/m 5;
- 1949, „ 1, 3, 10, 11;
- 1950, „ 6.).

No. 186 L-LM — Tijdelijke instelling van de rang van onderluitenant bij de Koninklijke landmacht.

Teneinde de van het Koninklijk Nederlands-Indonesisch Leger afkomstige onderluitenanten bij hun overgang naar de Koninklijke landmacht eventueel in de

zelfde rang te kunnen opnemen, is het nodig, bij de Koninklijke landmacht tijdelijk de rang van onderluitenant in te stellen.

Bij Koninklijk Besluit van 14 Juni 1950, nr. 37, is thans het volgende bepaald:

Artikel 1

Bij de Koninklijke landmacht wordt tijdelijk de rang van onderluitenant ingesteld.

De rang van onderluitenant is de hoogste onderofficiërsrang.

Artikel 2

Dit besluit wordt geacht in werking te zijn getreden met ingang van 15 Mei 1950.

No. 190 L-LM — Verkeersongevallen.

In deze L.O. zijn — ter verzekering van een snelle en volledige melding van verkeersongevallen waarbij militaire motorrijtuigen zijn betrokken — een aantal bepalingen neergelegd.

Bij deze L.O. is een formulier „Verkeersongevallenrapport” gevoegd.

No. 192 L-LM — Dienstvoorschrift betreffende het opvolgen van bevelen gegeven door militairen van de Republiek der Verenigde Staten van Indonesië.

Krachtens de gemeenschappelijke beschikking van de Minister van Marine en de Minister van Oorlog van 21 Juli 1950, Afdeling Personeel nr. 219415/199101 en afdeling B 7 nr. 136305 treedt op 1 Augustus 1950 in werking het Koninklijk besluit van 4 Mei 1950, nr. 37, houdende een dienstvoorschrift betreffende het opvolgen van bevelen, gegeven door militairen van de Republiek der Verenigde Staten van Indonesië.

In dit Koninklijk besluit wordt het volgende bepaald:

„De militair, die op enige wijze in dienstverhouding staat tot in de dienst boven hem gestelde militairen van de Republiek der Verenigde Staten van Indonesië, is verplicht te gehoorzamen aan de bevelen, welke hem door laatstbedoelde militairen in de uitoefening hunner functie worden gegeven”.

No. 198 L-LM — Uittreksels Registers Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister.

In de gevallen, waarin een militair een uittreksel uit een register van de Burgerlijke Stand of het Bevolkingsregister ener gemeente moet overleggen ten behoeve van administratieve doeleinden, dient de aanvraag te geschieden langs ambtelijke weg aan de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand, respectievelijk aan het bestuur van die gemeente.

Van het bovenstaande wordt slechts afgeweken:

a. indien bij wet of algemene maatregel van bestuur of een tot uitvoering daarvan gegeven beschikking de militair zelf met de aanvraag is belast;

b. indien de militair uitdrukkelijk verlangt zelf met de aanvraag belast te worden.

N.B. Ter toelichting op bovenstaande wordt het volgende ter kennis gebracht:

1. Aanvraag langs ambtelijke weg van een uittreksel uit een register van de Burgerlijke Stand of het Bevolkingsregister brengt voor de militair, te wiens verzoeken de aanvraag geschiedt, generlei kosten mee. Bij niet-ambtelijke aanvraag zouden door hem legesgelden verschuldigd zijn.

2. Het in het 2e lid, sub a, van bovenstaande beschikking omschreven geval, n.l. dat de militair zelf voor overlegging der benodigde stukken moet zorgen, doet zich o.a. voor bij:

a. het aanvragen van pensioen volgens de militaire pensioenwetten. De hiervoor benodigde stukken worden de militair op grond van de wet van 11 Mei 1946 (Staatsblad no. G 121) kosteloos afgegeven;

b. het aangaan van een verbintenis als beroepsmilitair. De hiervoor benodigde stukken worden de militair slechts tegen betaling van leges-gelden verstrekt;

c. benoeming, toelating, beëdiging, bevordering, op non-activiteitstelling, en ontslag van het reserve-personeel der Koninklijke landmacht. De hiervoor benodigde stukken worden de militair op grond van artikel 11 van de Wet voor het reserve-personeel der landmacht 1905 (6 Juni 1905, Staatsblad no. 177) kosteloos afgegeven.

No. 199 L-LM — Brevet van Luchtfotograaf.

1. Met ingang van 1 Januari 1950 wordt ingesteld het brevet van luchtfotograaf.

2. Dit brevet zal worden uitgereikt aan degenen, die voldaan hebben aan de door Chef Luchtmachtstaf vastgestelde, dan wel nog nader vast te stellen, eisen.

3. Het onderscheidingsteken voor het brevet van luchtfotograaf is gelijk aan dat voor het brevet van navigator, met dien verstande, dat in de cirkelvormige krans een gestyleerde afbeelding van een luchtfoto-apparaat wordt aangebracht, zoals dit door Chef Luchtmachtstaf nader is omschreven en vastgesteld.

No. 205 L-LM — Vervoerbewijzen.

Ter kennis van de onderdelen van de Koninklijke landmacht wordt gebracht, dat, indien een militair, volgens het Reisbesluit 1916 2e klasse reizend, een gedeelte van zijn reis moet afleggen in de 3e klasse — aangezien een trein of autobus der Nederlandsche Spoorwegen waarmede hij reist geen 2e klasse bevat — kan worden volstaan met het verstrekken van een vervoerbewijs 2e klasse voor de gehele reis.

No. 208 — Onderscheidingsteken troepen op Nieuw Guinea.

1. Door het personeel, behorende tot de troepen op Nieuw Guinea wordt op de bovenmouw der veldblouse of het daarmee overeenkomstige kledingstuk der tropenkleding een mouwonderscheidingsteken van geëmailleerd metaal gedragen;

2. het vorenbedoelde mouwonderscheidingsteken vertoont een verticaal gedeeld Romaans schild van zwart en geel, voorzien van een gekruist zwaard en papoeaspeer in wit, waarop de rijksappel in oranje is aangebracht.

No. 223 L-LM — Traditiecommissie.

De Minister van Oorlog heeft bepaald:

1. De Traditiecommissie is als volgt samengesteld:

Luitenant-generaal van de Generale Staf, M. R. H. Calmeijer, voorzitter;

Hoofd van de Krijgsgeschiedkundige afdeling van het Hoofdkwartier van de Generale Staf;

Kolonel van de Generale Staf P. Forbes Wels;

Kolonel der infanterie tit. b.d.W. Baron van Ittersum, secretaris;

Res. luitenant-kolonel W. Bolken (Luchtmacht);

Majoor der jagers J. J. Wijnsouw.

2. Aan de Traditiecommissie worden ambtshalve toegevoegd als deskundigen de Inspecteurs der wapens en dienstvakken.

3. De deskundigen, bedoeld in punt 2 worden geraadpleegd, indien de voorzitter der Traditiecommissie zulks noodzakelijk acht.

De instructie voor de Traditiecommissie luidt:

De Traditiecommissie staat rechtstreeks onder de bevelen van de Minister van Oorlog.

De Traditiecommissie adviseert de Minister van Oorlog en de onder deze ressorterende militaire autoriteiten betreffende de maatregelen, welke genomen kunnen worden om het voortbestaan van de bestaande tradities der Koninklijke landmacht en van de Luchtmacht te verzekeren en het toevoegen van nieuw ontstane tradities te bevorderen.

De Traditiecommissie is bevoegd briefwisseling te voeren met alle autoriteiten der Koninklijke landmacht betreffende aangelegenheden, de uitvoering harer instructie betreffende.

No. 224 L-LM — Uniformcommissie.

De Minister van Oorlog heeft t.a.v. de samenstelling en de instructie van de Uniformcommissie bepaald:

1. De Uniformcommissie is als volgt samengesteld:

Kolonel van de Generale Staf P. Forbes Wels, voorzitter:

Luitenant-kolonel-intendant P. van der Heide, lid;

Luitenant-kolonel der genie H. T. J. M. Lohmeijer, lid;

Res. luitenant-kolonel W. Bolken (Luchtm.), lid;

Res. majoor der infanterie C. van Goor, lid;

Dir. Off. v. Gez. 2e kl. F. H. A. Kothe, lid;

Majoor der Jagers J. J. Wijnsouw, secretaris.

2. De Uniformcommissie ontvangt een nieuwe instructie, als onderstaand:

De Commissie staat als zodanig onder de bevelen van de Minister van Oorlog.

De Commissie behandelt de aangelegenheden betreffende de uniformen en tenuen der Koninklijke landmacht en houdt zich in het bijzonder bezig met het in ontwerp samenstellen van een nieuw boekwerk „Beschrijving van de uniformen en tenuen van de Koninklijke landmacht”. Zij dient haar voorstellen in door tussenkomst van de Chef van de Generale Staf of (en) de Chef van de Luchtmachtstaf, al naar gelang deze betrekking hebben op de Koninklijke landmacht, exclusief de luchtstrijdkrachten, op de luchtstrijdkrachten dan wel op de Koninklijke landmacht in haar geheel.

De Commissie treedt tevens op als adviserend orgaan en is uit dien hoofde bevoegd de Minister van Oorlog ook ongevraagd alle adviezen en voorstellen te doen toekomen, welke zij voor de vervulling van haar taak nodig acht.

De Commissie kan zich binnenslands naar de plaatsen begeven, waar zij voor de uitoefening van haar taak tijdelijk moet vertoeven.

No. 225 L-LM-O — Dienstvoorschrift betreffende Legitimatieplicht.

Ter kennis van het personeel der Koninklijke landmacht werd gebracht het Koninklijk besluit van 7 Augustus 1950, no. 21, houdende vaststelling van een dienstvoorschrift betreffende legitimatieplicht, luidende:

Wij JULIANA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Oorlog van 31 Juli 1950, conf, Litt. S 175;

Gelet op artikel 135 van het Wetboek van Militair Strafrecht;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

De militair, die behoort tot de Koninklijke landmacht, is verplicht, zich op eerste vordering van een militair, behorende tot het Wapen der Koninklijke Marechaussee, tegenover deze te legitimeren.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag, volgende op die, waarop het in de legerorders is gepubliceerd.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit.

Soestdijk, 7 Augustus 1950.

(get.) JULIANA.

De Minister van Oorlog,

(get.) SCHOKKING.

No. 231 L-LM — Georganiseerd overleg bij de Koninklijke landmacht.

Aangezien enige wijzigingen plaats vonden in de samenstelling van de Commissiën voor georganiseerd overleg in zaken van belang voor de rechtstoestand van het militair personeel der Koninklijke landmacht wordt de huidige samenstelling van genoemde Commissiën ter kennis van de Koninklijke landmacht gebracht.

1. Voorzitter is de heer L. C. Rietveld, Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog.

2. Als Regeringsgemachtigden zijn thans aangewezen:

a. de Generaal-Majoor Mr. W. J. van Dijk, Adjudant-generaal der Koninklijke landmacht, tevens plaatsvervangend Voorzitter;

b. de heer P. P. Kuntze, Administrateur, Hoofd van de Afdeling Militaire Pensioenen (B 4) van het Ministerie van Oorlog;

c. de Kolonel-vlieger S. Mante, Adjunct-Adjutant-generaal Luchtvaart.

d. de Kolonel van de Generale Staf J. G. Warringa, Hoofd van de Sectie G 1.

3. Als Secretaris is aangewezen de heer Mr L. H. C. Hulsman, werkzaam bij de Afdeling B 7 van het Ministerie van Oorlog.

4. Adjunct-Secretaris is de heer G. Jordens, werkzaam bij de Afdeling Militair Personeel (A 1) van het Ministerie van Oorlog.

5. De Commissie voor de officieren bestaat uit de volgende leden en plaatsvervangende leden:

Leden: de Reserve-luitenant-kolonel der Infanterie J. A. Neuijen en de reservekapitein der infanterie Mr P. J. V. Roscam Abbing (aangewezen door de Algemene Vereeniging van Nederlandsche Reserve-officieren);

de Kapitein der Genie G. A. Brouwer en de Reserve-kapitein der Infanterie W. van der Mast (aangewezen door de Nationale Christen Officieren-Vereeniging);

de Luitenant-kolonel der Infanterie M. P. Kokje en de Majoor der militaire administratie J. G. P. de Gilde (aangewezen door de Vereeniging van Officieren van de Koninklijke landmacht);

de Kapitein der Artillerie Mr M. J. Kocken en de Reserve-kapitein der Infanterie H. E. Pernot (aangewezen door de Algemeene R.K. Officieren-Vereeniging).

Plaatsvervangende leden:

de Reserve-majoor der Infanterie S. Boonzaaijer en de Reserve-kapitein der Artillerie Mr P. G. Vos (aangewezen door de Algemeene Vereeniging van Nederlandsche Reserve-Officieren);

de Majoor der Infanterie R. van den Brink en de Reserve-majoor der Infanterie C. van Kammen (aangewezen door de Nationale Christen Officieren-Vereeniging);

de Majoor der Artillerie W. A. Feitsma en de Majoor van de Generale Staf A. H. Schreuders (aangewezen door de Vereeniging van Officieren van de Koninklijke landmacht);

de Reserve-luitenant-kolonel der Infanterie L. F. C. Potjes en de Kapitein der militaire administratie P. J. A. Wouters (aangewezen door de Algemeene R.K. Officieren-Vereeniging).

No. 233 L-LM — Psychologische dienst.

De Minister van Oorlog, overwegende de wenselijkheid wijziging te brengen in het selectiesysteem,

bepaalt:

1. Met ingang van 1 Juli 1950 is de

Psychologische dienst van de Koninklijke landmacht, bij Ministeriële beschikking van 13 Februari 1946, Militair Kabinet, bureau 2, nr. 429 opgericht, als zodanig opgeheven.

2. De taak van de selectie is rechtstreeks in handen gelegd, enerzijds van de hoofden van de indelingsraden, anderzijds in die van de troepencommandanten.

3. Met ingang van 1 Juli 1950 is opgericht:

a. een Psychologisch bureau, hetwelk wordt opgenomen in de Staf van de Adjutant-generaal en tot taak heeft:

(1) het zich op de hoogte houden van de moderne systemen en middelen voor psychologische selectie;

(2) het opstellen van richtlijnen voor de selectie bij de troep, indelingsraden en het hierna onder b te noemen Selectiecentrum;

(3) de voorbereiding van de psychologische dienst in het leger op voet van oorlog;

(4) het toezicht op de juiste toepassing van de onder pt. (2) bedoelde richtlijnen;

(5) het geven van psychologische adviezen aan autoriteiten en commandanten op ander gebied dan uitsluitend de selectie betreffende.

b. een Selectiecentrum als zelfstandig orgaan — ook administratief —, voor de dagelijkse werkzaamheden ressorterende onder de Plaatsvervangende Chef van de Generale Staf, met als taak het verrichten van alle voorkomende selecties ten behoeve van de aanwijzing voor de opleiding tot reserve-officier en de toelating voor de opleidingen tot of de overgang naar beroeps-officier en -onderofficier.

No. 236 L-LM — Stortingen in 's Rijks schatkist.

Ter bevordering van een snelle verwerking in de Rijksadministratie van de voor het Rijk bestemde ontvangsten is bij de Postchèque- en Girodienst voor elk Ministerie afzonderlijk een postrekening geopend.

De postrekening voor het Ministerie van Oorlog is gesteld ten name van „'s Rijks schatkist — betalingen aan het Ministerie van Oorlog” Nr. 552780.

Voor zover nog gelden in 's Rijks schatkist moeten worden overgebracht — b.v. bij opheffing van een administratie — zal dit in den vervolge dienen te geschieden door overschrijving of storting op de in vorige alinea genoemde postrekening. **Overschrijving of storting van bedragen op postrekening Nr. 1 mag derhalve niet meer plaats vinden.**

WAAR WERKEN WIJ VOOR? WAT BEREIKEN WIJ?

door *Generaal Mr H. J. KRULS, Chef van de Generale Staf.*

„Men will not fight and die unless they know,
what they are fighting and dying for”.

Generaal Mac Arthur.

IX.

Het is zonder meer duidelijk, dat in de wereld een groeiend gevoel van vertrouwen in de toekomst aanwezig is. De paniekachtige stemming, waarin wij enige tijd geleden verkeerden, schijnt zich min of meer te gaan oplossen. Duidelijk moet men zich echter de vraag blijven stellen in hoeverre de terugkeer van enige rust al dan niet gerechtvaardigd is.

De gunstige ontwikkeling van de militaire gebeurtenissen in Korea is hieraan zeker niet vreemd. Korea heeft de wereld getoond, dat de Westelijke naties niet van plan zijn voet te geven aan de pogingen van de andere zijde om haar macht steeds meer uit te breiden en daardoor een eventuele grotere botsing meer geleidelijk voor te bereiden.

Het is in Korea niet alleen gebleven bij een symbolisch verzet, maar de militaire operatiën hebben ook succes gehad. Daaraan is ongetwijfeld voor een deel het toenemen van het vertrouwen in de toekomst te danken. Enerzijds is de vaste wil der Verenigde Naties getoond, anderzijds is gebleken, dat deze wil — ook zelfs onder moeilijke omstandigheden — in succesvolle daden kan worden omgezet.

Een andere, zeer belangrijke grond voor het groeiend vertrouwen is te vinden in de — weder uit het Koreaans gebeuren voortvloeiende — krachtiger houding van de Noord-Atlantische landen om hun militaire kracht door samenwerking te gaan versterken.

De besprekingen en de getrokken conclusies in de vergaderingen van de Noord-Atlantische Raad in September zijn een duidelijk voorbeeld van het streven, dat door onze Minister van Buitenlandse Zaken is samengevat in de woorden „Vrede door kracht”. De Noord-Atlantische Raad heeft in beginsel besloten om voor de verdediging van West-Europa te streven naar een geïntegreerde krijgsmacht onder leiding van een opperbevelhebber, die, voorlopig vertegenwoordigd door een Chef Staf, aan organisatie en training vorm zal geven. De uitwerking van het probleem zal verre van eenvoudig zijn.

Het gaat er immers in de eerste plaats om, dat de eenheden van die geïntegreerde krijgsmacht worden opgebouwd en dat zal uiteindelijk toch moeten gebeuren door de deelnemende staten zelf. In hoeverre een Chef van de Staf, belast met de voorbereiding van de verdediging van West-Europa, de opbouwproblemen tot oplossing kan brengen, blijft een open vraag. Immers, opbouwen betekent niet alleen het geven van aanwijzingen voor organisatie en opleiding, maar ook het scheppen van de financiële en economische mogelijkheden om tot die opbouw te kunnen komen en het in gang zetten van het productie-apparaat om de materiëlevoorzieningen te kunnen regelen. Dit zijn alle zaken, waarbij de soevereiniteit van de deelnemende staten nauw is betrokken.

De Chefs van Staven en later de Ministers van Defensie van de Noord-Atlantische landen, die in de maand October in Washington bij elkander zijn gekomen, hebben bij de verdere uitwerking van dit grote vraagstuk ongetwijfeld voor moeilijke dingen gestaan. In hoeverre zij er in geslaagd zijn de beste oplossing te benaderen, valt bij het schrijven dezer regelen vanzelfsprekend niet te zeggen.

Wat ook het resultaat geweest mag zijn, de wereld zal zich duidelijk moeten realiseren, dat door de huidige krachtiger houding het potentiële oorlogsgevaar niet is geweken. Dat blijft bestaan zo lang de krachtsverhoudingen niet veranderd zijn en die veranderen eerst, wanneer er resultaten zijn te boeken, niet wanneer de plannen ambitieuser worden.

Het is overigens merkwaardig hoe de wereld reageert. In de regel is er weinig belangstelling voor de zaken der defensie. Die belangstelling komt pas, wanneer het gevaar voor de deur staat. Meestal is het dan te laat, omdat het opbouwen van legers, vloten en luchtvloten nu eenmaal een langdurig proces is, met een groot tijdsverschil tussen het maken van het plan en het bereiken van het resultaat.

Niet denkbeeldig is het gevaar zelfs, dat — naarmate het vertrouwen in de goede afloop als gevolg van goede plannen toeneemt — de werkelijke bereidheid om de plannen uit te voeren in overeenkomstige mate afneemt. Ik hoop niet, dat men deze uitspraak als die van een pessimist wil zien.

Ook voor ons zelf zijn hier belangrijke conclusies te trekken. Wij worden nooit sterk door te zeggen, dat wij sterk willen worden, maar wel door ons sterk te maken. „Het zeggen is maar wind, maar doen dat is een ding” is een uitdrukking, die ik mij uit mijn H.B.S.-tijd herinner en geschreven stond op de wand van onze tekenzaal. „Doen” is iets, wat voor ieder onzer op eigen terrein, in zijn eigen sector ligt. Het grote doel, dat voor ogen staat, is de inspanning van het doen zonder twijfel waard.

Het verschijnsel van lautheid tegenover de maatregelen der defensie is overal optredend, zeker ook in ons eigen volk. Men is er niet mee af met dit te constateren, maar men moet in de eerste plaats naar de oorzaken speuren. Wij moeten ons afvragen waarom ons volk zo lauw staat tegenover ons leger, waarom het kennelijk de overtuiging mist dat onze krijgsmacht ons zal kunnen beschermen, waarom bijv. de vrijwilligers niet stromen naar de onderdelen van de Nationale Reserve.

De oorzaken liggen op velerlei terrein. Eén der voornaamste is, dat wij er — door welke omstandigheden dan ook — nog niet in geslaagd zijn tot een behoorlijk product te komen, tot een product dat vertrouwen afdwingt en hoop geeft voor de toekomst.

Zoals gezegd, daarvoor zijn veel oorzaken. Het is onmogelijk om die alle weg te cijferen. Toch zijn er enkele en wel zeer belangrijke, waar wij — ieder voor zich — iets aan kunnen doen.

Vertrouwen immers in een apparaat kan moeilijk ontstaan, zo lang het er van verdacht wordt zijn krachten niet zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Het moet niet kunnen voorkomen, dat soldaten naar buiten kunnen vertellen, dat zij niet voldoende en niet intensief genoeg oefenen. Het moet niet kunnen voorkomen, dat bureaufunctionarissen geen nuttig werk doen of zich bezig houden met werk, dat een ander al doet.

Het moet niet mogelijk zijn, dat bijv. schietoefeningen op schietbanen zó weinig efficiënt geregeld worden, dat een belangrijk deel van de troep rond hangt of haar tijd verknoeit.

Het moet niet mogelijk zijn, dat kader zich aan de dienst onttrekt en dat hogere en lagere officieren hun diensten zó regelen, dat in de eerste plaats hun eigen gemak en hun eigen belang wordt gediend en niet dat van de dienst.

Het moet uitgesloten zijn, dat de voorbereidingen voor de opkomst van een lichter op enkele plaatsen zo onvoldoende worden getroffen, dat er bij opkomst niet voldoende kleding is om ieder terstond te kunnen kleden en dat het zelfs niet mogelijk is om op de avond van de eerste dag iedereen naar behoren te kunnen laten logeren.

Begrijp mij goed. Ik wil helemaal niet zeggen, dat deze en dergelijke misstanden schering en inslag zijn. Integendeel! Maar ik wil alleen maar betogen, dat zij voorkomen, dat zij stuk voor stuk zo ernstig zijn, dat zij de houding van ons volk tegenover het leger in gevaar brengen en dat daarmee onze gehele weerbaarheid ernstig in het gedrang komt.

Het incasseringsvermogen van onze soldaat is groot, maar daarop mag men in tijd van vrede zeker niet speculeren. De omstandigheden zijn moeilijk, maar ook die kunnen niet altijd als excuus worden aangevoerd voor gemaakte fouten.

Al onze fouten kunnen tot minimale proporties worden terug gebracht, wanneer wij de ernstige wil hebben om alles zo goed mogelijk te laten lopen en voldoende begrip voor teamwork.

Wij hebben dikwijls te zeer de neiging om ons op te sluiten in ons eigen vakje en om tevreden te zijn met het doen van die dingen, die in dat vakje passen. Die houding leidt tot een verkeerde instelling, tot iets dat ik met de uitdrukking „kamertjes-zonde” zou willen bestempelen. Dat moet er uit, als wij tot resultaten willen komen, zowel bij ons zelf als bij anderen.

En dan nog dit. Weest overtuigd, dat ook anderen, die krijgsmachten opbouwen, fouten maken en ook, dat wij Nederlanders zeer wel in staat zijn om iets goed te doen, ook in de militaire sector. Zelfs geloof ik, dat wij daarin excelleren.

Begin October is er een nieuwe lichter opgekomen. Het liefste zou ik overal hebben willen rondkijken hoe dat gegaan is. Dat kon nu eenmaal niet, omdat ik ook ander werk te doen heb. Ik kon gelegenheid vinden om naar één onderdeel te gaan. De omstandigheden waren daar heus niet ideaal; de kazerne was in reparatie en een deel der gebouwen niet of nauwelijks te betrekken. Maar wat ik daar gezien heb was goed en gedegen georganiseerd. Er was uitgegaan van een goede opzet en de uitvoering geschiedde door mensen, die met hart en ziel er bij waren.

Het was een goed begin voor de jongemannen, die de eerste dag in het militaire leven stapten. Verheugend was het ook om te constateren, hoe ook die jonge mensen zelf zich bij deze eerste stappen hielden. Flink, correct en opgewekt en daarbij een volkomen medewerking gevende.

Ik heb nooit zelf gezien hoe zo'n opkomst in een land als Amerika verloopt. Ik stel mij voor, dat het mooier zal zijn om aan te zien, veel meer spectaculair en veel meer geschikt voor foto en film. Maar wat ik hier in deze, nog wat ontredderde Nederlandse kazerne zag, daarvan wil ik gaarne constateren, dat het eigenlijk niet beter kan.

Zo iets geeft weer moed en... geeft aanleiding tot de conclusie, dat het zeker mogelijk moet zijn om deze Nederlandse jongemannen onder Nederlandse leiding ook inderdaad tot goede soldaten te maken.

DE TACTIEK IN DE MODERNE OORLOG

door E. J. C. VAN HOOTEGEM, *Majoor van de Generale Staf,
Leraar aan de H.K.S*

IX. DE TACTIEK DER VERBONDEN WAPENS

C. De aanval (I).

1. Inleiding.

In het algemeen kunnen verdedigingsstelsels, naar de aard, in twee groepen worden verdeeld:

- a. Haastig voorbereide verdedigingswerken, waarbij de vijand geen tijd of gelegenheid heeft gehad om een volledig en ingewikkeld stelsel van hindernissen aan te leggen en waarbij zijn tankverdediging, en mogelijk zelfs zijn vuurplan, nog niet zijn gecoördineerd.
- b. Volledig georganiseerde verdedigingsgebieden, welke door de aanval-ler slechts dan met kans op goed gevolg kunnen worden aangegrepen, indien deze eerst overgaat tot een gedetailleerde voorbereiding en in staat is een grote overmacht aan personeel, vuurwapens en somtijds ook technische middelen te concentreren.

Geheel in verband met bovenstaande kent men:

- a. De snel ingezette en doorgevoerde aanval, waarbij snelheid van handelen van de zijde van de aanvaller vermoedelijk meer voordelen zal afwerpen dan het ontwerpen van een gedetailleerd en gecoördineerd aanvalsplan.
- b. De zorgvuldig voorbereide aanval, welke moet worden uitgevoerd tegen een verdedigingsstelsel als bedoeld onder b, hierboven.

Afgezien van de wijze van uitvoering is in beide gevallen steeds het gestelde in de oude gevechtshandleiding van kracht, waar deze zegt, dat een commandant in den regel slechts tot de aanval kan overgaan, indien hij op het gedeelte van het slagveld waar hij de beslissing zoekt de overmacht heeft. Heeft hij deze niet, dan zal hij een gunstiger oogenblik moeten afwachten en gedwongen zijn tot het voeren van een tijdelijke verdediging. Op de uitdrukking „t i j d e l i j k e verdediging” werd vooral de nadruk gelegd door Veldmaarschalk Montgomery in de aanwijzingen, die deze persoonlijk voor het Britse Rijnleger heeft uitgegeven. Een van de grondbeginselen immers is de stelling, dat een beslissende overwinning slechts door de aanval kan worden verkregen.

Buiten de gewone grondbeginselen voor de gevechtsvoering kent de aanval echter nog enige beginselen, welke speciaal voor dit soort operatie van kracht zijn. Teneinde begripsverwarring te vermijden zullen deze hieronder worden aangeduid als „regels voor de aanval”.

2. *Regels voor de aanval*¹⁾

a. *Elke aanval, hoe eenvoudig ook opgezet, eist voorbereiding.*

Afgezien van het niveau, waarop wordt opgetreden kan deze voorbereiding het volgende inhouden:

- Het verzamelen, verwerken en verspreiden van inlichtingen.²⁾
- Het verzekeren van een doeltreffende bevelvoering, waarbij de nadruk moet worden gelegd op een juiste locatie van commandoposten en stafkwartieren; goede verbindingen en een goede verkeersregeling.
- Het verzorgen van de logistieke ondersteuning, in het bijzonder van de bevoorrading met, en de uitgifte van, munitie en andere goederen.
- Het aanpassen van de opleiding van de troep aan de bijzondere aard van de op handen zijnde operatie.
- Soms, doch niet altijd, een inleidende beschieting door artillerie en luchtmacht, teneinde het moreel van de vijand aan te tasten en een gedeelte van zijn verdedigingswerken te vernielen, voordat de aanval loskomt.

b. *Voortdurende vuursteun moet verzekerd zijn.*

De aanvalstroepen moeten door het vuur van de ondersteunende wapens in het doel worden gebracht en zij moeten hierdoor gedurende alle fasen van de aanval worden gesteund. Hoe dichter de troepen op dit vuur aansluiten, des te hoger zal hun moreel zijn en des te gemakkelijker zullen zij aan hun opdracht kunnen voldoen. Het is daarom van zeer groot belang, dat de ondersteuningswapens hun vuur met waarneming kunnen afgeven en voorts, dat zij, indien de waarborg van de vuursteun dit nodig maakt, snel van stelling kunnen veranderen, naarmate de aanval terrein wint.

Deze vuursteun mag niet worden onderbroken, voordat de aanvalstroepen, na het bereiken van het gevechtsdoel, zijn gereorganiseerd en de consolidatie een voldongen feit is.

c. *De voorwaartse beweging moet gehandhaafd blijven.*

Over de juiste uitvoering van deze regel is de laatste jaren veel geschreven. In eerste aanleg zal de voorwaartse beweging in de aanval moeten worden verzekerd door de aanvalstroepen in de diepte op te stellen. Met andere woorden door er voor te zorgen, dat een commandant over, in de in de diepte opgestelde, reserven kan beschikken op een ogenblik, dat de voorste onderdelen gevaar lopen in hun beweging te worden gestuit.

Deze groepering in de diepte mag evenwel niet inhouden, dat aan de troepen in voorste lijn een al te beperkt gevechtsdoel wordt opgegeven. Dit toch zou, totaal onnodig, leiden tot een herhaalde doorschrijding van onderdelen en eenheden, welke handeling vooral op een hoger niveau zeer tijdrovend is. Vaak zal het namelijk voorkomen, dat juist dit tijdsverlies de vijand in de gelegenheid stelt tot het uitvoeren van een tegen-

1) Vergelijk: Gevechtshandleiding, Deel II, Hoofdstuk VI, E, 1.

2) Voor uitvoering, zie de onlangs verschenen Ontwerp-Leidraad voor de Bevelvoering en Dienst in Staven (Leidraad Stafdienst), Hoofdstuk III, 3. In dit boekwerk zijn tevens opgenomen het besluit van de commandant, de analyse en de bevelen, zoals deze thans, aangepast aan de Amerikaanse stafdienst, zijn vastgesteld.

stoot of een tegenaanval, waarmede hij te laat zou zijn gekomen, indien de aanval van de voorste onderdelen nog over enige diepte zou zijn doorgezet. Uiteraard zal het voor een commandant een van de moeilijkste beslissingen in de loop van het gevecht zijn om het tijdstip vast te stellen, waarop de inzet van troepen in tweede lijn, hetzij door middel van doorschrijding, hetzij op enige andere wijze nodig wordt.

In de tweede plaats zal de voorwaartse drang in de aanval worden gewaarborgd door een juiste combinatie van de factoren „vuur” en „beweging”. Het boekwerk „Tactische Gevechtsvoering” zegt hieromtrent het volgende:

„De aanval bestaat uit v u u r en b e w e g i n g. Er mag geen vuur zijn zonder beweging en geen beweging zonder vuur. Het plan van de manoeuvre (beweging) vormt de grondslag voor het aanvalsplan. Dat plan moet dan ook van phase tot phase met vuur worden ondersteund, zodat het vuurplan zich moet baseren op het plan voor de manoeuvre.”

Hetzelfde boekwerk legt tevens de vinger op een wonde plek, waar het wijst op de verkeerde uitleg, welke vaak met betrekking tot de infanterie aan deze combinatie wordt gegeven. Bij de weinige grote oefeningen welke na afloop van de oorlog in ons land zijn gehouden, viel het op, dat juist die verkeerde uitleg in praktijk werd gebracht. Het a u t o m a t i s c h met kleine sprongen voorwaarts gaan van de infanterie nadat de startlijn is overschreden, is in beginsel onjuist en leidt tot verstarring van de aanvalsdwang. Niet de zuivere techniek van het sprongsgewijze voorwaarts gaan bepaalt het goed combineren van de factoren vuur en beweging, doch het optreden van de vijand en de gesteldheid van het terrein.

Het zou te ver voeren, indien hier dieper op dit onderwerp zou worden ingegaan. In grote lijnen betreft het de tactiek van de infanterie en niet die van de verbonden wapens. In verband met het belang van dit vraagstuk moge ik evenwel verwijzen naar verschillende buitenlandse publicatiën.³⁾

d. De startlijn moet vast in eigen hand zijn.

Bij een aanval mag het niet voorkomen, dat de aanvalstroepen op uur U nog een gevecht moeten leveren om de startlijn in handen te krijgen. Indien een dergelijke actie nodig zou zijn, moet deze als een afzonderlijke gevechtshandeling worden beschouwd en bij voorkeur ten uitvoer worden gelegd door troepen, welke niet aan de eigenlijke aanval deelnemen. Bij het loskomen van de aanval moet de startlijn vast in eigen handen zijn dan wel zodanig worden gedomineerd, dat ingrijpen van de vijand in dit stadium van de strijd onmogelijk is. Wordt aan deze eis niet voldaan en is de startlijn onvoldoende beschermd, dan bestaat de kans, dat het aanvalsplan reeds direct door een vijandelijke actie wordt doorkruist en tot mislukking is gedoemd, omdat het in de eerste phase van de strijd tot gevechten komt, waarmede bij het vaststellen van het vuurplan geen rekening is gehouden. Dit laatste gevaar bestaat in het bijzonder bij het uitvoeren van een tegenaanval, omdat het de vijand bij

³⁾ George S. Patton Jr. — War as I knew it (Part III, Retrospect, 377). Infantry Journal, June 1948 — Col Branner P. Purdue — Survival lies forward.

Infantry School Quarterly, April 1949 — Postwar Developments in Infantry Offensive Tactical Doctrine, bladz. 31.

een dergelijke actie gemakkelijker zal vallen het initiatief, dat hij oorspronkelijk bij zijn aanval had te hernemen, dan dit te veroveren in de loop van een verdedigend gevecht.

e. Na het bereiken van het gevechtsdoel moet zo spoedig mogelijk tot consolidatie worden overgegaan.

Vooraf bij troepen en staven, welke nooit in werkelijke gevechten gewikkeld zijn geweest, bestaat de neiging om het bereiken van het gevechtsdoel als het einde van de aanval te beschouwen. In wezen is dit onjuist. Een aanval mag pas als geslaagd worden aangemerkt, nadat de aanvaller alle maatregelen heeft genomen, welke de vijand het gevechtsdoel voor goed ontzeggen.

Om aan deze eis te kunnen voldoen zal het doorgaans nodig zijn, dat bij het bereiken van dit doel tot hergroepering wordt overgegaan. Immers, men zal verliezen hebben geleden en de verbanden kunnen door elkaar zijn geraakt. Ook kan het nodig zijn, dat wapens of onderdelen door anderen worden vervangen, waarvan de samenstelling of de aard meer met het voeren van het verdedigend gevecht overeen komen. Zo zal het kunnen voorkomen, dat de tanks, welke door hun beweeglijkheid het aangewezen wapen zijn om een ogenblikkelijke antitank-verdediging te waarborgen, tenslotte door andere wapens moeten worden afgelost om hen vrij te maken voor een andere taak dan wel om hen in de gelegenheid te stellen in reparatie te gaan of opnieuw te bevoorraden.

De consolidatie op het gevechtsdoel is onverbreekelijk verbonden met het aanvalsplan. Door haar zodanig te beschouwen wordt tevens bereikt, dat ook bij het bepalen van het vuurplan met dit gedeelte van de aanval rekening wordt gehouden.

3. *Voornaamste factoren, welke een moderne aanval beïnvloeden.*

De meeste modern ingerichte verdedigingsstelsels zijn gebaseerd op een combinatie van hindernissen tegen tanks en tegen troepen te voet. Deze kunnen kunstmatig dan wel natuurlijk zijn. Voor een studie van de aanval en voor het vaststellen van een aanvalsplan kan kennis omtrent de wijze van overwinnen van dergelijke hindernissen niet worden gemist. Zij veroorzaken de aanvaller moeilijkheden bij het opvoeren van zijn ondersteuningswapens en bij het coördineren van een eventuele samenwerking tussen infanterie en tanks. Verder zal het bezwaar om dergelijke onder vuur liggende hindernissen bij daglicht te nemen hem vaak dwingen tot het uitvoeren van een aanval bij duisternis.

Het lanceren van een nachtaanval en de mogelijke noodzaak om grote aantallen voertuigen, welke de hindernis moeten door- of overschrijden, onder contrôle te houden stellen een staf, zowel vóór als tijdens de operatie, voor ingewikkelde vraagstukken.

Voorts noodzaakt de vereiste artilleriesteun tot het nemen van uitgebreide maatregelen ten aanzien van:

- a. Het concentreren van grote aantallen vuurmonden, afkomstig van verschillende formaties.
- b. Het zover mogelijk naar voren opstellen van deze vuurmonden, ten einde in staat te zijn de aanval zo lang mogelijk zonder stellingverandering te kunnen blijven steunen.
- c. Het opleggen van een grote munitie-voorraad bij de stellingen.
Het behoeft geen betoog, dat de hierboven beschreven factoren het

verkrijgen van een tactische verrassing, naar welke bij elke aanval moet worden gestreefd, ten zeerste bemoeilijkt.

4. *Phasen, waarin een grote aanval kan worden verdeeld.*

- a. Voorbereiding.
- b. Binnendringen in de stelling.
- c. Gevechten binnen de stelling.
- d. Doorbreking.
- e. Vervolging.

Elk dezer fasen zal thans aan een korte beschouwing worden onderworpen, welke beschouwing is gefundeerd op de door de Westelijke mogendheden aangehangen theorieën.

5. *De voorbereiding voor een aanval.*

Nadat de oprukkende strijdmacht de gevechtsaanraking met de vijandelijke stelling tot stand heeft gebracht, volgt een periode van intensieve voorbereiding voor de aanval. Afhankelijk van de sterkte van de stelling zal deze periode van kortere of langere duur zijn. De voorbereidingen omvatten:

- a. Het verzamelen, verwerken en verspreiden van inlichtingen.
- b. Het zover mogelijk naar voren brengen van het verbindingsstelsel, vooral van lijnverbindingen.
- c. Het verkennen van de aanvalssector door alle commandanten, die bij de aanval zijn betrokken.
- d. Waarneming en patrouillegang, teneinde het stelsel van hindernissen in front van de stelling (vooral het beloop van de mijnevelden) vast te leggen.
- e. Het in stelling brengen van de vuurmonden en het opleggen van de munitie, welke nodig is om de aanval te steunen.
- f. Het opvoeren van de aanvalstroepen en het opstellen van deze troepen (waarbij inbegrepen eventuele aflossing).

Het is van belang, dat de commandant gedurende deze gehele voorbereidingsperiode het initiatief vast in handen houdt. Dit geschiedt het beste door bovengenoemde intensieve patrouillegang, welke hem dan tevens het grootste gedeelte van zijn inlichtingen verschaft omtrent de vijandelijke sterkte, diens opstellingen, verdedigingswerken en moreel.

6. *Het binnendringen in de stelling.*

Het eerste gedeelte van de eigenlijke aanval bestaat uit het inbreken in het vijandelijke verdedigingsstelsel.

Hoe kort de tijd ook moge zijn, welke deze voor het inrichten van zijn stelling heeft gehad, doorgaans zal hij in staat zijn geweest om enige hindernis aan te brengen. Het inbreken in zijn stelling impliceert daarom meestentijds het nemen van een hindernisgordel en het zal daardoor tevens een pioniersvraagstuk zijn. Naarmate de sterkte van deze hindernis toeneemt, kan dit pioniersvraagstuk in hogere mate van invloed zijn op de wijze waarop de aanval zal worden uitgevoerd.

Het inbreken in de stelling geschiedt door het inzetten van een grote overmacht op een smal front. Deze overmacht moet, zoals eerder gezegd, in de diepte zijn geëcheloneerd, om het de aanvaller mogelijk

te maken enig beginsucces uit te buiten en tevens om de vijand geen kans te geven zich van de eerste klap te herstellen.

Alle beschikbare vuursteun, met inbegrip van die van het luchtwapen, moet gecoördineerd worden ingezet, teneinde er zeker van te zijn dat deze zo doeltreffend mogelijk wordt aangewend.

Bij het binnendringen in de vijandelijke stelling wordt in eerste aanleg een bruggenhoofd gevormd over de hindernis. Het meest kritieke ogenblik ligt tussen het tot stand komen van dat bruggenhoofd en het opvoeren van de ondersteuningswapens door de doorgangen, welke in de hindernis zijn gemaakt. Het behouden van het gevormde bruggenhoofd is somtijds een moeilijker opgave dan het binnendringen in de stelling zelf.

7. Het gevecht binnen de stelling.

Alles moet in het werk worden gesteld om de aanval door te zetten, onmiddellijk nadat het bruggenhoofd is gevormd. Het initiatief mag, vooral in deze fase van de aanval, niet verloren gaan. Het zal echter nodig kunnen zijn, dat de aanvaller zijn krachten moet hergroeperen om de aanval te kunnen doorzetten.

Deze doorgezette aanval wordt gericht langs een as van beweging, welke tevoren in het aanvalsplan is vastgelegd. Indien de toestand ter plaatse evenwel te ernstig wordt en men gevaar loopt, dat de voorwaartse beweging als gevolg van de vijandelijke weerstand aldaar dreigt verloren te gaan, moet de aanvalsrichting snel worden omgegooid. Zo wordt dan getracht om in verschillende richtingen terrein te winnen, waarbij de oorspronkelijke inbreuk tevens wordt verwijfd. De stoten tezamen moeten culmineren in de doorbraak van de stelling. Zij moeten voorts een zodanige samenhang vertonen, dat het voor de vijand een open vraag blijft in welke richting de voornaamste wijst.

Slechts door te handelen als hierboven omschreven kan het tempo van de aanval worden gehandhaafd. De voornaamste factoren, welke tot het behoud van het initiatief bijdragen zijn een vooruitziende blik, de zorg voor tijdig in handen hebben van reserves, een snelle uitvoering van de verschillende aanvalsstoten en tenslotte het gecentraliseerd houden van de gevechtsleiding.

8. Doorbreking.

Tenslotte zal het ogenblik aanbreken, dat de vijandelijke weerstand gaat verminderen. Indien de aanvaller symptomen in deze richting bemerkt moet hij steeds meer kracht in zijn aanval gaan leggen en de uitvoering trachten te versnellen. Dit is ook het moment, waarop de pantserstrijdkrachten, welke voor het uitbuiten van het succes worden gereedgehouden, moeten worden ingezet. Indien de infanterie-divisiën de weerstand niet volkomen hebben gebroken kan het nodig zijn, dat deze zelf door een inleidend gevecht hun uitloop vrij moeten maken. In beginsel moet dit echter worden vermeden.

Het vaststellen van het ogenblik, waarop het pantser moet worden ingezet is wederom een moeilijke beslissing. Indien dit te laat gebeurt kan de goede gelegenheid wel eens voorbij zijn en niet meer terug komen. Is men te vroeg, dan bestaat de kans, dat het pantser in zware gevechten binnen de stelling wordt betrokken en later niet op tijd ter beschikking

staat. Om het juiste oogenblik te kunnen vaststellen moet er een zeer nauw verband bestaan tussen de infanterie-divisiën en het pantserwapen. Voorts is het een zaak van nauwkeurig stafwerk ten aanzien van het verplaatsen en het verzamelen van de pantsereenheden, als voorbereiding van de vervolging.

9. *De vervolging.*

Indien de voorgaande fasen van de aanval op juiste wijze zijn uitgevoerd is er alle kans, dat het inzetten van de pantsereenheden zal leiden tot vernietiging van de vijand. Door het uiteenslaan van stafkwartieren, opstellingen van artillerie en achterwaarts opgestelde administratieve inrichtingen, alsmede door het afsnijden van verbindingen en terugtrekkende colonnes zal het de vijand onmogelijk worden gemaakt om tot een tijdige hergroepering over te gaan. Zijn terugtocht zal daardoor kunnen ontaarden in een wilde vlucht en voor het eigen hogere commando kunnen gunstige mogelijkheden worden geschapen.

Nadat de vervolging is ingezet gaat de tactische toestand van de aanval over in die van een hernieuwde naderingsmars.

10. *Enige opmerkingen over een Russische infanterieaanval.*

In beginsel treft men bij de Russen een vrijwel gelijke fasen-indeling aan, als die welke hiervoren is beschreven en welke bij de Westelijke legers wordt geaccepteerd. In een infanterieleger gebruikt men de infanteriedivisiën voor het binnendringen, het forceren van een doorbraak en het elimineren van achtergebleven vijandelijke weerstanden. Het pantser, en dan doorgaans in de vorm van gemechaniseerde divisies, gebruikt men om de doorbraak in eerste aanleg uit te buiten. Buitendien kennen de Russen ook nog het pantseroffensief, dat ofwel wordt gelanceerd tegen een zwak bezette stelling, ofwel in samenwerking met infanterie, doch waarbij het pantser de vijandelijke stelling binnendringt en de infanterie wordt gebruikt voor het opruimen van gepasseerde weerstanden (snelheid van actie).

a. *Voorbereiding.*

Volgende bijzonderheden vragen hier de aandacht:

— Het nauwkeurig vaststellen van de vijandelijke opstellingen, waarbij die, welke binnen de gezichtskring van de eigen troepen liggen doorlopend in observatie worden gehouden door middel van een gecoördineerd netwerk van waarnemingspunten. Om het vijandelijk vuur te trekken doet men schijnaanvallen en gebruikt men dummy-tanks.

— Patrouilles nemen veel meer risico dan bij ons het geval is, vooral wanneer het het nemen van hindernissen betreft.

— Men getroost zich veel moeite om, door middel van identificatiën, vakgrenzen tussen vijandelijke eenheden en onderdelen vast te stellen, teneinde in staat te zijn de natuurlijke zwakte van deze sectoren uit te buiten.

— Gewelddadige verkenning ter sterkte van een bataljon tot een regiment, gesteund door artillerie en tanks, geschiedt twee of drie dagen voordat de eigenlijke aanval wordt ingezet. Indien een dergelijke actie succes blijkt te hebben wordt dit ogenblikkelijk uitgebuit.

— Men infiltreert op grote schaal (Korea). Het is voorgekomen, dat

een geheel bataljon door de vijandelijke linies sijpelde, zonder dat het werd ontdekt voordat het de stelling van binnen aanviel.

— Versluiting en misleiding vormen steeds een belangrijk onderdeel van het aanvalsplan. Men tracht verrassing te bereiken door aan te vallen over zeer moeilijk terrein of onder slechte weersomstandigheden, waarbij dan het uithoudingsvermogen en de behendigheid van de Russische soldaat voorname factoren vormen.

— Men hecht grote waarde aan camouflage. Materieel, dat moeilijk te verbergen is, zoals bijvoorbeeld brugslagmaterieel bestemd voor een voorbereide rivierovergang, wordt opgelegd in een sector grenzende aan die, waarin men de aanval wil uitvoeren. Bij de artillerie wordt op grote schaal gebruik gemaakt van schijnopstellingen.

— Indien de verrassing hierdoor niet wordt prijsgegeven worden de hindernissen vóór de vijandelijke stelling opgeruimd in de loop van de nacht, welke aan de aanval voorafgaat. De rest tracht men dan op te ruimen tijdens het verloop van de aanval, door een inleidende beschieting, door pantservuurmonden en door infanterie en pioniers.

b. Het inbreken in de stelling en de gevechten daar binnen.

De aanval wordt op een smal front ingezet, doch indien nodig tot een grote diepte doorgevoerd. De voorste eenheden gaan hierbij zo snel mogelijk op hun gevechtsdoel af. De voorste aanvalsgolf drukt door, zonder op verliezen te letten, vernietigt de lichte weerstand die zich op haar weg bevindt, doch trekt om steunpunten heen, welke worden overgelaten aan het tweede echelon. Indien een golf tot stilstand wordt gebracht wordt zij terstond door een volgende doorschreden. Om hieraan te kunnen voldoen worden bij het voortschrijden van de aanval steeds meer troepen in de ontstane gaten geperst, waarvan tevens onderdelen afbuigen om het gat te verwijden.

Tanks treden als volgt op. De eerste golf gaat gewoonlijk aan de infanterie vooraf, welke laatste dicht opgesloten en in samenwerking met, of rijdende op de tweede golf tanks volgt. Mechanische pantserdoelartillerie verplaatst zich in tactische lijnen op een afstand van ongeveer 300 meter achter de leidende tanks en neemt deel aan het vernietigen van de achtergebleven weerstanden. Het wordt tevens gebruikt om vijandelijke tegenaanvallen op de flanken af te slaan.

Ten dienste van de consolidatie bewegen zich, tijdens de aanval, antitankgroepen achter de aanvalsgolven. Dergelijke groepen kunnen bestaan uit pantserdoelartillerie, gemechaniseerde artillerie, pioniers bewapend met vlammenwerpers, en infanterie en pioniers voor het leggen van mijnenvelden. Ook hier wordt wederom nadruk gelegd op de flanken, aangezien deze de beste aanvalsrichting vormen voor een vijandelijke tegenaanval.

c. Doorbreking en vervolging.

Indien hergroepering voor het voortzetten van de aanval nodig is worden de voorbereidingen hiervoor getroffen tegelijk met de consolidatie van het bruggenhoofd binnen de stelling. Nadat de doorbreking is voltooid worden gemechaniseerde eenheden ingezet om het succes uit te buiten. Hierbij wordt snelheid van handelen van primair belang geacht en wordt getracht de terugtrekkende vijandelijke colonnes te vernietigen door evenwijdig aan hen op te rukken en hen af te snijden.

DE ATOOMOORLOG

door B. KONING, *Luitenant-Kolonel der Grenadiers.*

Het Britse Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft een boekje uitgegeven over de gevaren van de atoomoorlog voor de burgerbevolking en de beschermingsmaatregelen daartegen. Zeer juist wordt in de inleiding gezegd, dat de burgerlijke verdediging een essentieel onderdeel is van de totale verdediging en evenals de *militaire* in tijd van vrede moet worden georganiseerd.

De aanvalsmethoden.

De atoombom kan op vele wijzen worden ingezet. In de eerste plaats geworpen uit een vliegtuig, waarbij de bom op de grond tot explosie wordt gebracht, dan wel op kleine of grote hoogte boven de grond explodeert. Bij de explosie hoog in de lucht, wordt het grootste oppervlak getroffen. Bij grond-explosies en explosie op kleine hoogte is het getroffen oppervlak kleiner, maar de schade intensiever. Tegen bewoonde oorden wordt de *hoge* explosie de meest juiste geacht.

Bij explosie onder water is de uitwerking zeer groot.

De A-bom kan ook op andere wijzen bij zijn doel worden gebracht. De raket — al of niet radiografisch bestuurd — is daarvoor een uiterst gevaarlijke mogelijkheid. Voor zover de actie-radius der raketten nog niet toereikend is kunnen deze wapens gelanceerd worden van duikboten, die tot dicht bij de vijandelijke kust ongemerkt kunnen opvaren, om dan een massa atoom-raketten af te vuren. En ten slotte is er nog de mogelijkheid om de A-bom binnen te smokkelen in het vijandelijk land, per schip, trein, auto of vliegtuig.

Een uitgebreid radar- en sonar-net zal de nadering van vliegtuigen, raketten en duikboten zo vroeg mogelijk moeten constateren, waardoor een ultra moderne luchtverdediging met luchtdoelartillerie, anti-raketten en een grote jachtluftvloot dit gevaar kunnen bestrijden.

Tegen het binnensmokkelen van A-bommen is nauwkeurige controle met moderne detectiemiddelen nodig. President Truman kreeg onlangs machtiging om schepen te doen controleren.

De uitwerking.

1. een geweldige luchtdruk;
2. een enorme hitte ontwikkeling;
3. radioactieve straling, een totaal nieuw element, dat nieuwe problemen stelt.

ad 1. De luchtdruk („blast“).

De luchtdruk die bij de explosie ontstaat is enorm. De atoombom bergt een energie gelijk aan 20.000 ton trotyl, d.w.z. gelijk aan 2000 „blockbusters“ van 10 ton, de grote bommen, die de geallieerden op het einde van de oorlog bij luchtaanvallen gebruikten. Daardoor is de duur van de luchtstoot ongeveer 100 maal zo lang als die van een gewone bom, en krijgt die luchtstoot het karakter van een voortwoedende orkaan.

Dit verklaart, dat er bij de slachtoffers in Hiroshima en Nagasaki veel minder gesprongen trommelvliezen en gescheurde longen werden aangetroffen, dan in de Duitse en Japanse steden, die met gewone bommen waren aangevallen. De meeste verwondingen tengevolge van de luchtdruk waren veroorzaakt door het instorten der huizen en neervallend materiaal.

Rekening houdende met de bouw van een West-Europese stad, kan men de uitwerking van de „blast”, als volgt aangeven:

<i>Aard der vernielingen:</i>	<i>straal der cirkel rondom het springpunt:</i>
totaal vernield	1,5 km (\pm 30.000 woningen)
zwaar beschadigd	1,5—2 km (\pm 35.000 woningen)
licht beschadigd	2,2—3,7 km (\pm 50.000-100.000 woningen)

Door deze schade zal een bevolking van \pm 100.000 mensen dakloos worden.

Van openbare diensten kunnen bovengrondse installaties als gashouders, watertorens, hoogspanningsleidingen, telefoon- en telegraafdraden en elektrische leidingen van spoorwegen geheel worden vernield. Dit zal het werk der reddingsploegen ernstig bemoeilijken. Deze moeten dan ook geheel „self supporting” zijn, met eigen vervoer- en verbindingsmiddelen, voedsel en watervoorziening.

De beschermingsmaatregelen zijn geen onoplosbaar probleem. De Japanse schuilkelders, zelfs van eenvoudige constructie, gaven een behoorlijke bescherming; diepe schuilkelders volledige bescherming. Zonder twijfel zijn op grote schaal schuilkelders te maken, die de luchtdruk en radioactieve werking van de A-bommen kunnen weerstaan.

De reddingsploegen moeten goed getraind en van het modernste opruimingsmateriaal zijn voorzien. Wenselijk zijn twee soorten ploegen, nl. „lichte”, die zonodig over de ruines heen snel naar bedolven schuilplaatsen kunnen oprukken en zware, die op grote schaal met puin ruimen kunnen beginnen. Nagegaan moet worden in hoeverre de reddingsploegen ook van vervoer te water gebruik kunnen maken. In het algemeen kunnen op zware druk berekende bruggen de drukstoot van een boven de grond springende atoombom verdragen. De plaatsen der schuilkelders moeten nauwkeurig zijn vastgelegd, daar door de uitgestrekte verwoestingen het normaal kaartbeeld grondig zal worden gewijzigd.

ad 2. De hitte-ontwikkeling („heat flash”).

Door de explosie van de A-bom ontstaat een enorme hitte, naar schatting van \pm 10.000.000 graden Celcius, welke slechts een enkele seconde duurt. Daarom spreekt men van de „heat flash”: een „hitteflits”. Deze flits is echter zo groot, dat bij een explosie in de lucht de temperatuur op aarde onder het explosiepunt met vele duizenden graden stijgt. Op een afstand van 7 km van het springpunt is de warmte-invloed nog op het lichaam merkbaar. Hoewel de hitte-ontwikkeling dus uiterst kort duurt is deze toch voldoende om over grote oppervlakte tal van branden te doen ontstaan.

Ernstige derde graadsverbrandingen — van onbeschermden personen — vinden plaats tot op 1,5 km van het springpunt. Tot op 3,5 km kwamen nog verbrandingen van de huid voor. Daar de warmtestralen zich rechtlijnig voortplanten, is bescherming ertegen betrekkelijk gemakkelijk. Mist en regen verminderen de uitwerking van de hitteflits

aanzienlijk. In Japan, met zijn houten en bamboehuizen had de „heat flash” een enorme uitwerking. In Hiroshima werd 10 km² van de stad door brand verwoest, in Nagasaki 4 km². De Amerikanen houden er rekening mee, dat in een normale Westerse stad met baksteenbouw en goede georganiseerde brandweer een oppervlakte van 4 km² zal kunnen uitbranden. Daarbij ontstaat boven de uitgebreide branden een z.g. „vuurstorm” door het opstijgen van hete gassen, waardoor een hevige stormwind aan de buitenzijde van het brandend oppervlak kan ontstaan. Wel wordt daardoor een verder uitbreiden van de brand tegen gegaan, maar in het getroffen gebied woedt de brand des te heviger, waardoor de taak der reddingsploegen ernstig wordt bemoeilijkt.

ad 3. De radioactieve straling.

Dit geheel nieuwe element in de oorlogvoering heeft verschillende aspecten en wel:

- a. het directe gevaar in de vorm van de bij de explosie vrijkomende gamma-stralen en neutronen;
- b. het indirecte gevaar, als gevolg van secundaire reacties na de explosie.

De gamma-stralen zijn dodelijk voor de onbeschermd mens. Tot nu bestaat er geen beschermende kleding tegen. Onbeschermd personen tot op 750 m van het springpunt zijn ten dode opgeschreven. Tot op 1500 m wordt het aantal slachtoffers nog 50 % en nog tot 3,5 km doen de stralen hun invloed op het menselijk lichaam gevoelen, door de lichtere vormen van de z.g. „radiatie ziekte”.

De gamma-stralen hebben een groot doordringingsvermogen, maar toch zijn schuil- en opslagplaatsen betrekkelijk gemakkelijk ondoordringbaar voor die stralen te maken. Een laag van 75 cm gewone grond of een vrij dunne metaallaag zijn reeds voldoende. Ongeveer een minuut na de explosie zijn de gamma-stralen verdwenen. (Zij maken de voorwerpen die zij raken niet radio-actief).

De bij de explosie vrijkomende *neutronen* hebben eveneens een groot indringingsvermogen en een funeste invloed op het lichaam. Bovendien kunnen zij de materialen die zij treffen radio-actief maken. Dit noemt men de „ge-induceerde radio-activiteit”, die soms zeer lang kan blijven bestaan. De dodelijke actie-radius der neutronen is aanzienlijk kleiner dan die der gamma-stralen en de duur van hun uitstraling is belangrijk korter, vermoedelijk niet meer dan enkele seconden. Een beveiliging, die bestand is tegen gamma-stralen beschermt ook tegen neutronen. Het rampzalige bij een treffen door gamma-stralen of neutronen is, dat het slachtoffer dit niet merkt. Zelfs bij zeer ernstige gevallen beginnen de verschijnselen pas na ongeveer twee uur met een gevoel van misselijkheid en braken. Daarna is er een periode van 2—4 dagen, waarin men nog niets merkt, maar dan krijgt de patiënt koorts, bloederige diarree, zwerend tandvles en mondslijmvlies, snelle vermagering en uitdroging. De dood volgt binnen 14 dagen. Al naar gelang van de intensiteit der bestraling is de z.g. „latente” periode — waarin men dus nog niets merkt van de „radiatie-ziekte” — 2 tot 18 dagen.

Bij deze gevallen begin na 14 dagen het haar uit te vallen en na 18 dagen volgt een algemeen ziek zijn, weer gepaard gaande met de reeds genoemde verschijnselen en gebrek aan eetlust. De witte bloed-

lichaampjes verdwijnen, waardoor alle mogelijke infecties kunnen ontstaan. Neusbloedingen en bloedbraken, alsmede snelle uitdroging. Het beenmerg verdwijnt. Bij deze gevallen is het sterftepercentage $\pm 50\%$ tot de 5e week. Wie na 6 weken nog leeft heeft een goede kans er door heen te komen. Bij de lichte gevallen, gekenmerkt door haaruitval, gebrek aan eetlust, pijnlijke keel, bloedarmoede, diarree en een geringe uitdroging, volgt herstel na 8 à 9 weken.

Het *indirecte* gevaar van de radio-activiteit, dat bij de explosie van de atoombom optreedt wordt veroorzaakt door de „geïnduceerde radio-activiteit” van materialen, die door neutronen getroffen zijn en door de *splitsings-producten* van de optredende kernsplittingsen bij de explosie. Hun concentratie is niet groot, tenzij de bom is geëxploideerd op de grond of onder water. In dat geval moet het getroffen gebied onverwijld worden geëvacueerd. De radio-actieve splitsingsproducten zijn gevaarlijk als zij in het lichaam komen door middel van voedsel of dranken of de ademhaling. Dan ontstaat „radio-actieve vergiftiging”. De radio-actieve splitsingsproducten en de geïnduceerde radio-actieve voorwerpen stralen op hun beurt weer dodelijke gamma-stralen uit. De duur dezer radio-activiteit is zeer wisselend. Neutraliseringsmiddelen bestaan niet; het moet vanzelf uitwerken. Dat kan variëren van enkele seconden tot enige jaren. De hoogte van de explosie boven de grond, klimatologische en meteorologische omstandigheden en de samenstelling van de grond zijn hierop van invloed. De hoge — dodelijke — intensiteit vermindert echter vrij spoedig, zodat na enige tijd reddingsploegen zelfs zonder speciale beschermende kleding de getroffen gebieden kunnen betreden.

De bescherming tegen het *indirecte* gevaar omvat de volgende maatregelen.

- a. nauwkeurige vaststelling van de radio-activiteit en bepaling van haar sterkte (radiatiemeting);
- b. beschermende kleding;
- c. persoonlijke ontsmetting;
- d. algemene ontsmetting.
- e. periodieke medische controle.

Het vaststellen van radioactiviteit en de sterkte ervan is zeer belangrijk. Daardoor is men in staat om vast te stellen welke gebieden nog gevaar opleveren, zodat men de bevolking zo snel mogelijk kan evacuëren en anderen kan worden verboden dergelijke gebieden binnen te gaan. Het meten geschiedt met zg. *radiatie-meters*, waarvan men verschillende soorten heeft en wel:

- a. de dosimeter;
- b. de draagbare dosis-meter;
- c. de besmettingsmeter.

De dosimeter is een instrument ter grote van een vulpenhouder voor persoonlijk gebruik bestemd. De wetenschappelijke naam is „Quartz-Fibre electroscope”. Het kan met een clips in een zak van een jas of overall worden gedragen en stelt de drager in staat om steeds de sterkte der radio-actieve straling in zijn nabijheid te meten, zodat hij dus bij voortdurend zijn eigen veiligheid kan constateren. De mate van radio-activiteit wordt uitgedrukt in z.g. „Roentgens”. Een bestraling van 0,1 Roentgen per 8 uur is toelaatbaar; daarboven wordt men het slachtoffer van de „radiatie-ziekte”.

De draagbare „dosis meter” geeft de hoeveelheid radio-activiteit aan, die wordt uitgestraald per uur in een bepaalde omgeving. Zij worden in grotere aantallen tegelijk ingezet, om een levensgevaarlijk gebied nauwkeurig te kunnen begrenzen.

De *ontsmettingsmeter* is een zeer gevoelig instrument en wordt in ziekenhuizen en ontsmettingsstations gebruikt. Het geeft de kleinste hoeveelheid radio-activiteit aan en wordt gebruikt om patiënten te controleren.

Beschermende kleding.

Deze kleding geeft *geen* bescherming tegen de gamma-stralen, maar wel tegen de alpha- en beta-stralen, die tegelijk met de gamma-stralen door radio-actieve voorwerpen worden uitgezonden. De alpha- en beta-stralen hebben vrijwel geen doordringingsvermogen. Het gevaar ligt daarin dat alpha- en beta-stralen uitzendende deeltjes op een of andere manier in het lichaam komen, b.v. door voedsel of dranken. Bij de beschermende kleding is ook een gasmasker nodig, om te voorkomen dat deze deeltjes worden ingeademd.

Persoonlijke ontsmetting.

De radio-activiteit kan niet worden vernietigd of geneutraliseerd en moet zijn natuurlijk beloop hebben om uit te werken. Het enige wat te doen staat is de getroffen personen zeer zorgvuldig te wassen en nog eens te wassen, zodat op het lichaam of in de kleren geen radio-actieve deeltjes meer aanwezig zijn. Na het wassen moet elke patiënt met de „besmettingsmeter” worden gecontroleerd. Ernstig besmette kleding moet naar een plaats worden gebracht, waar ze geen gevaar voor de omgeving oplevert.

De *algemene ontsmetting* is zeer moeilijk. Het enige wat kan helpen is spoelen en nog eens spoelen van straten en pleinen. Echter moet nauwkeurig worden nagegaan waar het water blijft. Als de omstandigheden het toelaten moet het getroffen gebied verboden blijven tot de radio-activiteit op natuurlijke wijze zijn einde heeft genomen.

Ten slotte is het nodig, dat alle personen uit het getroffen gebied regelmatig medisch worden gecontroleerd in het bijzonder het personeel der reddingsploegen.

Luchtbeschermingsmaatregelen.

De maatregelen, om de verliezen bij een A-bomaanval zo gering mogelijk te doen zijn, omvatten het volgende:

1. een zo groot mogelijke *decentralisatie* van bestuursapparaten, industrieën, voorraden en de medische instellingen.
2. De *reddingsploegen* moeten zeer mobiel en volkomen „self-supporting” zijn, goed getraind en voorzien van de modernste hulpmiddelen. Eenheid in leiding is noodzakelijk om op getroffen punten tot de grootst mogelijke hulpactie te kunnen komen.
3. De *evacuatie* van de grote centra der bevolking moet zorgvuldig zijn voorbereid en snel kunnen worden uitgevoerd.
4. Het personeel der reddingsploegen moet een zeer grondige *eerste hulp* kunnen verlenen. Door het grote aantal slachtoffers tegelijkertijd, zal lang niet iedereen op spoedige medische hulp kunnen rekenen. De

reddingsploegen moeten bedreven zijn in het toedienen van plasma-infusies, wat niet moeilijk is. Alle Amerikaanse Rodekruis-soldaten konden het. Ook zullen zij morphine-injecties moeten kunnen geven of eventueel opwekkende middelen, teneinde het lijden te verzachten en shocks te voorkomen.

5. Bij *nieuwbouw* moet zo enigszins mogelijk een grote verspreiding worden toegepast en van gewapend beton worden gebruik gemaakt, terwijl zo weinig mogelijk brandbaar materiaal in het inwendige moet worden gebruikt.

6. Ondergrondse *schuilplaatsen* moeten in zo groot mogelijke hoeveelheden worden aangelegd. Schuilplaatsen van gewapend beton, bekleed met een dunne metaallaag geven de grootst mogelijke bescherming. Daar het kan voorkomen, dat de omgeving der schuilplaatsen dodelijk radio-actief besmet is, zullen deze in dat geval niet verlaten mogen worden. Daarom moeten er naast voedsel en water ook toiletten aanwezig zijn. Het is ondoenlijk om voor allen schuilplaatsen te bouwen. Zij zullen alleen bestemd zijn voor degenen, die uit hoofde van hun functie niet geëvacueerd kunnen worden.

7. Een up to date *radar systeem* moet de nadering van vliegtuigen of raketten tijdig kunnen constateren, zodat de bevolking niet onvoorbereid wordt getroffen en tegenmaatregelen door luchtdoelartillerie en jachtvliegtuigen tijdig kunnen worden genomen.

8. Zeer moderne en zeer krachtige *luchtverdedigingsmaatregelen* — luchtdoelartillerie en jachtvliegtuigen — moeten aanwezig zijn.

9. Daarnaast moet een goed georganiseerde, hooggetrainde, centraal geleide *burgerlijke verdediging* in het leven worden geroepen.

10. Ten slotte is het noodzakelijk het gehele volk op de juiste wijze *voor te lichten* nopens de mogelijke gevaren en beschermingsmaatregelen. Dit moet op heel eenvoudige en voor ieder begrijpelijke wijze geschieden, want als men met geleerde uitdrukkingen gaat werken, schiet men zijn doel voorbij.

Door het nemen van bovenstaande maatregelen kan een catastrofe, zoals Hiroshima of Nagasaki getroffen heeft, worden voorkomen. Nalaten van deze maatregelen stelt het leven van honderdduizenden in de waagschaal.

Zal de atoombom worden gebruikt?

De vraag rijst of de afschuwelijke uitwerking van de A- en de H-bom, de vervaardigers ervan niet zal weerhouden die te gebruiken. Het gifgas is toch ook in de tweede wereldoorlog niet gebruikt.

Dat is een volkomen foutieve gedachte.

Dat er in die strijd geen gifgas is gebruikt, vindt zijn oorzaak alleen daarin, dat andere middelen meer „doeltreffend” waren. Het merendeels beweeglijke karakter van de tweede wereldoorlog — in tegenstelling met de eerste — maakte het gebruik van gasblazen, gaswerpen of gasschieten vrijwel onmogelijk. Het enige middel, dat de gasoorlog hier op grote schaal zou hebben mogelijk gemaakt, was het luchtwapen. Maar de bestaande brisant- en brandbommen hadden een groter effect dan de bekende gassen zouden hebben gehad, waartegen men zich goed kon teweerstellen. Wel hadden de Duitsers op het eind van de oorlog een nieuw oorlogsgas — het Tabun — waartegen de bestaande afweer niet

voldoende was, maar toen was hun Luftwaffe al uit de lucht verdwenen en konden zij het niet meer gebruiken.

De A- en H-bommen zijn verrassingswapens bij uitnemendheid. Bij een eventueel conflict bestaat er geen twijfel dat de minst scrupuleuze mogendheid het conflict zal openen, door in één nacht zoveel mogelijk levenscentra van zijn tegenstander te vernietigen, met een zeer grote kans dat dit zal gelukken ook. Dat wil niet zeggen, dat daarmee de oorlog tevens beslist is. Hoe verschrikkelijk luchtbombardementen ook mogen zijn — in het bijzonder met atoombommen — en hoe ook in strijd met alle begrip van menselijkheid, toch zijn zij niet doorslaggevend.

Ondanks de geallieerde luchtbombardementen, was de Duitse oorlogsproductie begin 1944 nog drie maal zo groot als begin 1940. Ook gaf de atoombom op Japan niet de beslissing. Hij verhaastte die slechts, omdat Japan al voor 95 % verslagen was. Met een „druk op de knop”-aanval, alleen gevoerd met raketten en atoombommen, zal een onverhoopte nieuwe oorlog nooit te winnen zijn.

Wij hebben goed te bedenken, dat al zullen deze middelen van geweldige betekenis zijn, er in een totale oorlog meer komt kijken. Dan zullen nog grotere legers, vloten en luchtmachtstrijdkrachten moeten worden ingezet om de beslissing te forceren, dan in de eerste en tweede wereldoorlog het geval was.

Conclusie.

Een zo krachtig mogelijk leger, goed beveiligde zeeverbindingen, een zo krachtig mogelijke jachtluchtmacht, een sterke luchtdoelartillerie, een ultra-modern waarschuwingssysteem met radar, een zo goed mogelijk georganiseerde burgerlijke luchtverdediging en bovenal de wil, om zich te verdedigen, om pal te staan voor de vrijheid van de geest en de rechten van de mens, dat vormt alles te zamen de noodzakelijke voorwaarden voor de beveiliging van heel ons volk.

Dit zal heel veel van ons eisen, maar het doel is ook groot en groots: de veiligheid van onze vrouwen en kinderen en onze geestelijke waarden!

INZENDING VAN BIJDAGEN EN BRIEVEN

Wij verzoeken bijdragen voor ons blad en brieven, zowel betreffende de Redactie en de Administratie, zonder vermelding van personen, uitsluitend te adresseren:

Aan De Militaire Spectator, Zwarteweg 1, Den Haag.

Wie helpt de Centrale Bibliotheek van het M. v. O. ter completering van haar serie aan de volgende afleveringen van het Zwitserse tijdschrift: „Allgemeine Schweizerische Militärzeitung:

1941, Nr 7 en 9; 1943, Nr 1 en 7, titelblad en inhoud.

Inzendingen aan de Bibliothecaris, Plein 4, 's Gravenhage.

IDEOLOGISCHE OORLOGVOERING

door D. VAN TETTERODE, *Res.-Officier van Gezondheid 1e Klasse,*
Adjutant van de Inspecteur Geneeskundige Dienst K.L.

Zwitserland staat paraat om, evenals in het verleden, zijn onafhankelijkheid en zijn democratische erfenis te verdedigen. Democratie kan echter niet door gewapende macht alleen verdedigd worden. Militaire paraatheid moet versterkt worden door ideologische paraatheid. Dan alleen kan ons volk weerstand bieden aan de machten van het totalitaire materialisme dat van binnen uit en van buiten af opereert.

*Generaal H. GUIBAN,
Opperbevelhebber van het Zwitserse
leger gedurende de oorlog.*

III. (Vervolg van blz. 592)

De ideologie voor de democratie moet aanvaardbaar zijn voor iedereen, van welk ras, van welke klasse, stand of religieuze overtuiging hij moge zijn. Bestaat een dergelijke ideologie?

Ik acht het een bijzonder groot voorrecht dat ik deel mocht uitmaken van de officiële legerdelegatie, gezonden naar de „Wereldconferentie voor Morele Herbewapening”, welke gehouden werd in Caux, Zwitserland. Van 8 tot 18 September was het accent van deze conferentie gelegd op „de ideologische aspecten van de nationale en internationale verdediging”. Onder de 1200 aanwezigen uit 35 verschillende landen waren een honderdtal officieren van de land-, lucht- en zeemacht, afkomstig uit 16 landen.

Om in dit korte bestek uitvoerig op deze conferentie in te gaan, is niet mogelijk. Het belangrijkste van de conferentie was dat het niet een diepgaande discussie werd over militaire aangelegenheden, maar dat de ideologische aspecten van de verdediging als geheel besproken werden, in het bijzonder ook betreffende de industrie, Duitsland, het Verre Oosten, en de invloed van het communisme op de arbeiderswereld; factoren, die in de nationale en internationale verdediging een beslissende rol zullen spelen.

Een aantal getrainde en eertijds fanatieke communisten uit Frankrijk, Duitsland, Engeland en Italië; een groot aantal arbeiders, waaronder vele vakverenigingsleiders; industriëlen, bankiers, politici en jeugd, toonden duidelijk aan dat de ideologie, gebaseerd op absolute morele normen, sterker is dan de materialistische ideologie, omdat zij mensen van welke achtergrond ook verenigt om in volledige samenwerking zich geheel in te zetten voor de herbouw van de wereld. Een Engelse arbeider, die voor de oorlog zijn land in de Comintern vertegenwoordigde en in Spanje het Engelse bataljon van de Internationale Brigade commandeerde, legde overtuigend uit dat anti-communisme het tegengestelde bereikt nl. een meer verbeterd inzet van de communisten. en dat de enige wijze om arbeiders en communisten te winnen is hen een betere ideologie te geven. Dus een ideologie niet alleen voor één klasse, of

voor één ras, of voor één religie, maar een die allen weet te verenigen voor de verwezenlijking van een grootser plan, een wereld waar een ieder voldoende heeft en iedereen vrij zal zijn. Volgens hem en andere gewezen communisten is voor de verandering van de maatschappelijke structuur, verandering van de menselijke natuur een eerste vereiste. Vele industriëlen bewezen met de daad dat nuchtere, zelfzuchtige zakenlieden veranderen kunnen. Zij toonden communisten en arbeiders een superieure ideologie. Tekenend waren de woorden van een textielfabrikant uit Brazilië: „De werkelijke taak van de ondernemer is de industrie te leiden bij de herbouw van de wereld, volgens absolute morele richtlijnen. Dat betekent geïnspireerde leiding, geïnspireerd door een volledige samenwerking tussen veranderde ondernemers en arbeiders. Voor mij betekent dit” aldus deze fabrikant, „dat mensen belangrijker zijn dan machines. Arbeiders zijn menselijke wezens en geen productiemiddelen. Mijns inziens zijn de ondernemers verantwoordelijk voor de gevoelens van wrok en verbittering in het industriële leven. Ondernemers moeten veranderen. Wij zijn verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden voor het werk, voor het loon, voor de sociale omstandigheden der arbeiders en voor de gezondheid en de sociale toestanden van de arbeidersgezinnen. Maar dit is nog niet voldoende. Wij zijn ook verantwoordelijk voor de ideologie van de arbeiders. Een gezonde ideologie die geleefd wordt door hen en door ons is hun grootste zekerheid. Dit betekent het scheppen van gelukkige gezinnen. De arbeiders willen een groter aandeel hebben in de opbrengst van de fabriek, zij hebben genoeg van de hebzucht van de industriëlen, maar hoe groot zal hun deel zijn? Het zal uitgewerkt worden in teamwork op basis van eerlijkheid en naastenliefde. Want als iedereen genoeg deelt en zorgt voor de ander zal er ook voldoende voor iedereen zijn. Er is genoeg voor ieders behoefte, maar niet voor ieders hebzucht. Prioriteit voor de industrie is: de herbouw van de wereld.”

Zeer terecht had het bedrijfsleven in deze conferentie een groot aandeel en wel om twee redenen. Ten eerste omdat voor de totale oorlogvoering ook een totale voorbereiding noodzakelijk is. Deze vereist een totale inzet van de industrie en van het transportwezen, in het bijzonder van de havens, want zonder deze inzet zullen alle defensieplannen falen. In de tweede plaats omdat tegenwoordig het leger steeds meer als een bedrijf wordt gezien, „het grootste bedrijf van Nederland”. Van de industrie is veel te leren. De invloed van deze morele ideologie op het bedrijfsleven was evident; er ontstond een sterke wil tot samenwerking, een grootsere conceptie van de taak van de industrie en een sterk gevoel van verantwoordelijkheid voor het geheel juist ook van de zijde van de arbeiders. Hierdoor steeg de productie, verminderde het verzuim, werden stakingen voorkomen en andere remmende conflicten snel opgelost. Een typerend voorbeeld hiervoor waren de gegevens die verstrekt werden over één van de grote Engelse leerlooierijen. Ondanks het feit dat het werk in een dergelijk bedrijf uiterst smerig, onwelriekend en zwaar is, kwamen er zeer weinig mutaties naar andere fabrieken voor, omdat de arbeiders zich één voelden met het geheel en de geest van samenwerking niet wilden missen. Het veranderen van werkkring is overigens één van de voortdurende moeilijkheden van het Britse bedrijfsleven. Als merkwaardig voorbeeld vermeld ik nog dat in een Duitse fabriek, waarin zowel de directie als de arbeiders van deze nieuwe basis

uitgingen, al spoedig de zo gehate prikklok werd afgeschaft omdat hij overbodig werd.

Duidelijk kwam op deze conferentie naar voren *dat de regels voor het bedrijfsleven ook voor het leger gelden*. Uit de ervaringen van Amerikaanse, Engelse en Deense en Zweedse officieren, die deze ideologische factor in hun werk invoerden, bleek dat de manschappen hierdoor enthousiast werden voor het leger, een groter verantwoordelijkheidsgevoel ontwikkelden, waardoor een voortreffelijke discipline ontstond en straf een uitzondering werd. Luitenant-Generaal Holmquist, opperbevelhebber van het Zweedse leger gedurende de oorlog, deelde mede dat in Scandinavië de waarde van ideologische paraatheid de laatste twee jaren steeds sterker beseft wordt. „In het Zweedse en Deense leger werden de principes van morele herbewapening toegepast bij de troepenopleiding. Officieren uit beide landen kwamen hier om ideologisch getraind te worden en zij hebben dit in militaire scholen in praktijk gebracht. Wanneer militairen op deze wijze worden „uitgerust”, kan de gehele ideologische situatie in een land veranderen”.

Kapt. ter Zee R. G. Waymouth, van het British Imperial Defence College vatte zijn indrukken als volgt samen: „Wij hebben hier in Caux communisten zien veranderen. Wij hebben kapitalisten zien veranderen. Wij hebben ieder type mens zien veranderen. Dit kan ons tot het ideologisch offensief brengen. Op drieërlei gebied hebben wij zulk een ideologie in de strijdkrachten nodig. Ten aanzien van het moreel geeft zij ons een positieve drijfveer om voor te vechten, zal zij ons zelf-disciplinatie gebied vinden wij hierin een gemeenschappelijke ideologie die ons één maakt. Tenslotte zal deze superieure idee ons de kans geven om tot het ideologisch offensief over te gaan.”

Boekbespreking

MOED, BELEID EN TROUW.

De „Koninklijke Bond van Ridders der Militaire Willemsorde beneden de rang van officier” verzoekt ons het volgende ter kennis van de lezers te brengen.

Op de jaarlijkse „ridderdagen” welke de Bond door de Stichting Fonds Ridderdagen wordt geboden, vindt de huldiging plaats van hen die in dat jaar het feit herdenken, dat zij voor 25, 40 of 60 jaren de onderscheiding voor betoonde moed ontvingen.

Bij deze huldiging wordt door de voorzitter der Stichting een voordracht gehouden over het tijdvak waarin de gevechtshandelingen van de jubilarissen plaats vonden. De heer Koning heeft zich hierbij nimmer beperkt tot een opsomming der feiten, doch wist, mede aan de hand van gevechtsrapporten uit het krijgsarchief, de belangrijke gebeurte-

nissen uit de Nederlandse koloniale geschiedenis op uitnemende wijze te belichten. Deze voordrachten, die van bijzondere geschiedkundige waarde zijn, zijn samengebracht in een boekwerk getiteld: „Moed, beleid en trouw”, waarin tijdsgewijs een overzicht wordt gegeven van de pacificatie in de „Oost”, in het bijzonder van de daden van het KNIL in het landschap Atjeh.

Het boek is verkrijgbaar bij intekening ad f 6.50 door postwissel, storting enz. op giro nr. 355278 ten name van de uitgeverij Veldhuizen & Boxman, Jekerstr. 94 te Amsterdam, met vermelding van naam, adres en het aantal exemplaren dat wordt verlangd. De opbrengst van deze uitgave komt in zijn geheel ten goede aan behoeftige nagelaten betrekkingen van overleden Ridders der Militaire Willemsorde beneden de rang van officier.

REORGANISATIE PSYCHOLOGISCHE DIENST K.L. ¹⁾

door Mr M. H. K. VAN DER GRAAF, *Res.-Majoor in alg. dienst.*

Blijkens Beschikking van de Minister van Oorlog wordt per 1 Juli 1950 de Psychologische Dienst van de Koninklijke Landmacht opgeheven en treedt daarvoor in de plaats een organisatie die in het volgende kort wordt omschreven.

In de eerste plaats wordt de selectie op de Indelingsraden sterk vereenvoudigd en organiek gebracht onder de bevoegdheden van de Dienst der Indelingsraden. De selectie-officieren bij de Raden verdwijnen en het Hoofd Indelingsraad krijgt tot taak om die objectieve gegevens over de keuringsplichtigen te verzamelen, welke het Hoofd van het Centraal Indelingsbureau nodig heeft om een globale indeling van de recruten over de wapens tot stand te kunnen brengen. De voornaamste gegevens waarop deze zal moeten bouwen zijn de resultaten der medische keuring, de resultaten der ongewijzigd gehandhaafde testprocedure, de opleiding en het beroep van de man, alsmede de door het Hoofd Indelingsraad met de man besproken ambitie voor het vervullen van de bepaalde functies.

In de tweede plaats wordt thans officieel ingesteld het reeds enige tijd in beproeving zijnde instituut van selectie-officier bij de troep. Deze functionaris zal bij elk instructiebataljon of overeenkomstige opleidings-eenheid uit de organiek aanwezige officieren aangewezen worden, om gedurende de elementaire opleiding en enige tijd daarna zijn volledige dagtaak te vinden in het voortzetten van de op de Indelingsraad aangevangen selectie en het uiteindelijk brengen van de juiste man op de juiste plaats. Hij is in deze te zien in de eerste plaats als een adviseur van de compagniescommandant ten aanzien van de plaatsing der gewone dienstplichtigen. Verder heeft hij tot taak de regimentscommandant te adviseren bij het opmaken van de aanbeveling voor onderofficiersopleiding, en tenslotte zal hij in samenwerking met de compagniescommandant de vóórselectie te verrichten hebben van degenen die in aanmerking komen voor plaatsing op een School Reserve Officieren. De selecterende taak bij de troep, die in de eerste plaats behoort tot de competentie van de compagniescommandant, zal hij niet overnemen, doch hij zal in deze selectie zoveel mogelijk leiding en steun moeten geven. De opleiding van deze officieren is voor de wapens met vóóropleiding reeds aangevangen. Het ligt in de bedoeling dat zij hun taak één à twee jaar verrichten.

In de derde plaats wordt opgericht het Centraal Selectie Centrum, dat als zelfstandig orgaan voor de dagelijkse werkzaamheden ressorteert onder de plv. Chef Generale Staf en dat als taak heeft het verrichten van alle voorkomende selecties ten behoeve van de aanwijzing voor de opleiding tot reserve-officier en de toelating voor de opleidingen tot of de overgang naar beroepsofficier en -onderofficier. Deze taak zal voornamelijk uitgevoerd worden door een 10-tal officieren, voortkomend uit

1) Dit artikel werd in Juni 1950 geschreven doch kon niet eerder worden geplaatst.

verschillende wapens, welke minimaal 1½ jaar bij dit centrum worden gedetacheerd.

Tenslotte wordt opgericht het Psychologisch Bureau van de Koninklijke Landmacht, hetwelk wordt opgenomen in de staf van de Adjudant Generaal en tot taak heeft

1. het zich op de hoogte houden van de moderne systemen en middelen voor de psychologische selectie;
2. het opstellen van richtlijnen voor de selectie bij de troep, indelingsraden en bij het Centraal Selectie Centrum;
3. de voorbereiding van de Psychologische Dienst in het leger op voet van oorlog;
4. het toezicht op de juiste toepassing van de onder punt 2 bedoelde richtlijnen;
5. het geven van psychologische adviezen aan autoriteiten en commandanten op ander gebied dan uitsluitend de selectie betreffende.

De verhouding van het Psychologisch Bureau met het Beroepskeuze Advies Centrum te Ede en met andere instanties waar psychologisch werk verricht wordt, blijft dezelfde als die tot nog toe bestond met de Psychologische Dienst.

De motieven voor deze reorganisatie zijn verschillende. In de eerste plaats is door de gewijzigde taakstelling van het leger ook die van de Psychologische Dienst veranderd: tot nog toe kon men de Psychologische Dienst beschouwen als een oorlogsorganisatie, welke voornamelijk tot taak had de selectie te verrichten voor de urgente uitzending over zee. De ene lichter na de andere werd, aanvankelijk slechts met tussenruimte van een half jaar, voor uitzending gekeurd, spoedig daarna opgeleid en verscheept. Thans ligt er een geruime tijd tussen de selectie op de Indelingsraden en de oproeping in werkelijke dienst, waardoor veel gegevens en speciaal de karakterologische indrukken bij de eerste selectie verworven, bij het onder de wapenen roepen der dienstplichtigen reeds min of meer verouderd blijken, waardoor veel werk zou moeten worden overgedaan. Een zo summier mogelijke procedure op de Indelingsraden, gebruik makend van zo objectief mogelijke gegevens, is dan ook gewenst, terwijl het zwaartepunt van de selectie verlegd is naar de troep. Bovendien is dit laatste thans mogelijk geworden door de langere opleidingstijd.

Het nadeel van dit systeem zal zijn dat in meer gevallen dan voorheen na afloop der elementaire opleiding overplaatsingen en verschuivingen zullen moeten plaats vinden. Een tweede oorzaak ligt in het feit dat de reserve officieren thans het leger verlaten en hun plaats wordt ingenomen door beroepsofficieren. De noodzakelijke zuinigheid in het personeelsbeleid heeft gemaakt dat getracht is met een zo klein mogelijke bezetting te volstaan. Het bezwaar van deze overigens onvermijdelijke gang van zaken is dat met menig reserve officier een belangrijk stuk praktische ervaring in het selectiewerk verdwijnt. Het is hier de plaats om met nadruk vast te stellen dat het vaak weinig begrepen, weinig objectief beoordeelde en gewaardeerde werk van de Psychologische Dienst voornamelijk tot stand gekomen is door de persoonlijke inzet van een aantal reserve officieren, die onder moeilijke omstandigheden met enthousiasme hun taak vervulden.

Een derde reden tot de thans tot stand gekomen reorganisatie kan gevonden worden in het feit dat de Psychologische Dienst tot nu toe nog te veel op zichzelf stond en te weinig een integrerend bestanddeel van het leger uitmaakte. De reorganisatie is tevens een decentralisatie: de verantwoordelijkheid voor de psychologische aspecten van het leger en in het bijzonder voor de selectie is thans in sterkere mate verschoven naar de bestaande instanties welke dagelijks met deze aspecten te maken hebben. Nog meer dan voorheen geldt thans dat de kwaliteit van het personeelsbeleid afhankelijk is van de mate waarin het leger zelf hiervoor belangstelling heeft, welke belangstelling onder andere tot uitdrukking zal moeten komen door het aanwijzen van de meest geschikten voor het selectiewerk. Voor de beroepsofficier ligt in dit werk niet alleen een belangrijke taak, maar ook een zeer nuttige aanvulling van zijn militaire scholing. Het zal voor hem naar mijn volle overtuiging niet anders dan winst zijn als hij gedurende 1½ à 2 jaar met volle ambitie, na opleiding door het Psychologisch Bureau, zich aan deze taak geeft; het verruimt zijn blik, zijn mensenkennis en zijn belangstelling. Het tijdstip van reorganisatie valt samen met de omscholing van de beroepsofficier in verband met de invoering van nieuwe wapens en nieuwe opleidingsprogramma's. Het ligt echter niet in de bedoeling van de legerautoriteiten dat zij, die zich thans aan bovengenoemde taak wijden, ten deze „achter raken”.

Het is te hopen, dat het werk van de Psychologische Dienst, dat van onschatbare waarde kan zijn voor de efficiency in het leger, voor de zuinigheid en juistheid van het personeelsbeleid en voor het moreel van de troep in de toekomst op zodanige wijze wordt voortgezet, dat het begrepen en gewaardeerd wordt en dat het in de loop van de komende jaren zijn nuttig rendement blijft behouden.

HOE ONTSTOND DE STENGUN?

Aan een artikel in de Manchester Guardian van 18 Juni 1949, getiteld „Hoe de Stengun zijn naam kreeg” is het volgende ontleend:

Kolonel Shepherd deelde aan de Commissie voor Beloning aan Uitvinders mede, dat de naam Stengun was afgeleid van de „S” van zijn naam, de „t” van de naam van Mr. Turpin, zijn ontwerper-tekenaar en de „en” van Engeland. Deze naam was gegeven door de toenmalige Directeur van de Artillerie.

Toen Kolonel Shepherd „Inspector of small Arms” was, kreeg hij in Juni 1940 opdracht een volkomen gelijke nabootsing van de Duitse Schmiesser te doen vervaardigen.

Hij was van oordeel dat een wapen van dien aard goedkoper kon worden vervaardigd en besloot daarom te trachten een licht automatisch wapen (sub. ma-

chinegeweer) te ontwerpen, dat voor £ 5 kon worden gemaakt. De eerste eenvoudige Stengun was als proefexemplaar in een maand gemaakt, terwijl ongeveer een maand later het wapen was aangenomen en een order werd gegeven voor 100.000 stuks.

Kolonel Shepherd vertelde, dat hij vreesde, daar hij een wapen van 50 shilling had ontworpen, dat het moeilijk zou zijn, om de lopen op de orthodoxe wijze van „trekken” te voorzien. Hij had toen de gedachte, om de „trekken” in de binnenzijde van de getrokken loop te doen persen en kreeg vergunning om dit te beproeven. De Stengun, die slechts twee „trekken” in de loop heeft, viel dus terug op het beginsel van het Brunswickgeweer van 100 jaar geleden.

Sectie Krijgsgeschiedenis
van het H.K. Generale Staf.

MAC ARTHUR

door B. KONING, *Luitenant-Kolonel der Grenadiers.*

De opperbevelhebber der troepen van de „Verenigde Volkeren” op Korea, generaal Douglas Mac Arthur, werd op 26 Januari 1880 op Fort Little Rock in Arkansas geboren. Zijn vader was daar Compagnies Commandant. De jonge Mac Arthur drukte de voetsporen van zijn vader en koos de militaire loopbaan. In 1899 werd hij tweede luitenant. Reeds tijdens zijn opleiding op de Militaire Academie in West Point, deed hij leraren en collega's (vooral dat laatste zegt zeer veel) versteld staan door zijn originele ideeën, zijn durf en scherp verstand.

In 1904 ging hij met zijn vader mee naar Mandsjoerije. De oude Mac Arthur was nl. aangewezen als militair waarnemer aan Japanse zijde, in de Russisch-Japanse oorlog van 1904—1905. Daar maakte de jonge Mac Arthur kennis met het Japanse leger en kreeg hij een goede indruk van de gevechtswaarde van de Japanse soldaat.

Vervolgens was hij twee jaar adjudant van President Theodore Roosevelt, om daarna naar de Hogere Krijgsschool in fort Leavenworth te gaan. Daar kreeg hij een beoordeling, zoals die daar nog nooit was gegeven.

Toen Amerika in 1917 in de eerste wereldoorlog werd gewikkeld, was Mac Arthur Majoor en ging hij als chef van de Staf van de 42e Divisie naar Frankrijk. Spoedig commandeerde hij een regiment en onderscheidde zich door zijn buitengewoon dapper gedrag in de strijd bij Rechicourt, bij het grote geallieerde offensief aan Marne en Aisne en in de grote slag bij St. Mihiel. Hij kreeg het „Distinguished Service Cross”, met opschrift „On a field where courage was the rule, his courage was the dominant feature”. Op het eind van de eerste wereldoorlog was hij Divisie Commandant.

Terug in Amerika werd hij gouverneur van de Militaire Academie te West-Point, waar hij een geheel nieuwe geest inbracht. Hij stelde het geheel op de praktijk in en wijdde bijzondere aandacht aan de sociale, sportieve en culturele opvoeding der aanstaande officieren. In 1928 werd hij de leider van het Amerikaanse team, dat aan de Olympische spelen in Amsterdam deelnam.

In 1930 volgde zijn benoeming tot Chef van de Generale Staf. Nog nooit was deze hoogste militaire functie door een nog betrekkelijk zo jeugdig man vervuld. Hij bleef Chef van de Generale Staf tot 1936.

In die tijd schiep hij een totaal nieuwe legerorganisatie en een geheel nieuw mobilisatie-systeem. Dit waren inderdaad de beide peilers waarop tijdens de tweede wereldoorlog de machtige Amerikaanse legers konden worden opgebouwd. Mac Arthur had bij zijn organisatie reeds rekening gehouden met de strijd op meer fronten. Hij legde de basis, zowel voor een zelfstandige luchtmacht, als voor de geweldige tankstrijdkrachten, die later van zulk een grote invloed op het beloop van de tweede wereldoorlog zouden zijn.

In 1936 werd hij belast met de verdediging van de Filipijnen, maar op 31 December van dat jaar verliet hij de dienst. Toch had hij nog kans gezien om althans de opbouw van de Filipijnse strijdkrachten te regelen. Maar die opbouw werd niet voltooid, want de Amerikaanse Senaat

was bevreesd Japan voor het hoofd te stoten en stond de benodigde gelden niet toe.

Op 21 Juli 1941 kwam Mac Arthur op verzoek van de President weer in actieve dienst terug en werd hij wederom belast met de verdediging van de Philippijnen. Toen was het echter te laat, om de verloren tijd nog in te halen. De landing der Japanners kon niet worden belet en de zwakke Amerikaans-Philippijnse strijdkrachten moesten zich terugtrekken op het Bataan-schiereiland en op het vestingeiland Corrigedor, waar zij in een heldhaftige strijd van resp. 4 en 5 maanden ten onder gingen. Tijdens deze strijd kreeg Mac Arthur van President Roosevelt bevel, zijn strijders op Bataan te verlaten, om het algemene commando in de Zuid-Westelijke Pacific op zich te nemen. Dit moment van vertrek noemde Mac Arthur het moeilijkste ogenblik uit zijn hele leven. Hij ontsnapte in een motortorpedoboot aan de Japanse blokkade en kwam na een fantastische tocht op 17 Maart in Australië aan. Alleen al zijn komst, deed daar het moreel met sprongen omhoog gaan. Het vertrouwen in hem was onbegrensd. Een factor van buitengewone waarde.

Met de energie hem eigen wierp hij zich op de organisatie van de verdediging van Australië. Maar dat niet alleen. Tegelijk met die maatregelen rijpte bij hem ook al de idee van de aanval, want toen een journalist hem vroeg, wat hij met de voorgenomen verdedigingsmaatregelen dacht te bereiken, kort en bondig „de nederlaag”. De journalist schrok zich dood, maar Mac Arthur voegde er onmiddellijk aan toe, „daarom ga ik zo gauw mogelijk tot de aanval over.”

En die aanval kwam eerder dan de vijand had verwacht. Die kwam op 7 Augustus op Guadalcanal — de groene hel — en op 12 September op Nieuw-Guinea. Dat was het begin. Daarna volgde een serie operaties, waarbij de een al verrassender en gedurfter was dan de ander. Mac Arthur spreidde hier — in samenwerking met Admiraal Nimitz een strategie ten toon, zo groots van opzet en zo geweldig van uitvoering, dat Mac Arthur daardoor tot de grootste strateeg uit de geschiedenis kan worden gerekend. Namen als Buna, Finshafen, New-Britain, Négros, Salamaua, Lea, Wewak, Wadke Biak, Morotai, Choiseuil, Bougainville, Leythe, Samar Mindoro, Luzon, Iwoshima, Okinawa spreken elk voor zich in dit verband hele boekdelen.

En nu de „meesterlijke terugtocht” op Korea, de vorming van het bruggehoofd bij Poesan, en de verrassende landingen bij Intsjon, Koesan, Mokpo, Pohang, Samtsjok, alsmede de fantastische afsnijdingsmanoeuvre dwars door Korea. Zij tonen dat de oude generaal nog niets van zijn energie, veerkracht en strategische kwaliteit heeft verloren.

Persoonlijke gaven.

Naast zijn grote strategische kwaliteiten heeft Mac Arthur nog andere merkwaardige eigenschappen. Daar is in de eerste plaats zijn originaliteit op alle mogelijke gebied. De manier waarop hij met zijn medewerkers en minderen omspringt en de wijze waarop hij — toen hij zelf nog niet aan de kop stond — zijn chefs steeds voor problemen stelde — was steeds verrassend. Zijn excentriciteiten waren echter altijd goed berekend, en zij bezorgden hem vrijwel altijd het succes, dat hij er mee wenste te bereiken. Evenals Rommel en Montgomery besepte hij, dat de moderne legers te groot waren, om als aanvoerder nog door direct persoonlijk contact invloed op zijn troepen te kunnen uitoefenen. Daarom

maakte hij indruk door zijn optreden, waarmee hij van iedereen de aandacht trok. Dat was juist wat hij wilde.

De oude generaal is nog precies zo. Op de derde dag van het Koreaanse conflict stond hij reeds op Korea in de frontlijn. Toen zijn generaals hem er op wezen dat hij zich daar in een gevaarlijke positie bevond, antwoordde hij, dat hij met zijn oude lichaam wel voor hetere vuren had gestaan. Bij de landing bij Intsion stond hij met een chronometer in de hand om zelf tot op de tweede nauwkeurig de actie te regelen.

Daarnaast is hij een geboren spreker en schrijver, die altijd de juiste woorden weet te vinden recht tot het hart van de soldaat. Zijn dagorders en communiqués tintelen en sprankelen van geest. Hij bezit de grote gave om zijn mensen te stimuleren tot het uiterste.

Een geboren aanvoerder van een dergelijk gehalte, dat een Frans oorlogsveteraan, die met hem in aanraking was gekomen na afloop zei: „My God, what a man”.

De troepen der Verenigde Volkeren op Korea zouden zich geen betere Commandant kunnen wensen.

Het Staatse Regiment „ORANJE GELDERLAND”

Na het kinderloos overlijden van de Koning-Stadhouder Willem III op 19 Maart 1702 werd Prins Johan Willem Friso, geb. 4 Augustus 1687, stadhouder van Friesland, Groningen en Drenthe, voorlopig onder regentschap van zijn moeder, sedert 1707 zelfstandig erfgenaam van het Huis van Oranje. De andere gewesten boden het stadhouderschap niet aan de jeugdige Prins aan. Wel werd hij benoemd als generaal der infanterie en als zodanig heeft hij zich in de Spaanse Successie oorlog onderscheiden o.a. in de slag bij Malplaquet.

Na zijn noodiottige dood op 14 Juli 1711 aan de Moerdijk, werd enige maanden later zijn weduwe een zoon geboren nl. Willem IV Karel, Hendrik Friso, Prins van Oranje, die erfgenaam werd van de titels en aanspraken van zijn vader, maar die natuurlijk buiten staat was die aanspraken te doen gelden. Hij kwam onder regentschap van zijn moeder, Marie Louise, Landgravin van Hessen-Cassel, bekend onder de ere naam „Mareike-Meu” en wel in Friesland van zijn geboorte af, in Stad en Lande en in Drente sedert 1718 en ten slotte in Gelderland sedert 1722. De regimenten van de Prins in deze gewesten ontvingen de namen: Oranje-Friesland, Oranje Stad en Lande, Oranje Drente en Oranje Gelderland. Tot 1795 werden nl. de regimenten genoemd naar de regiments-commandanten, bv. Regiment Coehoorn, Slangenburg e.a. Op dezelfde wijze heten de regimenten, waarvan de Prins eigenaar was „Oranje” en ter

onderscheiding van de provincie Oranje Gelderland enz. Voordien had men het Friese reg. „Nassau Friesland” (twee bataljons) en daarnaast het regiment Friese Gardes, terwijl de Friese stadhouders, wat de cavalerie aangaat, nog een escadron „Guardes du Corps” en twee escadrons „Friese Guardes” hadden.

Tot 1752 bestond het regiment Oranje Gelderland uit 11 compagnieën zonder regimentscommando.

In 1752 werd het regiment Oranje Gelderland samengesteld uit compagnieën Oranje Gelderland en het regiment Broekhuizen en wel 2 bataljons van 1 comp. grenadiers en 6 compagnieën musketie:s.

Achtereenvolgens waren commandant van het regiment:

- 1752, Willem Baron van Broekhuizen;
- 1772, Walraad Lamoraal Batavus Graaf van Welderen;
- 1776, Johan Pieter Reygersman;
- 1790, Mozes Pieter van Eys.

In 1795 verdween de naam Oranje Gelderland en ging het regiment over bij de 4e Halve Brigade.

Hoewel het niet in de bedoeling kan liggen de traditiën van het in 1795 opgeheven regiment in het huidige regiment te doen herleven, zal toch de naam „Oranje Gelderland” de traditionele verbondenheid van het Huis van Oranje met de Krijgsmacht opnieuw tot uitdrukking brengen.

W. v. ITTERSUM,
Kol. tit. b.d.

FACTOREN VAN INVLOED OP MILITAIRE VORMING EN OPLEIDING

door Majoor H. W. J. TEUNISSEN, Commandant Schoolbataljon 1e V.O.C.

I.

Het is geen eenvoudige taak mensen op te leiden, op te voeden, te vormen voor het leger, vooral niet mensen, die uit hun normale doen gehaald worden en zoals bij de meesten van hen het geval is, in de meest revolutionaire periode van hun leven, bij wie het in het algemeen aan de basis van vrijwilligheid ontbreekt. Buiten het bijbrengen van de nodige kennis, spelen vele factoren voor of tijdens de opleidingstijd een belangrijke rol, die men niet altijd in de hand heeft en waaraan het „Leger” niets kan doen, maar die toch hun invloed hebben op de opleiding en vorming. Enkele van deze factoren zijn:

1. de tijd waarin wij leven;
2. de plaats, de omgeving, de sfeer, waarin de opleiding gegeven wordt;
3. wie leiden er op en wat wordt van hen gevraagd;
4. wie moeten er opgeleid en gevormd worden.

Het zijn diep eenvoudige, eeuwenoude beginselen, die dit alles beheersen. In de praktijk blijkt echter, dat juist tegen deze vanzelfsprekende beginselen, zeer ernstig wordt gezondigd. Daarom wordt deze „oude koek” nog eens naar voren gebracht ter opwekking en ter overdenking.

1. De tijd waarin wij leven.

Het doel van de militaire vorming en opleiding is een *sterk en goed geoefend* leger op te bouwen. Aangezien echter het grootste deel van de op te leiden mensen deze opleiding min of meer *gedwongen* ondergaat, is het van enorm belang hoe de „buitenwereld”, dus het Nederlandse volk, tegenover het leger staat, en hoe het de noodzakelijkheid daarvan beoordeelt. Wat dat betreft zijn de tegenwoordige tijdsomstandigheden bepaald gunstig te noemen. In 1945 slaakte ieder een zucht van verlichting, dat na een vreselijke strijd van 5 jaren een einde gekomen was aan Wereldoorlog II. De toenmalige vijand van de vrije wereld was verslagen en iedereen rekende er op, dat men nu in vrijheid en vrede aan de wederopbouw van deze kapot geslagen wereld zou kunnen beginnen. Wie had toen kunnen denken, dat reeds na vijf jaren de wereld wederom in angst zou verkeren over een mogelijk nabijzijnde Wereldoorlog. Uit de „koude oorlog” tussen twee lijnrecht tegenover elkaar staande wereldbeschouwingen is immers in het Verre Oosten een „heet” gevecht ontstaan.

Vóór 1940 leefden wij ook in angstige spanning, doch vooral in Nederland wist men niet wat oorlog en vrijheidsberoving betekenden. Men had er voordien niet veel voor over gehad om zich daartegen te wapenen. Eerst kort voor de overrompeling zag ons volk in, dat ter bescherming van die vrijheid een sterk en goed leger nodig was, doch zowel hier als elders was het toen te laat.

Anders dan vóór 1940 begrijpt thans gelukkig meer dan 90 % van onze bevolking, dat een leger noodzakelijk is en weet, dat wij met grote

opofferingen en in nauwe samenwerking met onze Westerse partners, een machtige barricade kunnen opwerpen om daarachter als vrije mensen te kunnen leven.

Daarom rust op hen, die dit leger moeten opbouwen een zeer verantwoordelijke taak. Zij moeten er voor zorgen, dat de middelen op de juiste manier worden aangewend, opdat het Nederlandse volk inderdaad „waar voor zijn geld krijgt”. In het bijzonder zij, die bij opleidingen betrokken zijn, dienen hiervan diep doordrongen te zijn.

Dat thans de noodzaak van een goed leger wordt ingezien heeft zeker een goede invloed op de jongelui, die voor opleiding onder de wapenen geroepen worden. Thuis, op school, in verenigingen en de kranten hebben zij geleerd om niet meer vijandig tegenover het leger te staan. Er wordt geen antipathie meer tegenover het leger aangekweekt. Zij weten dat een enorm gevaar dreigt en dat slechts een sterk en gezond leger die dreiging kan afwenden.

De recruten moeten dan ook gedurende hun diensttijd ervaren, dat het volle ernst is. Men dient te begrijpen dat de soldaat bij thuiskomst in de belangstelling van zijn omgeving staat. Het ergste zou zijn, dat hij zou kunnen zeggen, dat hij maar zo'n beetje is beziggehouden en dat de beschikbare tijd niet ten volle wordt benut. Daarom hebben zij die voor de opleiding verantwoordelijk zijn, er voor te zorgen dat door die recruit het volk een goede en vooral serieuze indruk van het leger krijgt: hij kan juist de beste propagandist zijn!

Als nu maar bij iedereen, in het bijzonder bij ons militairen, het besef bestaat, dat het volle ernst is, dan is het zeker mogelijk, om met de beschikbare middelen een sterk leger op te bouwen en een goede kern te vormen. Wij hebben dan de tijdsomstandigheden op de juiste wijze weten te gebruiken. Het is daarom ook belangrijk, dat officieren en onderofficieren een juist inzicht hebben in de politieke situatie en in de diverse politieke richtingen. Er is wel eens beweerd, „een officier moet niet aan politiek doen”, maar daarom kan hij er wel begrip van hebben. Waar krijgt men zoveel mensen onder zich met de meest uiteenlopende opvattingen dan in de kazerne? En toch moet daarvan een *eenheid* gemaakt worden. Dat kan alleen, als men de ander begrijpt. Het gehele leven wordt nu eenmaal door de politiek beïnvloed.

De situatie in Nederland is ook gewijzigd. Vóór 1940 waren wij „neutraal”. Dit bestaat thans niet meer. Het gaat er niet om een bepaalde richting of politiek te propageren, maar wel dient de militaire opvoeder te weten, wat in het volk leeft.

De taak waarvoor wij ons gesteld zien, is zwaar en verantwoordelijk, maar ook belangrijk, wat is mooier dan jonge, gezonde mensen te vormen en op te leiden, te werken met en voor mensen met zoveel verschillende idealen en opvattingen en dan toch al die verschillen tot een eenheid, tot één leger te brengen. Niet de eenheid van een kudde, maar wel als een machtig en vertrouwd apparaat in handen van het Nederlandse volk, en de vrije wereld, ter bescherming en verdediging van kostbare geestelijke en maatschappelijke waarden.

Zijn wij militairen hiervan doordrongen, dan tonen wij het juiste begrip te hebben voor de noden en eisen van ons volk.

Beginnen wij in deze geest de opleiding en vorming van onze soldaten, dan is dat begin goed en zullen wij ook verder slagen.

(Wordt vervolgd.)

HOE STAAT HET MET UW KENNIS VAN HET MILITAIRE RECHT?

door Mr H. H. A. DE GRAAFF.

Wederom geven wij enige vragen, waarover de lezer eens kan piekeren. En wederom zijn de antwoorden op een andere plaats in dit nummer vermeld.

Wij hopen dat de lezer, die het antwoord op een of meer van de vragen niet of niet juist weet te geven, zich de moeite zal getroosten, eens in de betreffende bepalingen te „duiken” om zijn kennis op te frissen. Wij wijzen in dit bestek slechts de weg!

- a. Een korporaal wordt door zijn CC gestraft met 10 dagen streng arrest, gepaard gaande met inhouding van de halve soldij gedurende de gehele straftijd.

Mag dit?

ja/nee

- b. Een beroepssoldaat, die zich voor 6 jaar heeft verbonden, wordt kort vóór het verstrijken van zijn diensttijd krijgstuuchtelijk gestraft. Zijn dienstverband wordt niet verlengd. Zijn diensttijd verstrijkt gedurende het ondergaan van de straf.

Wordt hij nu

(A) in dienst gehouden totdat zijn straf geheel is ondergaan, dan wel

(B) ontslagen zonder dat de tenuitvoerlegging van zijn straf verder voortgang vindt,

indien hij is gestraft met

1. licht arrest;
2. streng arrest;
3. plaatsing in een tuchtklasse?

A/B

A/B

A/B

- c. De krijgstuuchtelijk gestrafte, die zich over de hem opgelegde straf en (of) de omschrijving van de strafreden wil beklagen, moet het verlangen daartoe **schriftelijk** kenbaar maken. Is dit voorgeschreven in:

1. de Aanwijzingen Straf- en Tuchtrecht;
2. het Voorlopig Reglement op de Inwend. Dienst;
3. het Reglement betreffende de Krijgstucht, of
4. de Wet op de Krijgstucht?

1/2/3/4

- d. Het komt nog al eens voor, dat, indien een militair weigert of opzettelijk nalaat te gehoorzamen aan een hem gegeven dienstbevel, de betrokken meerdere hem uitdrukkelijk op zijn strafbaarheid wijst. Indien de schuldige desondanks opzettelijk in zijn ongehoorzaamheid volhardt, heeft dit dan tengevolge, dat:

1. dit feit niet meer krijgstuuchtelijk kan worden afgedaan;
2. terzake een zwaardere straf kan worden opgelegd;
3. het feit valt onder „insubordinatie”;
4. de meerdere de bevoegdheid krijgt om deze militair voorlopig arrest aan te zeggen;
5. de schuldige terzake van „herhaald wangedrag” door de Minister van Oorlog uit de militaire dienst kan worden weggejaagd (art. 69 WK, 34 RK)?

1/2/3/4/5

- e. Mag een tot officier benoemd militair als zodanig militaire dienst verrichten vóórdát hij in handen van de bevoegde autoriteit de eed (of de belofte) als officier heeft afgelegd?

ja/nee

Is dit geregeld in:

1. de Bevorderingswet Landmacht 1902;
2. de Dienstplichtwet;
3. het Militair Ambtenarenreglement;
4. de Wet op de Krijgstucht;
5. Bijlage H van het Voorl. Regl. op de Inwendige Dienst, deel A?

1/2/3/4/5

DE LUCHTVERDEDIGINGSOEFENING „CUPOLA”

door G. J. M. C. VAN NIJNATTEN, *Commandant Luchtdoelartillerie.*

Zoals in De Militaire Spectator van Sept. 1950, nr 9, door de Res. Kapitein Waarnemer K. Akkerman reeds is vermeld, was het doel van „Cupola” o.a. om alle deelnemende staten van de verbonden landen een grondige gezamenlijke oefening te laten doormaken.

Voor de wijze waarop de luchtdoelartillerie als een der componenten van de luchtverdediging in het luchtverdedigingssysteem is ingebouwd, moge ik verwijzen naar de artikelen van de Majoor W. A. Feitsma in De Militaire Spectator van Nov. '49, nr 11 en Jan. '50, nr 1.

Daar de Air Defence Commander (A.D.C.) in de Nederlandse Sector de „operational Control” uitvoert van de Nederlandse LuA en bovendien verplicht is het luchtgevecht boven Nederland te voeren met gebruikmaking van alle hem ter beschikking staande middelen en onder uitbuiting van de specifieke eigenschappen dezer middelen, was het voor de luchtdoelartillerie plicht om bij Cupola de voorwaarden te scheppen om de A.D.C. in staat te stellen zijn functie ook ten opzichte van de LuA te kunnen uitoefenen.

Ten aanzien van Nederland waren dan ook in het raam van deze oefening 3 G.D.A.'s (Gun Defended Areas) ontworpen en wel Amsterdam, Den Haag en Rotterdam.

De „standing orders” voor deze G.D.A.'s waren tevoren vastgesteld, zodat aan de hand van de daarin vastgelegde classificatie gedurende de oefening zelf de „minute to minute control” kon worden beoefend.

In het S.O.C. (Section Operation Centre) — in het artikel van de Kapitein Akkerman vermeld als „Ops Room” — waren dus alle organen der LuA aanwezig en kon de „Chief Controller” zowel met de vliegtuigen als met de grondmiddelen der G.D.A.'s het luchtgevecht voeren.

Gedurende de oefening is tussen de sector Controller en de als „Artillery Controllers” optredende LuA officieren een zeer hechte en prettige samenwerking ontstaan.

Zeer verheugend was het van de zijde van de zeer deskundige Engelse „Air Defence” specialisten te horen, dat de als Chief Controller optredende Hoofdofficier van de L.S.K. een lichtend voorbeeld was van de samenkoppeling en het juiste gebruik der middelen.

In aanmerking nemende dat Cupola de eerste in Nederland gehouden oefening van de „joint services Air Defence” was, kan met voldoening op de resultaten worden teruggezien.

Teneinde de gevechtsleiding van de luchtdoelartillerie zelf te beoefenen was voor de G.D.A. Den Haag in het Grand Hotel een A.A.O.R. (Luchtdoelartillerie Operatiekamer) ingericht, terwijl bovendien nog een Batterij Commandopost voor een batterij zware luchtdoelartillerie aanwezig was en op het Vliegveld Valkenburg een Light Anti Aircraft Control Center was gevestigd.

Hierdoor kon de gevechtsleiding van het hoogste tot het laagste niveau niet alleen worden beoefend maar was het ook mogelijk om na te gaan welke fouten of vertragingen in de bevelsketen aanwezig waren.

Door indeling van alle beschikbare LuA officieren in alle soorten functies hebben deze officieren aan den lijve ondervonden dat elk schakeltje van de keten zijn waarde en zijn eigen moeilijkheden heeft, terwijl de basis is gelegd om later het tot het uiterste minimum terugbrengen van de „dode tijd” (zo noodzakelijk met het oog op grote vliegsnelheden) met kracht ter hand te nemen.

Naast het feit dat het Commando LuA in staat is geweest om de tekortkomingen bij de uitvoering van de ontworpen plannen te ontdekken en te verbeteren, meen ik te mogen constateren dat door de oefening „Cupola” het personeel der LuA, zo het deze overtuiging nog niet reeds lang mocht hebben gehad, overtuigd is geworden van de noodzakelijkheid van de hechte ineenstrengeling van alle componenten der Luchtverdediging.

Bovendien is gebleken dat het Nederlandse personeel kwalitatief reeds van hoge waarde is.

Het is te hopen dat thans op korte termijn aan de luchtverdedigingsorganen de noodzakelijke middelen in de vereiste hoeveelheden ter beschikking zullen worden gesteld.

„Cupola” heeft bewezen, dat zij door ons goed gehanteerd kunnen worden.

Boekbespreking

PIONIERS OVERZEE.

Uitg. Sythoff, Leiden. Prijs f 17.50.

Krijgsgeschiedenis is voor de militair een uiterst leerzaam vak. En de waarde daarvan stijgt des te meer, als het de geschiedenis van de zonen van ons eigen volk betreft. „Pioniers Overzee” geeft de geschiedenis weer van het bataljon genietroepen van de 7 December Divisie. Een pracht stuk werk.

Niet alleen wat uitvoering en afwerking betreft, met zijn schitterende foto's en mooie duidelijke kaarten, maar in het bijzonder door de geest die er uit spreekt.

In zo heel eenvoudige taal, recht voortkomende uit het hart van officier, onderofficier en soldaat, worden prestaties verteld, die bijna ongelooflijk zijn. Deze mannen zijn er inderdaad in geslaagd — zoals de Generaal Dürst Britt in een voorwoord zegt — uit niets, iets te maken. Het leken soms tovenaars.

Dit boek geeft een goed inzicht wat Nederlandse vasthoudendheid, inzicht, vernuft en moed tot stand kunnen brengen. Deze meestal fantastische prestaties konden echter alleen worden verricht omdat er onder die Pioniers een

teamgeest heerste om van te watertanden. Hier gold inderdaad „een voor allen, allen voor een”.

Die gezonde geest blijkt ook het hele boek. De portretten van officieren prijken broederlijk op dezelfde bladzij met die van onderofficieren en manschappen.

Het is een verhaal van vechten en bouwen, lopen en sjouwen. En dat alles opgedist en doorspekt met die goede oud-Hollandse soldatenhumor, die het geheel dubbel lezenswaard maakt.

Een boek, niet alleen voor pioniers, maar voor ieder rechtgeaard Nederlander, die belang stelt in de prestaties van zijn eigen mensen.

„Geen spijt over wat gebeurd is, geen vrees voor de toekomst” staat op een der titelbladen onder het pionier embleem. Volgens deze spreuk hebben die eenvoudige harde werkers geleefd en gehandeld in het belang van het algemeen.

Met dergelijke zonen behoeft ons volk inderdaad geen vrees voor de toekomst te hebben. Zij komen overal door, zij weten overal een oplossing voor. Prachtkerels.

B. K.

NOGMAALS „STATISTIEK IN ONS LEGER”

door O. L. G. F. ABERSON, *Bedrijfseconoom van het commando Luchtmacht Nederland.*

Alhoewel de Majoor Schep in zijn artikel in De Militaire Spectator van October 1949 bij herhaling spreekt over de Landmacht, zou dit toch de indruk kunnen doen post vatten, dat bij de Luchtmacht, evenmin als bij de Landmacht een bedrijfsadministratie wordt gevoerd. In verband hiermede dient opgemerkt te worden, dat enige jaren geleden in overleg met het Ministerie van Financiën een bedrijfsadministratie bij de Luchtmacht in het leven is geroepen, welke momenteel o.m. de volgende overzichten geeft:

- a. 1 de direct-productieve, indirect-productieve en improductieve uren per afdeling en per onderdeel/basis per maand;
2. de direct-productieve uren per werkopdracht;
3. de verhouding van de aantallen direct-productieve uren tot de gemaakte uren, per maand;
4. het aantal direct-productieve uren t.a.v. vliegunen c.q. gereden km's (jaaroverzicht);
- b. het materiaalverbruik per werkopdracht en per onderdeel/basis;
- c. de technische bedrijfskosten per:
 $\frac{\text{vliegtuigtype}}{\text{motorvoertuig}}$ en per $\frac{\text{vlieguur}}{\text{km}}$ en per basis/onderdeel;
- d. het productie-verloop bij de centrale werkplaatsen m.b.t. de in een maand afgewerkte orders.

Tevens worden in samenwerking met het statistiekbureau van de Luchtmacht, lijndiagrammen m.b.t. benzineverbruik per maand en de verreden km's van het motortransport samengesteld, evenals vele statistische overzichten inzake vlieggereedheid, gevlogen uren, brandstoffen- en olieverbuik m.b.t. de vliegtugen.

Van de door Majoor Schep gestelde vragen, als:

- a. welke zijn de gespecificeerde opleidingskosten van een soldaat;
- b. hoeveel uren nam de opleiding feitelijk in beslag en hoeveel uren gingen verloren — samengevoegd naar de oorzaken daarvan;
kunnen bij de Luchtmacht worden beantwoord.

Van de overige door de Majoor Schep gestelde vragen, met name:

- a. wat is de gemiddelde gebruiksduur van vrachtauto's per week?
- b. wat is het gemiddelde ladingspercentage van de vrachtauto's?
- c. hoeveel ton/km werd uit een bepaalde vervoersorganisatie verkregen?
- d. bij welke onderdelen komen de meeste herstellingen voor aan (soort materiaal)?
- e. wat voor soort herstellingen zijn dit en door welke oorzaken?
kunnen op de onder a, d en e genoemde aan de hand van de momenteel gevoerde administratie, antwoorden worden samengesteld.

Men vraagt zich af of de eventuele beantwoording van de onder b en c genoemde vragen, bij de Luchtmacht ook in de toekomst niet aan de hand van — bij een steekproefsgewijs ingesteld onderzoek — verzamelde gegevens zal dienen te worden afgedaan. De omvang van de bedrijfsadministratie zal zijn verantwoording moeten vinden niet slechts in de eisen daaraan door de Leiding gesteld in verband met planning, begroting, doorberekening e.d. maar ook in de graad van efficiency welke het betreffende bedrijf heeft bereikt.

Terecht haalt de Majoor Schep aan: „Administration is a tool of management”. Steeds zal men er tegen moeten waken dat de administratie een „doel” op zichzelf wordt.

Het nut voor de Luchtmacht van een bedrijfsadministratie moet niet worden onderschat. Tegen een eventueel minder juist gebruik van de verzamelde gegevens kan echter niet ernstig genoeg worden gewaarschuwd. Door een onjuist gebruik gaan de Commandanten de hun voorgelegde overzichten wantrouwen. Tevens zullen de verzamelde gegevens — door het afnemen van de bereidwilligheid tot medewerking bij de Commandanten — automatisch aan nauwkeurigheid inboeten.

De Majoor Schep vraagt zich af „waarom toch menigeen zo'n hartschietelijke afkeer van statistische gegevens heeft”. Als een der vermoedelijke oorzaken neemt hij aan: dat de kunst van het groeperen der cijfers nogal moeilijk is. M.i. levert niet zozeer het groeperen, dan wel het aan de hand van de gegroepeerde gegevens trekken van juiste conclusies, de moeilijkheid op.

De „afkeer” wordt speciaal veroorzaakt doordat maar al te dikwijls statistische overzichten worden opgesteld en/of gebruikt teneinde een bepaald standpunt te helpen verdedigen, in plaats van met het doel het juiste inzicht te helpen bevorderen. Velen verschaffen uit eigen beweging c.q. op bestelling dergelijk, veelal door een eenzijdige belichting, een verwrongen beeld gevend materiaal.

Het blijft voor niet ingewijden veelal gevaarlijk zonder ruggespraak met de samenstellers en met in de materie doorknede vakkundigen, conclusies te trekken uit statistische overzichten. Dikwijls veroorzaakt het verkeerd lezen van statistieken, dat chefs waarvan de zaken door velerlei omstandigheden voor de wind gaan, nog een extra pluim ontvangen, terwijl de ploetersaars temidden van hun moeilijkheden nog wat onaangenaams te incasseren krijgen. Zelfs de troost dat er wellicht een vergissing in de beoordeling zou zijn gemaakt, wordt hun niet gegund, aangezien het oordeel immers gebaseerd was op „nuchtere” cijfers.

Een statistische overzicht zal normaliter door het tot uitdrukking brengen van een eventuele afwijking ten aanzien van het verwachte verloop, slechts een waarschuwing geven. Uit een nader onderzoek zullen de oorzaken hiervan moeten blijken, waardoor een eventuele oplossing van de gerezen kwesties mogelijk wordt.

Bij het trekken van conclusies zal men zich steeds de doelstellingen duidelijk voor ogen moeten houden.

Het noemen van de kosten per km van het autotransport door de Majoor Schep, zonder de aard van dit transport aan te geven, kan m.i. dan ook tot misverstand aanleiding geven.

Met betrekking tot de Luchtmacht zou men de taken van het motor-

transport aan de hand van de doelstellingen in drie hoofdgroepen kunnen indelen, nl.: I. opleidingen en staven; II. constante paraatheid; III. mobilisatie uitrusting.

Ad I. Het gebruik van auto's ten dienste van Opleidingen en Staven zal het meest overeenstemming vertonen met het gebruik bij normale transportbedrijven. Ter bevordering van een zo efficiënt mogelijk gebruik van de auto's zullen de taken van deze groep met een zo gering mogelijk aantal auto's moeten worden verricht.

Ad II. Door het regelmatig gebruik ter instandhouding van de gewenste graad van geoefendheid van het personeel, zal het materiaal veelal het vereiste minimum gebruik wel bereiken, zonder dat men tot speciale maatregelen over behoeft te gaan.

Ad III. In deze groep zal men slechts speciale, slechts voor de dienst bij de Luchtmacht te gebruiken auto's in voorraad behoeven te hebben als: radarwagens, vliegtuigvultankwagens, vliegtuigkraanwagens e.d. Men zal deze auto's door verwisseling met auto's behorende tot groep II het vereiste minimum aantal km's kunnen laten rijden voor taken van deze groep (constante paraatheid).

Een dergelijk gebruik zou dan kunnen dienen ter regelmatige controle op — en tevens voor het handhaven van een prima conditie van — dit materieel.

Het afwijkend gebruik in vreedstijd van de auto's behorende tot de groepen I en III, veroorzaakt dat in de praktijk met de auto's van groep I zoveel mogelijk en met de auto's van groep III zo min mogelijk zal worden gereden.

De vaste kosten voor afschrijving en onderhoud per gereden km zullen in vreedstijd voor deze twee groepen sterk uiteenlopen.

Door het niet duidelijk afbakenen van de taken verdoezelt men de feitelijke efficiëntcy van de bedrijfsvoering in de diverse werkterreinen. Een dergelijke werkwijze zou er toe kunnen leiden dat men teneinde een zekere „prijs per km efficiëntcy" te bereiken de auto's van groep III voor groep I zou laten rijden. Een dergelijk onjuist gebruik van materiaal zou dan eventueel pas ontdekt worden als de oorlog is uitgebroken en herstel van in het materieelsbeheer gemaakte fouten niet meer mogelijk is.

De praktische bruikbaarheid van de tot nu toe door de bedrijfsadministratie van de Luchtmacht verzamelde gegevens, beperkt zich in hoofdzaak tot dynamische statistieken. Men kan de trend van het niveau der kosten, de aantallen km's, vliegunen, liters benzine enz. volgen.

Door de gewijzigde werkwijze, een betere scholing en de toegenomen ervaring van het personeel van de bedrijfsadministratie, hebben de verzamelde gegevens aan betrouwbaarheid gewonnen. Dit is mede veroorzaakt door de toegenomen medewerking van de commandanten, door een beter begrip van het nut van de bedrijfsadministratie voor de Leiding van de onderdelen. Desondanks kan voor de juistheid van het niveau van de geldbedragen voorlopig nog niet worden ingestaan. In hoofdzaak wordt dit veroorzaakt doordat tengevolge van diverse omstandigheden momenteel nog niet wordt beschikt over betrouwbare materiaal-prijzen.

Dit is dan ook wel de reden dat voor deze cijfers van de bedrijfsadministratie wel zeer in het bijzonder geldt, dat zij althans voorlopig slechts voor insiders bruikbaar zijn. De vraag van de Majoor Schep „hoe is dit bij andere onderdelen?" zij hier t.a.v. de Luchtmacht mee beantwoord. woord.

HOE STAAT HET MET UW KENNIS VAN HET MILITAIRE RECHT?

(Beantwoording van de vragen, gesteld op blz. 669)

- a. Neen Bij de Koninklijke Landmacht moet de als bijkomende straf opgelegde inhouding van soldij de gehele soldij betreffen; deze inhouding kan dan zowel de gehele straftijd als een gedeelte daarvan betreffen (zie art. 25, 3e lid, Wet op de Krijgstucht).
- b. 1 A Zie voor 1 en 2: art. 28 Wet op de Krijgstucht.
2 A Zie voor 3: art. 28 Wetb. v. Mil. Strafrecht juncto art. 23 Wet op de Krijgstucht.
3 B
- c. 2 Art. 61 Wet op de Krijgstucht bepaalt slechts, dat het beklag langs de hiërarchieke weg moet worden gedaan. Art. 129 (1) VRIDKL deel A schrijft met zoveel woorden voor, dat het verlangen om beklag te doen schriftelijk moet worden kenbaar gemaakt.
- d. 1 en 2 Volharding in de ongehoorzaamheid, nadat een meerdere de schuldlige uitdrukkelijk op zijn strafbaarheid heeft gewezen, is één van de strafverzwarende omstandigheden, opgesomd in het 3e lid van art. 114 Wetb. v. Mil. Strafrecht (het strafmaximum wordt verdubbeld). Doet zich één dezer omstandigheden voor, dan is krijgstuchtelijke afdoening niet geoorloofd (slechts art. 114, 1e en 2e lid worden vermeld in art. 2, 2e resp. sub a en b van de Wet op de Krijgstucht), en moet de tot straffen bevoegde meerdere zich van strafoplegging onthouden. Men zij daarom spaarzaam met dit „uitdrukkelijk wijzen op de strafbaarheid” en kieze in de minder ernstige gevallen een andere vorm om de ondergeschikte alsnog tot gehoorzaamheid te brengen.
- Wat „3” betreft, reeds de eerste, eenvoudige ongehoorzaamheid van de mindere valt onder het begrip „insubordinatie”, hetgeen immers wil zeggen „handeling tegen de subordinatie of ondergeschiktheid”. Onder bedoeld begrip vallen dus alle misdrijven, opgesomd in Titel IV (art. 108 t/m 128) van het Wetb. v. Mil. Strafrecht.
- Wat „4” betreft, de bevoegdheid tot het aanzeggen van voorlopig arrest bestaat reeds bij de eerste ongehoorzaamheid.
- Wat „5” betreft, onder „herhaald wangedrag” valt het gebeurde natuurlijk niet. Hieronder moet men verstaan wangedrag, waarvan bij verscheidene gelegenheden sprake is geweest. M.a.w. min of meer „duurzaam” wangedrag!
- e. 3 Art. 6 (2e lid) van het „Reglement voor de militaire Ambtenaren der Koninklijke Landmacht” bepaalt, dat geen officier als zodanig tot de uitoefening van de militaire dienst wordt toegelaten dan na in handen van de bevoegde autoriteit de eed (de belofte) als officier te hebben afgelegd. Vóór 1940 werd dit, in het bijzonder bij de bereden wapens, vaak symbolisch tot uitdrukking gebracht door de nieuw-benoemde officier, terstond na het afleggen van de eed te doen intreden in de troep en te doen deelnemen aan het op de beëdiging volgende defilé, waarmede hij dan zijn eerste dienst „als zodanig” verrichtte.
- Thans bepaalt par. 6 van Bijlage H VRIDKL (deel A1) dat de nieuw-benoemde officieren tijdens het defilé zijn opgesteld achter de regimentscommandant; zo mogelijk treden zij na het defilé in bij hun compagnie, teneinde het bevel over hun onderdeel op zich te nemen.

KANSEN OP BEHOUD VAN DE VREDE

door F. C. SPITS, *Res.-Kapitein der Infanterie.*

II. HOE AMERIKA DE KOUDE OORLOG VOERT.

In het vorige artikel is de vraag gesteld of Amerika de taak, die het als wereldmacht is opgelegd, ten uitvoer kan brengen. Is het in staat de communistische tegenstander op alle fronten te weerstaan? En wanneer deze vraag ontkennend beantwoord mocht worden, is het dan niet een daad van wijs beleid te trachten op de een of andere wijze met de Sowjet-Unie tot overeenstemming te komen, zo nodig door belangrijke concessies te doen in die gebieden, waar de Russische uitbreidingspolitiek zich het meest doet gelden? Het kan zijn nut hebben de Amerikaanse politiek eens van dit gezichtspunt uit te bekijken.

De compromis-politiek van Byrnes.

Inderdaad hebben voorstanders van een dergelijke politiek van „appeasement” gedurende lange tijd een belangrijke invloed gehad op het politieke leven in Amerika. In de eerste jaren van de koude oorlog — waarvan wij het begin reeds tijdens de tweede wereldoorlog of misschien nog daarvoor kunnen stellen — was deze richting zelfs overwegend. De toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, Byrnes, die het State Department van Juni 1945 tot Januari 1947 heeft geleid, voerde een politiek, die slechts gericht was op het handhaven van een goede verstandhouding met de Sowjet-Unie, desnoods ten koste van belangrijke offers. Wat dit betekende kunnen wij nagaan als wij weten, dat de Sowjet-Unie in deze zelfde periode door een reeks van volstrekt eenzijdige en willekeurige verdragen met de voorlopige regeringen van zijn verslagen tegenstanders en voormalige bondgenoten achtereenvolgens kon overgaan tot annexatie van Estland, Letland, Litauen, Karelië, Boekowina, Bessarabië, de Oekraïne en Roethenië. Men kan dan ook nu reeds vaststellen, dat de periode-Byrnes voor de positie van de Ver. St. na de oorlog kortweg desastreus is geweest. Want terwijl de Amerikaanse politiek in hoofdzaak werd beheerst door het streven naar de verwezenlijking van de „one world”-gedachte, schiep Rusland zich een „cordon sanitaire”, welke het na verloop van tijd nog verder naar het Westen zou uitbreiden door een tweede veiligheids gordel, bestaande uit een aantal, in naam onafhankelijke, satellietstaten. Het was duidelijk, dat Ruslands „vredespolitiek” in die periode slechts gericht was op veiligheid in de militaire betekenis van het woord.

Marshall herneemt het initiatief.

De Amerikaanse politiek werd na de periode-Byrnes in vastere banen geleid door het optreden van Generaal Marshall als minister van Buitenlandse Zaken. Onder zijn krachtige en doelbewuste leiding werd de communistische expansie tot staan gebracht door de afkondiging van de Trumanleer (Mrt. 1947) en de geleidelijke uitvoering van het Program voor Economische Hulpverlening aan Europa, dat in Aug. 1947 werd opgesteld. De Amerikaanse buitenlandse politiek hernam het initiatief en heeft het kunnen behouden tot op het moment, dat Marshall om gezondheidsredenen moest aftreden.

De motieven, die de Marshall-politiek bepaalden, waren uiterst eenvoudig. Marshall realiseerde zich, dat Amerika zich in oorlog met de Sowjet-Unie bevond en dat deze oorlog op onverbiddelijke wijze werd gevoerd. Hij aanvaardde de consequenties daarvan in hun volle omvang en was bereid macht tegenover macht te stellen.

Totale weerstand op alle fronten. — Kennan's politiek van „containment”.

Naast en tegenover de richting in de Amerikaanse politiek, die streefde naar een verzoeningsgezinde houding tegenover de communistische geweldpolitiek is er steeds een stroming geweest, die een meer krachtdadige politiek bepleitte. De belangrijkste woordvoerder van deze richting was George Kennan, die op het ogenblik Hoofd van de „Planning-Section” van het State Department is, en die reeds aan het einde van de oorlog in regeringskringen een rapport heeft laten circuleren, dat een krachtige waarschuwing inhield tegen de al te conciliante houding van de Amerikaanse regering. Het rapport schijnt in die dagen weinig indruk te hebben gemaakt.

Enige jaren later, in Juni 1947, verscheen een uittreksel van het rapport onder het pseudoniem „X” in het tijdschrift „Foreign Affairs”. Het was toen bedoeld als een felle aanval op de politiek van Byrnes. De belangrijkste conclusies waren, dat de Ver. Staten de Sowjet-Unie niet als een partner, maar als een rivaal moesten beschouwen; dat aan het geloof aan een vreedzaam naast elkaar voortbestaan van de communistische en de z.g. kapitalistische wereld elke reële basis ontbrak, dat het Russische regiem uiterst wankel was, de Russische maatschappij weinig gestabiliseerd, en de Russische economie in vele opzichten ondoelmatig. De Amerikaanse politici zouden de communistische uitdaging moeten beantwoorden met een, wat Kennan noemde „policy of firm containment”, op alle bedreigde punten.

Lippmann's neutrale zône.

Het plan-Kennan vond in de Ver. Staten betrekkelijk weinig waardering, omdat men algemeen van oordeel was, dat de maker ervan te hoog van de toren blies. Bovendien vond men de strekking te negatief. Lippmann bestreedt het plan in een serie artikelen en stelde tegenover Kennan's politiek van „containment” zijn „balance of power”-theorie. Deze bepleitte een streven naar herstel van het machtsevenwicht, waardoor Rusland van agressie zou worden afgehouden. Dit evenwicht was in ernstig gevaar, omdat het Rode Leger zich in het hart van Europa bevond en de vrijheid en zelfstandigheid van elke staat in Europa daardoor voortdurend bedreigd waren. Een effectieve politiek zou dan ook gericht moeten zijn op een streven naar overeenstemming met de Sowjet-Unie, waardoor de ontruiming van Midden- en Oost-Europa op den duur geregeld zou kunnen worden. Om dit te bereiken zou de Amerikaanse militaire macht niet op tal van punten moeten worden ingezet om de Russische expansie overal ter wereld tegen te gaan. Zij zou in haar geheel beschikbaar moeten blijven om het Rode Leger in bedwang te houden en steun te verlenen aan een diplomatie, welke geen ander objectief zou hebben dan het afdwingen van een regeling tot terugtrekking van de Russische troepen uit Europa. Het eindresultaat zou de vorming van een neutrale gordel van landen zijn die zich dwars door Europa tussen de beide tegenstanders zou uitstrekken.

Forrestal's dilemma.

Het spreekt vanzelf dat de verschillende theorieën die de Amerikaanse politiek in de naoorlogse jaren in hoofdzaak hebben beheerst ook hun weerslag hebben gevonden in de defensie-politiek. Een man die waar het om de keuze ging tussen „appeasement” en het nastreven van vrede door kracht, zijn standpunt reeds op onafhankelijke wijze had bepaald was James Forrestal, Amerika's eerste minister van Defensie, die in deze functie optrad ingevolge de eerste unificatiewet (Sept. '47). Forrestal was een van de weinige Amerikaanse staatslieden, die de problemen van de na-oorlogse politiek benaderde in termen van macht en machtspolitiek en die bovendien een juist inzicht had in wat van Amerika als de eerste onder de overwinnende mogendheden werd verwacht. „We will never have universal peace until the strongest army and the strongest navy are in the hands of the most peaceful nation”, met deze uitspraak is het standpunt, dat Forrestal innam wel het best gekarakteriseerd.

Toch is ook Forrestal er niet in geslaagd tijdens zijn ministerschap een „over-all military policy” te formuleren welke in overeenstemming met de door hem verdedigde theorie, tot een harmonische strijdmacht had kunnen leiden en een eind had kunnen maken aan de felle rivaliteit tussen luchtmacht en marine. Daartoe ontbrak hem het nodige gezag. Wel was het in Sept. '47 tot een coördinatie gekomen van de tot die tijd zelfstandig werkende departementen voor het leger, de marine en de luchtmacht, maar het gezag van Forrestal als minister van Defensie was slechts formeel.

Johnson's „business-as-usual”-politiek.

Een doelmatiger unificatie van de strijdkrachten kwam tot stand tijdens het ministerschap van Johnson, die in Maart '49 Forrestal verving. Hij wendde de veel grotere autoriteit, welke hem ten gevolge van de nieuwe unificatiewet was verleend, aanstonds aan om te kiezen voor een richting in de Amerikaanse defensiepolitiek, die destijds in Congresskringen de meeste aanhang vond. Het was de richting, die een overmatig vertrouwen stelde in de destructieve werking van de atoombom en die in het bezit van een krachtige vloot van lange afstandsbommenwerpers het middel bij uitstek zag om een oorlog te voorkomen of ook een mogelijke oorlog te winnen door een snelle vernietiging van het vijandelijk potentieel.

Het vertrouwen in de kracht van het luchtwapen en in de eenzijdige opvattingen der „one weapon theorists” bleek ook na de bekendmaking van President Truman over de atoombomexplosie, die in Rusland zou hebben plaatsgevonden (Sept. '49) betrekkelijk ongeschokt. In de eerste plaats betwijfelt men of Rusland er wel in geslaagd is de bom te vervaardigen en bovendien blijft men vertrouwen stellen in de enorme voorsprong, die Amerika bezit door zijn machtige bombardementsvloot, zijn intercontinentale bommenwerper — de B 36, en zijn meer dan 1200 fabrieken, laboratoria en instituten, waar men zich intens met het atoomonderzoek en de productie van bommen bezig houdt. Vandaar dat ook de mededeling van President Truman, waaruit zou kunnen blijken, dat het monopolie verloren was gegaan en dat men zich dus met kracht zou moeten toeleggen op de versterking van de klassieke strijdmiddelen, niet

geleid heeft tot een ombuiging van de Amerikaanse defensiepolitiek. Een dergelijke ommekeer wordt eerst nu, met het optreden van Marshall als minister van Defensie verwacht.

Johnson had de drawback; dat hij moest oproeien tegen een openbare mening, die om belastingverlaging en bezuiniging vroeg. Tegen deze druk was Johnson niet bestand. Het eind was, dat hij zich tot werktuig makend van het algemene streven naar bezuiniging bij de eerste moeilijkheden, die zich in Korea voordeden, naar huis werd gestuurd.

Acheson: Totale diplomatie.

Als een van de voordelen van de benoeming van Marshall tot minister van Defensie rekent men het feit, dat de betrekkingen tussen State Department en Pentagon ongetwijfeld zullen verbeteren. De persoonlijke rivaliteit tussen Johnson en Acheson was een van de belangrijke oorzaken van de kloof, die tussen de militaire en de buitenlandse politiek was ontstaan. Johnson's „business-as-usual”-politiek maakte Acheson's streven naar een krachtdadige houding tegenover de Russische bedreiging tot een aanfluiting. Het is te verwachten, dat Marshall's benoeming aan deze controverse een einde maakt. Tijdens Marshall's vorige ambtsperiode was Acheson onderminister en hun samenwerking was in alle opzichten ideaal.

Acheson's totale diplomatie — de inschakeling van alle morele en materiele hulpbronnen, om een tegenwicht te vormen tegen het Russische imperialisme — belooft een eind te maken aan een tijdperk, waarin het Atlantische Pact een façade is genoemd en het militaire hulp-program „hardly more than a joke”¹⁾. Deze koersverandering, die door de leiders van Amerika's politiek als de enige mogelijke is aanvaard, is voor een deel toe te schrijven aan het feit, dat het jaar 1950 een herstel te zien heeft gegeven van het z.g. bipartisanisme — de samenwerking van de beide grote partijen op het gebied der buitenlandse politiek. Republikeinen als Foster Dulles en Cooper zijn tot adviseurs van Acheson benoemd en hun invloed zal ongetwijfeld hebben bijgedragen tot de ontwikkeling van een doelbewuste politiek voor het Verre Oosten.

Vóór Korea is de indruk gevestigd, alsof de lijn, die loopt van de Aleoeten via Japan en de Rioc-Kioe-eilanden naar de Philippijnen ongeveer de grens zou zijn van de Amerikaanse invloedssfeer in de Pacific en dat dus Zuid-Korea en Formosa hierbuiten zouden vallen. De Russische politici hebben dat tenminste zo begrepen. Zij hebben gemeend, dat de politieke richting, die in de Ver. Staten tot „appeasement” neigde wel de overhand zou krijgen, wanneer in een van deze beide richtingen een aanval zou worden ondernomen. Is Owen Lattimore, die destijds de ontruiming van Zuid-Korea heeft aanbevolen — die tussen haakjes ook inzake Indonesië heeft geadviseerd — niet één van de raadgevers van het State Departement naar wiens stem geluisterd wordt?

Maar de Russische politici bleken te optimistisch in hun verwachtingen. Het kordate besluit van President Truman schoof de grendel op de deur en zowel Zuid-Korea als Formosa zijn tot op dit moment machtige troeven in de Amerikaanse politiek ten aanzien van het Rode China.

1) Aldus Stewart Alsop in de „New York Herald Tribune”.

Uit de BUITENLANDSE VAKPERS

De Franse luchtmacht.

De verhalen, welke men in Mei-Juni 1940 over de Franse luchtmacht hoorde, waren niet zo fraai. Op het einde van de 1e Wereldoorlog bezat Frankrijk de beste luchtmacht op het vasteland van Europa. Maar geleidelijk aan daalde de waarde daarvan, eensdeels door het verouderen van het materieel en bovenal door veroudering van het personeel.

Toen in 1933 de ontwapeningsconferentie een totale mislukking bleek, was de Franse luchtmacht een verouderd instituut, dat geen doorslaggevende machtsfactor meer was in de gigantische politieke strijd die toen begon. Frankrijk had gezworen bij zijn Maginotlinie. Milliarden waren in de grond verdwenen. De enorme waarde van de lucht werd niet ingezien. De waarschuwingen van een enkeling — zoals van de generaal Culman — waren die van een roepende in de woestijn. Zijn „assez de béton, plus d'ailles" — genoeg kazematten, meer vliegtuigen — vond geen weerklank.

Onder de druk van het Nazigevaar werden er toch wel maatregelen genomen. Einde 1933 werd een zelfstandige luchtmacht gevormd, maar de binnenlandse politieke instabiliteit was funest voor de luchtmacht opbouw. De luchtmachtministers volgden elkaar met verbijsterende snelheid op en verschil van inzicht in de luchtmachtstaf zelve, maakte het nog erger. Van een vaste lijn was geen sprake en dat is altijd funest, maar in het bijzonder in perioden van opbouw. Want dan ontbreekt elke vaste basis. Zo was voor 1939 een maandproductie van 250 vliegtuigen vastgesteld. Het werden er nooit meer dan 85.

In Mei 1940 bezat de Franse luchtmacht nog geen 5000 vliegtuigen. De Luftwaffe had bijna 16.000 vliegtuigen ter beschikking, waarvan 6800 moderne eerste lijn toestellen. Toch slaagden de Fransen er nog in, om meer dan 1000 vijandelijke vliegtuigen omlaag te halen in luchtgevechten.

Na de val van Frankrijk besteedde de Gaulle zeer veel aandacht aan het luchtwapen. Ten tijde van de grote invasie beschikten de Vrije Fransen weer over een aanzienlijke luchtmacht.

Na de oorlog werd de Franse luchtmacht volledig gereorganiseerd, waarbij men er naar streeft, de jachtvliegtuigen in elk geval door de eigen industrie te

produceren. Deze industrie is echter nog niet sterk en het aantal zuiver Franse toestellen is nog maar gering. Het grootste gedeelte bestaat nog uit Amerikaanse, Engelse en Duitse toestellen.

De luchtmacht is verdeeld in vijf rayons, vier in Frankrijk, een in Noord-Afrika, terwijl er in het kader van de Franse Unie, commando's zijn in West- en Equatoriaal Frankrijk, Madagascar en Indo-China. Al deze rayons en commando's staan onder bevel van de chef van de Luchtmachtstaf.

Er zijn een behoorlijk aantal vliegvelen, maar zij zijn niet goed geoutilleerd.

In de laatste jaren is de Franse Luchtmacht bezig om op waarlijk intensieve wijze nieuw personeel op te leiden. Er is een groot aantal trainingsscholen, zowel in Frankrijk, als in Afrika. (Dat is inderdaad de manier. Als de wil er is en het personeel aanwezig, komt het noodzakelijke materieel er van zelf! B. K.)

De volgende oorlog.

De volgende oorlog zal — als hij onverhoopt zal losbarsten — er zeer waarschijnlijk een zijn tussen Oost en West, tussen de Staten van het Atlantisch Pact en de Sovjet Unie.

Daarbij zal eveneens naar alle waarschijnlijkheid de Sovjet Unie de agressor zijn. De eerste taak voor West-Europa moet dan zijn om de vloedgolf van het Rode Leger tot staan te brengen en te voorkomen, dat West-Europa wordt bezet.

(Wij achten deze conclusie van de heer Spaight van een bijzondere betekenis. Het is inderdaad voor West-Europa en in het bijzonder voor ons land van de grootste betekenis, dat deze landen niet nogmaals bezet worden, om daarna weer te worden bevrijd. Er zal dan waarschijnlijk niemand meer behoeven te worden bevrijd, want een tweede bezetting, die nog wel een ietwat ander karakter zal dragen dan die van de Nazi's, zal het gros van de West Europese volkeren niet meer overleven. *Daarom moeten wij er voor zorgdragen, dat wij niet meer bevrijd behoeven te worden. Wij moeten er in de eerste plaats voor zorgen, dat wij niet meer bezet worden.* Dat dit inzicht ook aan de andere kant van het water bestaat verheugt ons zeer. Want dat is niet alleen ons eigen belang, want het is ook het levensbelang van Engeland en Amerika en dat is heel belangrijk. B. K.)

West Europa moet dus verdedigd worden. Daar zijn minstens 50 infanterie- en 10 tank divisies voor nodig, die het beste kunnen worden opgesteld tussen Alpen en Noordzee, aan de Rijn. De Rijn, die in elk geval een formidabele tankhindernis is. Zeer zeker zal rekening moeten worden gehouden met de Rode Luchtmacht, in het bijzonder met de inzet van parachutisten. Maar schrijver slaat de kracht van de Rode Luchtmacht niet hoog aan. Hij wijst er op, dat ondanks de grote propaganda, die de Russen met hun parachutisten hebben gemaakt, deze in de tweede wereldoorlog maar zeer weinig hebben betekend. (Inderdaad. De Russische parachutisten zijn maar één keer op grote schaal gebruikt, n.l. bij de Dnjepr-overgang bij Kiew in October-November 1943. Toch zou het verkeerd zijn dat gevaar alleen op historische gegevens te onderschatten. B. K.) Een sterke eigen luchtmacht is tegen het parachutistengevaar de beste verdediging. De Rode Luchtmacht beschikt momenteel zeker over 12.000—14.000 vliegtuigen in eerste lijn, maar tenzij er intussen wonderen zijn geschied, acht schrijver de technische uitrusting — met alles wat er bij hoort — beslist de mindere van de Westerse luchtmachten.

Naast een grondmacht, die de Rode legers op de grond een halt kan toeroepen, moeten de Westerse luchtmachten in staat zijn om de opmarswegen van de Rode legers af te snijden. Een Russische opmars in West Europa wordt ten zeerste bemoeilijkt als alle bruggen over de Elbe vernield kunnen worden.

Maar men kan de oorlog niet winnen met in het defensief te blijven. Men moet — na de eerste stoot te hebben opgevangen — kunnen terugslaan. En nu is de grote vraag hoe moet dat tegenoffensief worden uitgevoerd. Hierbij doen zich twee stromingen voor, die zeer goed tot uiting komen in de boeken „War between continents” van Miksche en Combau, en „If war comes” van Joseph en Stewart Alsop. In het eerste boek wordt de oplossing gezocht in een orthodox traditioneel optreden. *Grootscheepse* landoffensieven met machtige luchtsteun, nadat — gedekt achter de lijnen, waar de Rode legers tot stand zijn gebracht — die legers gevormd zullen zijn.

De opvatting van de beide Alsops is revolutionnair. Deze zoeken het in een *beperkt* offensief te land, om belangrijke gebieden en vooral luchtbases veilig te stellen, om daarnaast met overweldigende luchtbombardementen het Russische binnenland te verpletteren. Natuurlijk is het onzin om heel Rusland met bommen

te willen beleggen. Als 20 Russische steden het lot van Hiroshima zouden delen, dan zouden de Russen 99 % van hun vliegtuigproductie, 65 % van hun olieproductie en 60% van hun staalproductie verliezen.

In de groep Moskou, Gorki, Toela, Kagon, Yaroslavl is 75% van de automobiellindustrie geconcentreerd. Meer dan 50% van alle vliegtuigen komt uit de Wolgasteden Saratov, Kubgav, Astrakan, Ulyanowsk en Ufa. Meer dan 50% van de tanks worden geproduceerd in de Oeralsteden Swerdlosk, Magnitogorsk, Chelyabinsk, Chkalov en Uralsk. Vernietiging van 80 verkeerscentra zou Rusland tot een woestijn zonder transportmogelijkheden maken. Het Rode leger zou volkomen geïmmobiliseerd worden en een gemakkelijke prooi worden van beweeglijke en snelle krachten van de tegenpartij, die in aantal veel zwakker zouden kunnen zijn.

De bases van de uit te voeren lucht-aanvallen zijn aanwezig. Zij zullen dus ook allen gehouden moeten worden. Van West Europa uit is het mogelijk om Moskou aan te vallen. Van de Balkan en Turkije uit zijn het Don- en Donetzbekken zeer kwetsbaar. Zelfs is dat mogelijk van Noord Afrika uit, van waaruit ook het oliecomplex van Bakoe kan worden getroffen. Van bases in het Midden-Oosten uit zijn de nieuwe Siberische industrie centra Novosibirsk, Stalinsk, Krasnogarsk en Komorov en natuurlijk Bakoe en de Uralsteden, aan te vallen. Van Japan en Okinawa uit kunnen de Amursteden en Wladiwostok worden bereikt. Kortom alle levenswichtige centra zijn te bombarderen.

Deze aanvallen zullen met atoombommen dienen te worden uitgevoerd. De vraag of deze nieuwe vernietigingsmiddelen zullen worden gebruikt is volgens schrijvers geen vraag. Als de strijd onverhoopt mocht losbreken, zal het een strijd zijn op leven en dood. Daar is geen compromis in mogelijk. Het is er op of er onder. En de Westerse democratieën hebben de keus om te worden uitgeroeid of te vechten voor haar bestaan met alle beschikbare middelen. De zaken staan momenteel zo dat — zoals Churchill het zo kernachtig uitdrukte — alleen de atoombom tussen ons en Russische overheersing staat.

Natuurlijk moet men rekenen op Russische afweer. Maar de B-36's en B-50's met enorme actieradius met grote bommenlast, elk met een groot afweervermogen, kunnen worden begeleid door lange afstandsjaegers als de Curtis XF-87 „Black hawk”, met een actieradius van

3600 km. Als jet-bommenwerpers zullen worden ingezet, kunnen deze worden beveiligd door het meevoeren van z.g. „parasiet-jet jagers”, zoals de Mc Donnell XF-85, die met opgeklapte vleugels in de B-36 kan worden meegevoerd.

Het centrale en periphere zenuwstelsel van de Sovjet Unie kan door actie uit de lucht worden verlamd. Juist op die punten is Rusland uiterst kwetsbaar. Daar ligt zijn Achilleshiel. Niet op de grond, met zijn enorme afstanden voor welke gemotoriseerde legers ook.

(Een buitengewoon interessant artikel, waarbij wij ons geheel aan de zijde stellen van de opvattingen van de gebroeders Alsop. Voorlopig defensief op de grond en van het begin af aan een overweldigend luchtoffensief. Snelheid, concentratie van krachten, daarin schuilt het geheim van elke overwinning. Op de grond is dat in de Russische oneindigheid niet te bereiken, dat hebben Karel XII, Napoleon en Hitler ieder in hun tijd, met hun middelen, ondervonden. Slechts in de eerste wereldoorlog ging het Rusland der Tsaren smadelijk ten onder. Maar Hindenburg heeft nooit gepoogd om naar Moskou op te rukken. In min of meer plaatselijke vernietigingsslagen verpletterde hij de Russische massa's, waarbij een vergelijking met de wijze van oorlog zoals de Alsops dit zien in zoverre opgaat, dat het materieel van de Duitsers verre superieur was aan dat van de Russen. In aantal waren de Duitsers toen verre de mindere. Daarnaast dient men te bedenken, dat het Rusland der Romanofs door en door vermolmd was. Laten wij echter hopen, dat de mensheid aan weerszijden van het ijzeren gordijn genoeg gezond inzicht op kan brengen om een ramp van een derde wereldoorlog te voorkomen. Maar mocht die catastrofe inderdaad losbreken, waarbij wij er wel van kunnen uitgaan, dat de Sovjet Unie de agressor zal zijn, dan ligt de mogelijkheid van een Westerse overwinning in een optreden zoals de Alsops dat aangeven. B. K.)

Military Review, Juni 1950.

B. K.

De kosten der verdediging.

Milliarden worden nu uitgegeven voor verdedigingsdoeleinden. Maar ondanks alle verhogingen en extra uitgaven omvatten deze uitgaven voor Amerika en Engeland nog geen 10 % van het nationale inkomen. Van de Westerse democratieën is dat momenteel het hoogste percentage. Wanneer een der vrije naties mocht betogen, dat niet meer uitgegeven kan worden dan tot nu toe het geval is,

dan mag er aan herinnerd worden, dat in de zoveel armere Sovjet Unie 13 % van het nationale inkomen voor oorlogsdoeleinden wordt besteed.

Daarnaast moeten de Westelijke democratieën er onvoorwaardelijk voor zorgen, dat zij ook op het sociale front niet verslappen. Ook daar loert de vijand. De prijs van de vrijheid is de inspanning die dit vordert waard. (Volkomen juist. Het geweer bij de voet, het kruis droog en sociaal sterk. Het zal van allen opofferingen vragen, maar deze trilogie is de beste waarborg voor de vrijheid en de vrede. B. K.).

The Economist, Juli 1950.

B. K.

Nationale dienstplicht.

De Engelsen zijn een taai volk. Dat hebben zij door alle eeuwen heen bewezen. Dit heeft enorme voordelen. Maar elke medaille heeft zijn keerzijde. En een nadeel van deze vasthoudendheid is, dat men soms niet tijdig de bakens verzet, als het tij gaat verlopen.

Nog steeds is er een sterke groepering, die zich heftig tegen de algemene dienstplicht verzet en nog zweert bij het kleine beroepsleger van hoge kwaliteit.

Wij moeten niet vergeten, dat Engeland pas op de helft van de eerste wereldoorlog — in 1916 — de dienstplicht invoerde en deze vrijwel onmiddellijk na afloop van die strijd weer afschafte. Pas tegen het begin van de tweede wereldoorlog — in April 1939 — werd de dienstplicht weer ingevoerd. Na 1945 bleef zij behouden. Maar er is een voortdurende oppositie tegen geweest. De Engelsman is (net als de Nederlander. B. K.) op geweldige wijze op zijn persoonlijke vrijheid gesteld. Prachtig. Een vrij mens is de beste verdediger van de democratie. Maar hij vergeet, dat in een totale strijd, het enkele individu beslist niets meer bereikt. In de totale strijd kan slechts de totale inzet uitkomst brengen. Dat wil zeggen, de totale samenbundeling op de juiste wijze van alle beschikbare krachten. Daarbij mag men niet meer uitgaan van het al of niet willen deelnemen van de enkeling aan die totaliteit. Hier geldt meer dan ooit het „een voor allen, allen voor een”. De moderne oorlog is „teamwork”, niet alleen op het slagveld, maar van de gehele natie. Hierbij moeten de persoonlijke belangen wijken voor het grote algemene belang. Per slot van rekening wordt de uiteindelijke persoonlijke vrijheid het best gediend door de gezamenlijke inspanning van allen.

De argumenten van de tegenstanders

der algemene dienstplicht zijn vaak merkwaardig. Zo vrezen deze tegenstanders dat het enthousiasme bij het dienstplichtleger zeer gering zal zijn. En enthousiasme, met de daaruit voortvloeiende toewijding is een der grootste hoekpijlers van een leger. Met dit laatste is de Luitenant-kolonel Tinker het volledig eens. (Wij ook, geheel en al. B. K.). Dat een dienstplichtleger minder enthousiast zou zijn dan een beroepsleger? De Somme, de Hindenburglinie, El Alamein, de grote invasie, de Rijnovergang zijn er om het tegendeel te bewijzen.

Er valt bij een opleiding van 18 maanden zo ongelooflijk veel te bereiken. Als het voorbeeld maar gegeven wordt door de officieren en de onderofficieren. Als deze de volle 100 % van zich zelf eisen, dan kunnen zij wonderen verrichten. Dan komt de eenheid, het vertrouwen, de toewijding en ten slotte het enthousiasme als logische reeks van zelf tot stand.

Van veel belang acht schrijver de recruiting — ook van officieren en kader — uit dezelfde streek, zodat er ook na de dienstplichttijd een band kan blijven bestaan en propaganda onder jongeren kan worden gemaakt door de eigen streekgenoten. Daardoor wordt het vormen van z.g. regimentsclubs van oudgedienden in de hand gewerkt. (Een zeer goed artikel, waarmede wij het van a tot z eens zijn. Het is uitgesloten, dat in een onverhoopt nieuw groot conflict, alleen zou kunnen worden volstaan met kleine hooggetrainde legers. Het tegendeel zal waar zijn. Ongekende massa's zullen worden ingezet. Hoe taai de oude Engelse opvatting is, blijkt niet alleen uit het nog steeds bestaande verzet tegen dienstplicht, het bleek ook uit de opvatting van Churchill, die tot vrij kort voor de grote invasie van mening was, dat de tijd der grote massa legers voorbij was. Niets bleek minder waar te zijn. Waar een eventuele agressor over ongekende mensenmassa's beschikt, zouden kleine beroepslegers worden weggespoeld. De strijd op Korea geeft er als het ware een beeld van. (1 Augustus 1950). De ongetwijfeld goed geoefende en goed uitgeruste Amerikaanse eenheden werden voortdurend aan alle kanten omvat en onder lawines bedolven. De fronten in een eventueel nieuw conflict zullen zo groot zijn, dat kleine legers — ook al zijn ze nog zo goed getraind — geen schijn van kans zullen hebben. De grote Oost Romeinse veldheer Narses, die de Oost-Gothen vernietigde, zei eens, toen er aanmerkingen op hem werden gemaakt, bij de samenstelling van zijn leger waarmee hij de Oost-Gothen ging bestrijden, in welk leger hij veel Longobarden op-

nam „Diamant snijdt diamant”. Zo is het. Tegenover de massa's van de agressor die wij te enen male niet moeten onderschatten, moeten wij zo mogelijk nog beter getrainde, nog beter uitgeruste en ongeveer gelijke massa's stellen en bovenal massa's met een hoog moreel beziel, wetende waarvoor zij vechten. En voor ons is dat al heel gemakkelijk. Als wij tot vechten worden gedwongen, dan zal nooit een imperialistische gedachte ons leiden, maar alleen de vaste wil en overtuiging, dat de vrijheid van de geest en de rechten van de mens geëerbiedigd moeten worden. B. K.).

Snelheid van handelen in de oorlog te land.

Elk strateeg of tacticus, die zich zelf respecteert — aldus de bekende strateeg publicist Liddell Hart — is er van overtuigd, dat een der meest beslissende factoren in de strijd, de factor snelheid is. Daarover bestaat geen twijfel, al laat de toepassing en uitvoering er van soms zeer merkwaardige consequenties zien.

Nu denken velen, dat het beginsel van de snelheid van handelen is of wordt opgelost door de motorisatie en mechanisatie der legers.

Ongetwijfeld komt die de snelheid van handelen ten goede, op voorwaarde dat men er gebruik van weet te maken. En daar zit het hem nu eigenlijk in. Dat hangt natuurlijk in de eerste plaats van de hoogste aanvoerder — de veldheer zelf — af. Weet deze geen beslissing te nemen, blijft hij aarzelen, dan worden zelfs de snelste middelen waardeloos. Maar daarnaast speelt ook de organisatie van het geheel een belangrijke rol.

Allereerst neemt Liddell Hart de organisatie der Hoofd en Staf Kwartieren onder de loupe. Dit zijn volgens hem logge eenheden, die de onuitroeibare neiging hebben om zich voortdurend als een olievlek uit te breiden. Eisenhowers hoofdkwartier omvatte niet minder dan 30.000 — dertigduizend — officieren en minderen. Het S.E.A.C. — South East Asia Command — dat over een veel kleinere macht het commando voerde, dan Eisenhower in Europa, omvatte in totaal ruim 7.000 man. Het tijdsverlies door het werk in de staven was zo groot, dat Liddell Hart niet aarzelt om te zeggen, dat de „advance to victory” — na de geslaagde invasie — onder meer als gevolg van die grote staven, zo langzaam ging. En dat, ondanks de snelste middelen waarover men beschikte en te doen had met een reeds min of meer uitgeputte tegenpartij. Maar niet alleen dat de staven op zich

zelf veel te groot zijn, ook met het aantal staven is dat het geval.

In 1944—1945 commandeerde Eisenhower drie legergroepen, de Zuidelijke bestaande uit 2, de middelste eerst uit 2 later uit 3 en de Noordelijke uit 2 legers.

De legers uit Montgomery's legergroep omvatten 2 soms 3 legerkorpsen, terwijl de legerkorpsen 2 soms 3, een enkele keer zelfs maar 1 divisie omvatten.

In de Middellandse Zee, tijdens de landing op Sicilië was het helemaal erg. Aan die actie namen 7 divisies deel. Om dat geval in beweging te krijgen, waren 3 legerkorpsstaven, 2 legerstaven, een legergroepsstaf en een algemeen Hoofdkwartier nodig.

In Burma bij S.E.A.C. waren — met nog minder divisies 2 legerkorpsstaven, een legerhoofdkwartier en een algemeen hoofdkwartier, het laatste van meer dan 7.000 man. Door al die schakels, door al dat personeel, door al die bureaux gaat niet alleen zeer veel tijd verloren, maar — en dat is ook enorm belangrijk — gaat er zeer veel van de persoonlijke invloed van de commandant verloren en loopt de hoogste commandant ook het gevaar niet meer op de juiste tijd op de hoogte van de situatie te zijn. Er is een oud Engels spreekwoord, dat luidt: „Too many cooks spoil the broth”. Liddell Hart zegt, dat dit met te veel staven en te grote staven van het zelfde laken een pak is.

De vraag is nu, wat moet er aan gedaan worden. In de eerste plaats moet de commandant er voor zorgen, zijn staf zo klein mogelijk te houden. Dit schijnt erg moeilijk te zijn. Liddell Hart sprak over dit onderwerp met de Duitse generaal Westphall, die in de tweede wereldoorlog een der beste Duitse generaals is geweest. Deze constateert het zelfde. De Duitse staven waren wel niet zo enorm als de geallieerde staven, maar ook daar werden — volgens generaal Westphall volgens lijnen van geheime wetten — de verschillende secties en bureaux voortdurend uitgebreid. En het resultaat was, dat enkelen zich dood werkten en de meerderheid een zeer prettig leventje leidde. Het schijnt onuitroeibaar te zijn, aldus de Duitse generaal. (Dit zijn wij toch niet met de generaal eens. B. K.).

Een tweede middel, dat zowel Liddell Hart als Westphall aanbevelen, is het aantal staven te verminderen. Liddell Hart meent, dat de legerkorpsstaven zonder enig bezwaar kunnen vervallen. (Accoord. B. K.). Een legercommandant moet in staat zijn om zelf leiding aan 6 of 7 divisies te geven.

Door inkrimpen der staven en door beperking van het aantal staven, zal de

commandovoering niet alleen sneller gaan, zal de directe invloed van hogere commandanten groter worden, maar zal ook een groot aantal officieren ter beschikking van de troep komen, waar er grote behoefte aan bestaat. (Een echt „Liddell Hart-artikel”, waarmede wij het geheel eens zijn. B. K.).

Het Russische raadsel.

Luitenant-kolonel Wilberforce, die zelf lang in Rusland is geweest en de Russische taal beheerst, bespreekt de binnenlandse toestanden in de Sovjet Unie, zoals die volgens hem zijn.

De Russen zijn over het algemeen zeer prettige mensen, met een religieuze inslag waarmee heel prettig is om te gaan. Maar momenteel zijn zij vrijwel allemaal bezeten door een geest van wantrouwen en verdachtheid. Een wantrouwen, dat alles beheerst.

Hoewel er niet veel mensen zijn, die geloven, dat het Sovjet regime uit zich zelf zal ineenstorten, zijn er niettemin duidelijke tekenen, die er op wijzen, dat het in de Sovjet Unie niet alles rozengeur en maneschijn is. Het enorme apparaat om het volk er onder te houden moet een steeds grotere druk uitoefenen en de pogingen om het volk alles te laten slikken mislukken. De tallozen, die uit de Sovjet Unie wisten te ontsnappen in de laatste jaren, bevestigen de indruk, dat er een grote ontevredenheid is in het gehele land. Het beste bewijs voor deze ontevredenheid vormen wel de grote concentratiekampen met de miljoenen ongelukkige slaven die ze bevolken. Die concentratiekampen zijn geen plotselinge gebeurtenis. Ze bestaan al jaren. Boeren opstanden, vervolging van de intelligentsia, woeste zuiveringen in de partij zelf, dat alles wijst op grote ontevredenheid.

Gedurende de laatste oorlog werd het volk betere tijden beloofd. De collectieve boerderijen zouden worden opgeheven, de boeren — die nog steeds de grote massa der bevolking vormen, zouden hun eigen boerderijen krijgen. De politieke en culturele levensvoorwaarden zouden worden verzacht. Maar daar kwam niets van. Integendeel. De positie van de boeren is tragisch. Het grootste deel van hun productie wordt door de staat gevorderd. Zij zelf krijgen daarvoor een schamele vergoeding, zeer schamel zelfs. De intellectuelen staan bloot aan de meest strenge reglementering die men zich kan indenken.

In de wereld van vandaag is vrijwel niemand tevreden. Maar alleen in de Sovjet Unie en de satelliet staten wordt die on-

tevredenheid onbarmhartig neergeslagen.

De M. v. D. — officieel het Ministerie van Binnenlandse Zaken, in feite de doodgewone voortzetting van de GePeoe, die echter een ietwat onaangename klank had gekregen — is een enorm machtsapparaat. Het omvat niet alleen de gewone politie, ook de geheime politie, een perfect spionagesysteem en speciaal getrainde en bewapende militaire eenheden. Dat laatste is nodig, omdat men het gewone leger niet geheel vertrouwt.

De vraag, hoe een dergelijk machtsapparaat door de Russen zelf ter zijde zou kunnen worden geschoven, kan beantwoord worden door te zeggen, dat de Russen ook normale menselijke wezens zijn, met een onderzoekende geest, die men nooit ten eeuwige dage kan knechten en kan beletten om vragen te stellen omtrent het hoe en waarom.

Met grote zekerheid kan worden aangenomen, dat de laatste twee jaar er een grote godsdienstige opleving bij het volk valt waar te nemen, in het Westen en Zuiden van het land.

Die opleving heeft niets te maken, met de van staatswege betaalde priesters. Die opleving komt uit het volk zelf voort en omvat de meer godsdienstige opvoeding der kinderen en het belijden der sacramenten van de oude orthodoxe kerk, waarbij ondergedoken priesters hun rol spelen. Arrestaties onder de comsomols, de boeren, studenten en professoren zijn er reeds het gevolg van. Velen zien reeds door de voosheid van de Sovjet-propaganda heen. Zij willen de baas zijn over hun eigen lichaam en geest. Zij wensen politieke en economische vrijheid. Er zijn tientallen miljoenen in de Sovjet Unie die er zo over denken. Velen ervan zitten helaas in het concentratiekamp. Maar daar wint men de strijd nooit mee.

Het meest zekere bewijs van de zenuwachtigheid van de heersers in het Kremlin is wel de poging om een onwillige bevolking geheel achter zich te krijgen, door voortdurend het Westen als de grote agressor voor te stellen. (Een zeer goed artikel dat de volle aandacht verdient. B.K.).

The Army Quarterly, Juli 1950.

B. K.

Moderne infanterie.

Een anonymus stelt de vraag of de infanterie nog steeds het hoofdwapen is. Schrijver acht deze vraag niet juist. Beslissend is, dat er onder alle omstandigheden infanterie moet zijn. Slechts de infanterie kan in bezit nemen en in bezit houden. De techniek kan de mens als zo-

danig nooit vervangen. De techniek moet de dienaar van de mens zijn. (Zeer juist. B. K.). De legervormers en -leiders moeten steeds onder alle mechanisatie de nodige aandacht aan de infanterie blijven geven. Zij moet in het raam van het geheel een harmonische plaats innemen, zodat samenwerking met en hulpverlening aan en van andere wapens op de meest juiste wijze en in de kortst mogelijk tijd tot stand kan komen. (Dit is inderdaad het enig juiste standpunt. In de werkelijkheid kan geen enkel wapen het zelfstandig doen. Meer dan ooit geldt dan het „een voor allen, allen voor een“. In moderne stijl noemt men dat „teamgeest“. B. K.).

Het voornaamste is dat de infanterist moreel en technisch voor zijn taak berekend is. (Het doet ons buitengewoon veel genoegen, dat schrijver eerst de *morele waarden* noemt. Daar draait het inderdaad om. Zonder moreel bereikt men niets, ook al heeft men nog zulke mooie spullen. Zie de Maginotlinie in 1940. B. K.). Nagegaan wordt nu hoe de bewapening der infanterie moet zijn.

Schrijver ziet de infanterie als een totaal van individuele strijders. Hij bedoelt daarmee, dat inderdaad elk infanterist een wapen heeft, waarmee hij zelf vecht, zulks in tegenstelling met andere wapens. De organisatie van de infanterie moet dus van het individu uitgaan. Nu draagt de individuele strijder ongeveer een derde van zijn eigen gewicht aan uitrusting mee. De techniek moet er met alle middelen naar streven om — met behoud van de zelfde gevechtskracht — die last te verminderen. De huidige automatische wapens zijn al een stuk lichter dan die uit de vorige oorlog.

De infanterie moet over automatische geweren en mitrailleurs beschikken. Daarnaast vormt de pantserafweer een probleem van de eerste orde. Zonder goede pantserafweer is de infanterist machteloos. De pantserafweer moet zodanig zijn, dat de vijandelijke tanks met die middelen op zeker 200 m, liefst 300 m kunnen worden bestreden. Dan kan de individuele infanterist nog gebruik maken van zijn onzichtbaarheid. Komt de tank dichterbij, dan loopt hij veel te veel kans te worden ontdekt en dan wordt de verhouding voor de ongedekte infanterist tegen de gepantserde tegenstander met kanon en mitrailleur wel zeer ongunstig. Op hoe groter afstand de pantserbestrijding plaats vindt hoe beter. Dat zal echter niet met infanteristische middelen kunnen geschieden. Voor de strijd tegen pantser op korte afstand zal volgens schrijver 30—40 % van de infanterie uitgerust moeten zijn met pant-

serbestrijdingsmiddelen. De vraag doet zich voor of die middelen in hun geheel over de infanterie moeten worden verspreid, of dat men ze in speciale pantserbestrijdingsgroepen bij elkaar moet houden. Het laatste acht schrijver beter. Het infanterieregiment moet beschikken over minstens 6 kanonnen van 12—15 cm.

Tegen de moderne pantsers zijn lichte kalibers beslist onvoldoende. (Volkomen juist. De Koreaanse strijd heeft dat maar al te duidelijk bewezen. De Fransen dachten vóór 1940 met een kaliber van 2.7 te kunnen volstaan. De Duitsers waren direct al begonnen met 3.7. Nederland bepaalde zich uiteindelijk tot 4.7. Tijdens de oorlog werden de kalibers voortdurend opgevoerd in de eeuwigdurende strijd tussen pantser en projectiel. Momenteel zijn kalibers van 7.5 al niet meer afdoende. Wij dienen te bedenken, dat de oorlogvoering beheerst wordt door één begrip en dat is „uitwerking”. Men krijgt een tegenpartij nu eenmaal niet k.o. door hem over de kin te aaien, maar wel door een stevige „rechtse” of „linkse” te plaatsen. B. K.).

Zonder mortieren — in verschillende kalibers — heeft de infanterie geen aanvalskracht. De groep moet over een lichte mortier beschikken. De middelbare mortier behoort bij het bataljon en de zware bij het regiment. Het zou volgens schrijver aanbeveling verdienen de zware mortier (van 11 cm) te vervangen door raketten, die bij een veel lichter gewicht een veel groter kaliber projectiel kunnen verschieten. Het schietapparaat voor een raket van 28 cm (!) weegt slechts 25 kg. Een nadeel van het raket-geschut is echter (nu nog) dat de zuiverheid veel te wensen overlaat. (De schietresultaten van de mortier van 11 zijn ook niet onverdeeld gunstig. B. K.).

De zware mitrailleur heeft aan betekenis ingeboet. Tezamen met zware mitrailleurs dient, met een groter aantal middelbare mortieren, een soort zware wapen-compagnie per bataljon te worden gevormd.

Kleding en uitrusting moeten zodanig zijn, dat de man er het meeste nut van heeft, bij de minste hinder. Behalve over wapens, moet de infanterist ook over pioniersgereedschap beschikken.

Overgaande op de opleiding van de infanterie, merkt schrijver eerst op, dat in deze tijd waarin het lichte wapen zulk een enorme rol speelt, alle andere wapens ook veel meer aan infanteriedienst moeten doen dan vroeger het geval was. Door luchtlandingsactie kunnen troepen die diep in het achterland staan, plotseling in voorste lijn komen. En dan zullen zij als

infanterist moeten optreden. De hoofdzaak voor de infanterist is zijn vuurkracht. Hij moet onder alle omstandigheden gericht vuur kunnen afgeven. Het zien en niet gezien worden. horen zonder zelf lawaai te maken, zich bewegen zonder zich te verraden, zich ingraven en camoufleren, lopen, rennen, het uitbuiten van het terrein, dat dient allemaal om tot de juiste opstelling te komen om de vuuruitwerking zo groot mogelijk te doen zijn.

Veel waarde hecht schrijver aan de psychologische zijde van de opleiding. De op te leiden soldaten moeten weten waarom zij soldaat zijn en bovendien het hoe en het waarom der opleiding zelve worden uitgelegd. Wat de mens begrijpt, doet hij veel beter, dan hetgeen hij niet snapt. (Zeer juist. B. K.).

Veel waarde wordt gehecht aan nachtoefeningen. Niet zozeer om het nachtgevecht zelve, maar wel omdat des nachts die zintuigen voornamelijk geoefend worden, die overdag weinig in actie komen. Voorts is oefenen in samenwerking met andere wapens van een bijzondere betekenis. Als men nooit met tanks, vliegtuigen en artillerie heeft samengewerkt is alles eigenlijk tevergeefs.

Tenslotte merkt schrijver op, dat de infanterie in het gevecht steeds de grootste last heeft te dragen en daarom ook aanspraak maakt op een geheel con amore gegeven en zo groot mogelijke hulp van de andere wapens. (Daar zijn wij het volmaakt mee eens. B. K.).

De Duitse „V” wapens.

De „V”-wapens of raketten verheugen zich helaas in een bijzondere belangstelling. Vooral de V 2-wapens worden als zeer doeltreffend beschouwd. De huidige grootmachten maken daarbij druk gebruik van de Duitse deskundigen, waarop zij de hand hebben kunnen leggen. Toch was hun invloed in de tweede wereldoorlog gering. Dat kwam omdat zij te laat werden ingezet en daardoor ook in onvoldoende hoeveelheid. Eerst toen het krijgsgeluk Hitler begon te verlaten zocht hij naar wonderwapens, die niet alleen het geluk zouden doen terugkeren maar waarmee ook vergelding kon worden uitgeoefend voor de steeds in kracht toenemende geallieerde bombardementen op Duitsland.

De „V”-wapens moesten in het bijzonder Engeland kunnen treffen. Zij moesten niet alleen grote vernietiging te weeg brengen, maar ook door hun verrassend karakter paniek en dodelijke schrik bij de hele bevolking teweeg brengen. Hoofvoorwaarden waren deze: zeer grote

dracht en zo groot mogelijke vernietigende werking.

De grote mannen der Duitse V-wapens waren de generaal-majoor Dornberger en zijn assistent Dr Freiherr von Braun, welke laatste nu in de V.S. werkt.

De eerste V 2 had een dracht van 300 km met een maximum stijghoogte van 96 km. De spreiding bedroeg 1½ tot 2 % van de afstand. De eerste V 2 had de schuilnaam van „A 4”. De „A 9” had reeds een dracht van 400 km.

De uitwerking van de V 2 was zeer groot, zowel moreel als materieel. Eisenhower zegt er zelf van, dat als de V 2 6 maanden eerder was ingezet het slagen van de invasie twijfelachtig zou zijn geweest.

De bedoeling der Duitsers was om 1800 V 2 projectielen per maand te maken. In de praktijk werden dat er nooit meer dan 140. Daarmede kon geen doorslaggevend resultaat worden bereikt.

Schrijver wijst er op, dat men er naar moet streven de luchtstrijdkrachten van de tegenpartij zo enigszins mogelijk op de grond te vernietigen. Verdediging der vliegvelden en grote verspreiding zijn noodzakelijk.

(Moderne V-wapens met atoomspringstof zijn inderdaad ongelooflijk gevaarlijke wapens geworden.

Op hun inzet moet in een onverhoopt

groot conflict beslist gerekend worden. Afweer daartegen kan niet intensief genoeg worden bestudeerd. De wetenschapsman heeft hier het lot der volkeren in zijn hand. B. K.).

De invloed van het luchtoverwicht op de grondoperaties.

Een aanvaller moet er naar streven de heerschappij in de lucht te hebben. Slechts dan kunnen zijn grondstrijdkrachten vrij opereren en kan hij manoeuvreren naar hartelust. Bovendien kunnen dan zijn daartoe geëigende vliegtuigen de grondtroepen alle steun verlenen.

Gaat men de grote veldtochten uit de tweede wereldoorlog na, dan komt men tot de conclusie — aldus Majoor Witrich — dat deze in twee categorieën zijn te splitsen.

Daar, waar de aanvaller over de vrijwel volledige heerschappij in de lucht beschikte bedroeg de gemiddelde snelheid der grondtroepen 23 km per dag en in het tweede geval, waar er van een volledig luchtoverwicht niet kon worden gesproken, beliep die gemiddelde snelheid slechts 3 km per dag, zoals uit onderstaand overzicht duidelijk blijkt.

Allgemeine Schweizerische Militär Zeitschrift, Juli 1950.

B. K.

Veldtocht	Duur	Aantal km	Aantal dagen	Marssnelheid per dag	Tegenweer van de verdediger in de lucht.
Duitsland—	10-5-'40	150	5	30 km	Gemiddeld per dag 23 km
Nederland	15-5-'40				
Duitsland—	10-5-'40	200	18	11 „	
België	28-5-'40				
Duitsland—	13-3-'40	700	35	20 „	
Frankrijk	17-6-40				
Duitsland—	6-4-'40	400	11	37 „	
Yoegoslavië	17-4-'41				
Duitsland—	6-4-41	450	20	22 „	
Griekenland	27-4-'41				
Duitsland—	22-6-'41	1850	90	20 „	Gemiddeld 3 km per dag
Rusland	22-9-'41				
Rusland—	2-2-'43	2150	820	2.62 km	
Duitsland	5-5-'45				
Geallieerde opmars in het Westen	6-6-'44	1100	325	3.40 „	
	5-5-'45				
Geallieerde opmars in Italië	3-9-'43	1800	600	3.00 „	
	2-5-'45				

De Franse nederlaag in 1940.

„Cees" geeft een zeer interessante beschouwing over de oorzaken van de Franse nederlaag in 1940. Schrijver komt ten slotte tot een tiental conclusies:

1. Tegen de Franse verwachtingen in, werden de Ardennen het operatietoneel voor 3.000 tanks en 45.000 motorvoertuigen van alle types (Men moet in een oorlog met alles rekening houden. Ook in Korea bleken de tanks der Noordelijken veel meer te presteren, dan de Amerikanen hadden aangenomen. B. K.).

2. De Fransen verlieten in ongunstige omstandigheden een goed voorbereide stelling en stelden zich bloot aan een ontmoetingsgevecht tussen overmachtige pantsereenheden en minderwaardige infanterie. (Hier traden de Fransen offensief op, zonder de middelen er voor te hebben. Vrijwel altijd fout. Men vangt nu eenmaal geen tijger met een vlinder-netje. B. K.).

3. Na de doorbraak bij Sedan gingen de Fransen de wegen naar Parijs dekken en speelden daardoor op geweldige wijze in de kaart van de tegenpartij, want nu konden de Duitsers in recordtijd de Kanaalkust bereiken en de Geallieerde troepen in tweeën splitsen. (Moreel geslagen gingen de Fransen nu tot het defensief over, op een verkeerd front. Hier had alles op alles moeten worden gezet, offensief en defensief om de Duitse opmars naar het Westen op te vangen. B. K.).

4. De Fransen hebben getracht overal sterk te zijn, maar door de verdeling der krachten waren zij overal even zwak. (De oude fout van de vreesachtigen. Wie alles wil dekken dekt in wezen niets. B. K.).

5. De Maginotlinie was zwaar bezet. Nooit hebben de Fransen er aan gedacht om door middel van deze zwaar versterkte stelling troepen te sparen voor andere zwakkere frontgedeelten. (Gevolg van de „idee fixe". Achter de Maginotlinie was Frankrijk veilig had men jaren gezegd. Men vergat, dat een dief bijna nooit via de goed gesloten stevige voordeur een huis binnendringt. Aan de veel minder verzorgde achterdeur of zijkant gaat het veel gemakkelijker. B. K.).

6. Frankrijk legde de wapens neer vooraleer de laatste krachten uitgeput waren, het zag niet in, dat het slechts de eerste fase van de oorlog verloren had. (Inderdaad een van de onbegrijpelijkste handelingen van de regeerders van „la grande patrie". Men is nooit verloren, voordat men zich gewonnen geeft en de mogelijkheden van Frankrijk in zijn

overzeese gebieden waren nog enorm. B. K.).

7. Reynaud — de Franse minister-president — had gezegd dat Frankrijk in een totale oorlog was gewikkeld, maar deze werd niet totaal gevoerd, omdat de industrie niet gereed was om zulk een oorlog te voeren. (Dat is inderdaad waar. Maar dat was slechts een gevolg van het zeer slechte moreel van het Franse volk zelf. Clémenceau, de grote „Tijger", de vader van de overwinning, die voor niets en niemand bang was, die dwars door alles heen dorst en wist te gaan, heeft eens in een van zijn beroemde redevoeringen gezegd, dat een volk, dat geen vertrouwen in zich zelf heeft een verloren volk is. Slechts een tovenaars zou het kunnen redden. En in 1940 was er geen tovenaars. Frankrijk zou in 1940 een nieuwe Jeanne d'Arc hebben moeten gehad. Het had slechts een Laval. Gelukkig had het ook nog een De Gaulle. B. K.).

8. Frankrijk werd op velerlei gebied verrast en wel:

— *t e c h n i s c h* door het gebruik van gemechaniseerde eenheden en de Stuka's,

— *t a c t i s c h* door de uitstekende coördinatie van tanks—luchtmacht,

— *s t r a t e g i s c h* door de doorbraak op een niet voorzien punt, het Maasfront bij Sedan en door het niet oordeelkundig gebruik der reserves. (En dat na de grote Duitse manoeuvres in 1937 en 1938 alsmede de ervaringen uit de Duitse overval op Polen, ondanks het feit, dat een De Gaulle en een Culman herhaaldelijk hadden gewaarschuwd. De starheid van opvatting van de Franse legerleiding van voor 1940 is wel in schrijnend contrast geweest met de soepele Gallische geest en de traditionele grote strategische opvattingen van een Condé, Napoleon, Joffre en Foch. B. K.).

9. Frankrijk had de oorlog verklaard zonder hem volledig voorbereid te hebben. Dit bleek wel uit: gebrekkige luchtmacht, verouderde bewapening, gemis van noodzakelijke wapens tegen tanks en vliegtuigen, ontoereikende ravitaillering.

(Ook hieruit blijkt de verstarde en benepen opvatting van de verantwoordelijke Franse leiders van voor 1940. Het werk van legerleiders en officieren in tijd van vrede, is van minstens even groot — zo niet van groter belang — als in tijd van oorlog zelve. Een oude Franse militaire spreuk zegt: „men traint een leger 25 jaar om het een keer te gebruiken". Geheel juist. Als die 25 jaar niet behoorlijk worden benut is die „ene keer" bij voorbaat een mislukking. The proof of the pudding is the eating. Als de basis niet goed is, stort het mooiste gebouw in.

Daarom is het werk der legerleiding in tijden van vrede zo ongemeen belangrijk. E. K.)

10. Ten slotte — maar zeer zeker betekent dit niet dat dit de geringste oorzaak is, integendeel! — stelt schrijver vast, dat het Franse volk in 1940 geen moreel had. Het had geen ideaal om warm voor te worden en miste daardoor alle daadkracht die nodig was om de omstandigheden het hoofd te bieden. (Dit is n.m.m. de belangrijkste oorzaak. Moreel is doodeenvoudig alles. Maar Frankrijk was in feite al overwonnen vóór dat de oorlog begonnen was. Niet voor niets zei Churchill „France was rotten from within, before she was smitten from without”. Zonder hoog moreel bereikt men niets. Juist in deze gematerialiseerde tijd. Een begeesterde troep verricht wonderen. Een troep zonder bezieling, stort — onafhankelijk van zijn numerische sterkte — bij de eerste de beste flinke tik in elkaar. Een troep met een ideaal voor ogen verricht wonderen, een troep zonder ideaal is een stel huurlingen. Wie het meeste biedt, heeft ze. Dit is de grootste les die wij uit het drama 1940 hebben te trekken en n.m.m. ook hebben getrokken. B. K.).

(Een artikel dat door zijn duidelijke uiteenzetting en zijn conclusies van grote betekenis is voor het heden. B. K.).

De officier.

Commandant Gauthier geeft in een prachtig artikel zijn mening over het zijn van beroepsofficier weer. Hij stelt op de voorgrond, dat geen leger kan bestaan zonder goede officieren. Zij leiden op, zij voeden op, zij voeren aan, zij geven het voorbeeld. Wil het beroepsofficierenkorps inderdaad het leger van het gehele volk kunnen aanvoeren, dan moeten de officieren ook uit het gehele volk gerecrueteerd worden. De taak van de beroepsofficier is zeer veel omvattend. Het zou een grote misvatting zijn, deze alleen militair te zien. In het bijzonder moet hij op sociaal gebied de nodige kennis hebben. Hij moet niet alleen zijn recruten tot soldaten vormen, maar ook tot „mensen”. Hij moet ze moreel kunnen vormen.

De waarde van een officier wordt door een groot aantal factoren beheerst. Hij moet over de volgende kwaliteiten beschikken. Hij moet zijn een persoonlijkheid, hij moet hebben karakter, intelligentie, gezond verstand, kritische zin, hij moet hebben praktisch zin, gevoel voor discipline, toewijding, organisatorisch vermogen, eergevoel, dapperheid, opvoedings- en aanvoederscapaciteiten, hij moet met

mensen — ondergeschikten, gelijken en rang en superieuren weten om te gaan enz.!

Schrijver merkt terecht op, dat als een officier over al deze kwaliteiten beschikt, hij een soort supermens is, die in de burgermaatschappij waarschijnlijk tot zeer hoge functies zou opklimmen. En toch eisen wij dat allemaal min of meer van al onze officieren. (Ook het „pogen” is schoon. B. K.).

Natuurlijk moet men trachten om dit te benaderen, maar Commandant Gauthier staat voldoende met beide benen op de grond, om te zeggen, dat het slechts aan weinigen gegeven is, dat allemaal te bereiken. Hoofdzaak is volgens hem, dat voor de officier de morele waarden hoofdzaak zijn.

Karakter gaat boven kennis. (Daar zijn wij het volmaakt mee eens. Zeer zeker willen wij „kennis” niet verwaarlozen. Niemand minder dan Maarschalk Foch zei, dat men om althans „weinig” goed te kunnen doen, „veel” moest weten. Als wij goed zijn geïnformeerd staat in het Koninklijk Instituut der Marine in Willemstad de spreuk „Kennis is macht, karakter is meer”. Daar zijn wij het van a tot z mee eens. Voor de beroepsofficieren betekent dat, dat hij zijn officier zijn niet moet zien als een beroep, maar in de allereerste plaats als een roeping. En voor onze reserve collega's, die welbewust een andere kant zijn opgegaan, moet het toch zo zijn, dat zij het zich een eer achten, reserve officier te zijn. Want ons leger drijft wat zijn aanvoering tot en met het bataljon betreft, vrijwel geheel op reserve officieren. In hun handen ligt voor een groot deel ook het lot van ons volk, van hun zelf. Zij moeten ook over de bovengenoemde kwaliteiten beschikken. Zij kunnen en mogen op dit gebied niets minder zijn dan de beroepsofficieren. B. K.).

L'armee, la Nation, Juli 1950.

Logistieke problemen in een toekomst oorlog.

De volgende algemene beginselen kunnen voor een volgende oorlog als vaststaand worden aangenomen:

1. Men moet de beschikking hebben over zeer beweeglijke strijdkrachten met een zo groot mogelijke slagkracht.
2. Als gevolg van atoomwapens, zal de verspreiding zeer groot moeten zijn.
3. Grote massale voorraden en het gebruik van grote transporten en convoien, alsmede van grote concentraties te land en ter zee, moeten vermeden worden.

(De critische lezer zal zeggen, dat het gevechtsbeeld op Korea precies hetzelfde is, als dat van 1945. Inderdaad, maar in dit conflict zijn de ultra moderne middelen tot heden nog niet toegepast. B. K.)

Wat zijn voor de logistiek de gevolgen van deze beginselen?

Er zullen nog veel meer auto's en terreinwagens moeten zijn dan tot nu toe. Daarnaast zal het luchtwapen nog veel intensiever gaan ingrijpen en zullen aan- en afvoer op enorme schaal door de lucht moeten geschieden, zijnde de enige weg, die de uiterst mobiele eenheden op de grond permanent in hun opmars van het nodige zullen kunnen voorzien. Dit eist geweldige hoeveelheden benzine, veel meer dan in de tweede wereldoorlog, toen het benzinegebruik van een divisie varieerde van 12 tot 174 ton per dag.

Het gemiddelde dagelijkse munitiegebruik varieerde per divisie van 86 tot 450 ton. Als de vuurkracht wordt verhoogd — en als gevolg van een verhoogde mobiliteit meer actie zal worden gevoerd — zal dit daggemiddelde aanzienlijk stijgen.

Daartegenover staat, dat het opleggen van grote voorraden, het varen van grote convoien, het concentreren in enkele grote havens voor aan- en afvoer, in de atoomoorlog onmogelijk zal zijn. Hier zal verspreiding een eerste eis worden. Met als resultaat langere aanvoerwegen, meer tijdverlies.

Deze twee factoren — groter gebruik en moeilijker aanvoer — zullen het probleem voor de G 4 man er niet eenvoudiger op maken. De verantwoordelijke commandanten zullen er voor moeten zorgen, dat hun aan- en afvoersystemen zeer efficiënt en economisch werken, zonder uitbreiding van personeel. Want de slagkracht blijft hoofdzakelijk.

Was Rusland in 1941 aan de rand van de nederlaag?

De bekende strateeg-publicist Liddell Hart werpt de vraag op, of Hitler in 1941 Rusland had kunnen verslaan, of dat zijn poging reeds bij voorbaat tot mislukking was gedoemd, met het voorbeeld van Karel XII en Napoleon voor ogen. (Hierbij moge ik opmerken, dat Rusland in de eerste wereldoorlog een verschrikkelijke nederlaag leed tegen de Duitsers, terwijl in 1920 de Polen, onder leiding van de Franse generaal Weygand Rusland ook versloegen. Ook in het Verre Oosten bleek in de Russisch-Japanse oorlog 1904—1905 Rusland helemaal niet onoverwinnelijk. B. K.)

Liddell Hart zegt, dat het helemaal niet zeker was, toen Hitler begon, dat

hij zou verliezen. Weliswaar was het Duitse leger kleiner dan dat der Russen, maar Hitler vertrouwde op de grotere geoefendheid, de betere legerleiding, de opgedane oorlogservaring en een betere organisatie. Hij hoopte, dat zware nederlagen de revolutie tegen Stalin zouden inluiden. Hij wenste de Russische legers te vernietigen, voordat deze zich in de oneindige Russische vlakten in veiligheid konden stellen. Zijn maarschalken zochten dan ook naar mogelijkheden voor het slaan van vernietigende dubbele omvattingsslagen. Nieuwe Cannae's of Tannenberg's. Guderian, de pantserman, wilde daar geen tijd aan verliezen, maar rechtstreeks naar Moskou oprukken.

Het begin stelde de maarschalken in het gelijk. Byalistok, Minsk, Smolensk, Uman, Kiëf, Briansk, Wiasma waren vernietigingsslagen, de een al groter dan de ander. Allemaal dubbele omvattingen. Maar al deze overwinningen waren toch te klein om het grote doel te bereiken, en bovenal ze kostten tijd. Bovendien beging Hitler zelf de enorme fout, om de stoot in het centrum — tegen Moskou — stop te zetten, ter wille van de operaties in het Zuiden, in de Ukraine. Toen de stoot naar Moskou werd voortgezet, waren de herfstregens begonnen, waardoor onafzienbare modderzeeën ontstonden, waarin de auto's volkomen vastliepen.

Reeds toen waren de Duitse generaals — in het bijzonder van Rundstedt — van oordeel, dat de Duitsers moesten terugtrekken naar Polen. Maar Hitler wilde daar niets van weten. Einde November 1941 begon de laatste beslissende slag om Moskou. Maar de verschrikkelijke vroegtijdig invallende winter maakte elke vooruitgang van de Duitsers vrijwel onmogelijk.

Ook in het Zuiden liepen de Duitse pantsers vast. In deze Russische winter leed het onvoorbereide Duitse leger verschrikkelijke verliezen aan personeel en materieel. Desondanks kwam Hitler in 1942 nog dicht bij het doel, dat hij in 1941 had gemist. Hij concentreerde zijn krachten in het Zuiden en drong tot dicht bij de grote Kaukasische olievelden door. Toen de Duitse legers over de Don voorwaarts stieten in de richting van de Kaukasus stond Rusland er kwalijk voor. Het Russische leger had zich nog niet geheel hersteld van de zware klappen van 1941 en de strijdust der Russische troepen werd bij meerdere onderdelen van het Rode leger minder. Maar het was Hitler, die de kracht van de Duitse stoot naar de Kaukasus brak, door zich te gaan vastbijten op Stalingrad. Hij zou

en moest de stad van Stalin hebben. Daar werd alles aan opgeofferd. Met als resultaat de debacle van Stalingrad. Dat was het keerpunt. Want door deze slag steeg het laaggedaalde moreel — wat vooral in het Zuiden het geval was — weer met sprongen. Dat de Russen niet in opstand kwamen tegen het Stalin-regime, zit hem daarin, dat de Duitsers dit zelf onmogelijk maakten. Want op Hitlers last werden de Russen als beesten behandeld. Daarmede speelde hij Stalin op geweldige wijze in de kaart. Liddell Hart is van mening, dat Hitler de strijd tegen de Russen had kunnen winnen, als hij de zaken beter had voorbereid door n.l. niet op auto's, maar op rupspannen te vertrouwen. Dan had de modderzee overwonnen kunnen worden en als hij de Guderiaanse strategie had gevolgd. (Het blijven natuurlijk academische beschouwingen, maar vast staat in elk geval, dat ruimte — een onderdeel van de Russische nationale strategie — alleen maar overwonnen kan worden door snelheid, snelheid en nog eens snelheid. Alleen Guderian had dat goed door. B. K.).

Verliezen aan personeel in de strijd.

In de tweede wereldoorlog leed in het bijzonder de infanterie zware verliezen.

Zo toont overste Williams aan, dat 18 van 65 infanterie Divisies, die Amerika in de strijd bracht meer dan 100% verloren en 5 zelfs meer dan 175%.

De ervaring bij de Amerikaanse Divisies in Italië en West Europa leerde, dat deze eenheden in ongeveer 100 gevechtsdagen geheel vernieuwd waren. In de eerste drie weken waarin een onderdeel zich in de strijd begeeft, worden de

meeste verliezen geleden. Men zou denken, dat de harde werkelijkheid de getrainde soldaat de juiste wijze van vechten wel eerder bij zou brengen. Maar dat is toch niet het geval. De soldaat die het overleeft, heeft na 90 dagen zijn grootste efficiency in de vechtkunst bereikt. Daarna zakt hij over het algemeen weer af en neemt de kans op verwonding en sneuvelen weer toe. Schrijver beveelt aan, om „groene” troepen, zo enigszins mogelijk nooit direct op zware fronten in te zetten, maar eerst 3 weken de vuurdoop te laten ondergaan op rustige frontgedeelten.

De verliezen als gevolg van ziekte komen voor een groot deel op rekening van de neurose. Er zijn drie groepen. Zij die zodanig door angst worden bezeten, dat zij deserteren. Dit zijn de mannen, die in handen van de kriegsraad vallen. Een tweede groep is de emotioneel onstabiele, die zelfs bij kleine gevechtsacties al neurotici worden. De derde categorie bewijst de oude waarheid, dat de eerste paar minuten van het eerste gevecht de belangrijkste voor de soldaat zijn. Deze categorie bestaat uit de emotioneel stabiele, die toch neurotici werden omdat hun eerste gevechtservaring zeer verschrikkelijk was.

Gedurende de eerste 60 dagen van de strijd in Normandië, waren er bij de legers ongeveer 13.000 neurotici in behandeling. Natuurlijk houdt het aantal neurotici ten nauwste verband met de intensiteit van de strijd. Onderstaande tabel geeft dit duidelijk aan.

Van de mentaal stabiele steeg het aantal neurotici na 200 gevechtsdagen.

Uit onderstaand overzicht blijkt duidede-

Maand	verliezen door neurose in %	verliezen door verwonding (al of niet dodelijk) in %	
Mei 1944	2	0,4	
Juni "	3	22	invasie
Juli "	8,4	34	slagen van St. Lo, door- braak bij Avranches
Augustus "	7,6	21	vervolgving door Frankrijk
September "	4	20	idem idem
October "	6,7	14,5	slag bij Aken
November "	8,3	28,5	slag bij Aken en de Saar
December "	7,1	21	Ardennenoffensief van von Rundstedt
Januari 1945	5,3	21,5	tegenoffensief der gealli- eerden op het Ardennen- front
Februari "	3,6	13,5	slag om Rijnland
Maart "	3,8	18,5	idem idem
April "	3,2	16	opmars in Midden- en Zuid-Duitsland
Mei "	1,5	2,4	idem idem

lijk, dat bij grote offensieve acties, waar- bij aanzienlijk resultaat wordt behaald, zoals het slagen der invasie, de vervol- ging der Duitsers door Frankrijk en Bel- gië, de grote successen in de slag om Rijnland en de opmars in Duitsland, Oost van de Rijn, het aantal neurotici — on- danks vrij hoge verliezen door verwon- dingen — toch gering is.

Bij tegenslagen — het niet opschieten na de gelukte landing in Normandië, het geringe succes in de slag om Aken, waar- bij wel veel werd geschoten, maar wein- ig werd opgeschoten — het bloedige of- fensief in Lotharingen tegen het Saar- front en het Duitse tegenoffensief van von Rundstedt in de Ardennen — steeg het aantal neurotici sterk, ook bij de mentaal stabielen. Dit komt volgens schrijver, dat in die gevallen de mening weer ging postvatten, dat de oorlog nog lang niet was afgelopen, waaruit dus weer de kans, dat hij de dans niet zou ontsnappen, weer groter werd. Zodra de man gelooft, dat het einde van de oorlog in zicht raakt, zal het aantal neurotici ook dalen. Dit kunnen wij ook bereiken, door een man die een zeker aantal ge- vechtsdagen op eervolle wijze heeft vol- bracht, naar huis te sturen. (Een zeer interessant artikel, dat door de geest van menselijkheid wordt beheerst. Maar wij moeten niet vergeten, dat een dergelijke personeelspolitiek alleen gevoerd kan worden door landen met een zeer groot mensenpotentieel en zelfs dan nog maar, als de situatie dat toelaat. Er kunnen zich omstandigheden voordoen, waarbij zelfs een groot land elke beschikbare kracht moet gebruiken. Als het op deze wijze kan, best. Maar de restricties zijn te groot om er een algemeen aanvaard be- ginsel van te kunnen maken. Beter lijkt ons de strijdkrachten een zo goed moge- lijke opleiding te geven, want goed ge- trainde troepen lijden de minste verlie- zen, ze van het modernste materieel te voorzien en er voor zorg te dragen, dat allen die tot de strijdkrachten beho- ren, bezielde zijn met een zo hoog moge- lijk moreel, waarbij de scherpe omschrij- ving van het grote doel waarvoor de strijd tenslotte wordt aanvaard van zeer grote betekenis is. Dit doel kan voor de Wes- terse democratiën niet twijfelachtig zijn. Het bestaat heel eenvoudig daarin, dat wij de vrijheid van de geest en de rechten van de mens, zon- der welke waarden het leven geen betekenis heeft, willen handhaven en verdedigen. Heb- ben wij daarbij óók nog gelegenheid om het boven omschrevene toe te passen, dan dient dit zeker te geschieden. B. K.)

De invloed van de atoombom op de strategie en de tactiek.

Na de vernietiging van Hiroshima en Nagasaki op het einde van de tweede wereldoorlog, kwam de fantasie over de atoombom op geweldige wijze los. Som- migen voorspelden als gevolg van een atoombomoorlog de ondergang der wereld, anderen werden verwoed aanhanger van de „druk op de knop” oorlog, weer an- deren wilden bij voorbaat het leven on- der de grond gaan organiseren, de mo- derne strijdkrachten werden als geheel verouderd beschouwd.

Een andere partij beweerde dat de atoombom maar weinig effect op de mi- litaire operaties zou hebben. Vermoede- lijk was hierbij wel de wens de vader van de gedachte.

Nu zijn fantasieën over nieuwe wapens een heel gewoon verschijnsel. De uitvin- ding van de tank, het vliegtuig, de mi- traillieur, het gifgas hebben ieder op hun beurt aanleiding tot de stoutste fanta- sieën gegeven. Dat waren de beslissende wapenen. Maar steeds gelukt het om zich er tegen te kunnen verdedigen.

De Overste C. F. Alley gaat nu na, welke invloed de atoombom op militaire operaties heeft, waarbij ook andere nieuwe wapens ongetwijfeld hun invloed zullen doen gevoelen. Zo zullen steeds grotere beweeglijkheid, grotere vuur- kracht, inzetten van helioptères, infra- rode stralen, geleide projectielen, televi- sie en moderne verbindingsmiddelen van grote invloed zijn.

De schrijver beziet eerst de invloed die de atoombom gehad zou kunnen hebben op belangrijke operaties, die in de tweede wereldoorlog zijn gehouden. Hij neemt daarbij de landingen in Normandië, de Philippijnen (Leythe) en op Okinawa on- der de loupe en komt dan tot de con- clusie dat een atoombom van het type Hiroshima, geworpen op de juiste plaats en op de juiste tijd, de acties zou hebben doen mislukken.

Toekomstige militaire operaties.

Zijn beide partijen in het bezit van atoombommen, dan zullen beide op gro- te schaal tot verspreiding van doelen moeten overgaan, waardoor de strijd een zeer beweeglijk karakter gaat dragen. Snelheid, besluitvaardigheid en soepelheid zullen de hoofdvoorwaarden zijn om in een dergelijke strijd succes te kunnen boeken. Luchtlandingsacties zullen veel vaker en op veel groter schaal worden toegepast, niet alleen in betrekkelijk nauw contact met de gewone grondstrijd- krachten, maar ook als op zichzelf staan- de strategische luchtlandingsoperatie na-

dat het luchtoverwicht bevochten is. Gelet op dit feit, en als bij dergelijke acties de nodige voorzieningen worden getroffen ten aanzien van het vermijden van concentraties, dan is atoombomgevaar niet groot. Wel blijft het gevaar van geleide projectielen bestaan.

Dat geldt ook voor de vloot. De bedreiging die van de atoombom uitgaat kan door grote verspreiding en beweeglijkheid en uitstekende verbindingen voor een groot deel worden ondervangen. De huidige tactische methoden zullen daar echter grondig rekening mee moeten houden.

Verder gaat de schrijver na of er ten aanzien van de beginselen der strategie, door de mogelijke inzet van de atoombom iets veranderd is. Deze beginselen zijn:

1. De doelstelling. Het uiteindelijke oorlogsdoel is onveranderd. Het beoogt de vernietiging van de vijandelijke strijdkrachten en 's vijands vechtwil. Wel kan de inzet van de atoombom een en ander bespoedigen, maar dat doet aan het beginsel niets af.

2. De eenvoud. Door de grote vernietigende kracht der atoomwapens, kunnen in korte tijd grote verliezen worden veroorzaakt. Daardoor zullen de opzet en uitvoering der plannen heel eenvoudig moeten zijn, teneinde hij de aanvallen, grote verliezen en tegenslag goed te kunnen ingrijpen, iets wat bij een ingewikkeld plan niet mogelijk is.

3. Eenheid in commando voering. Het steeds toenemende tempo der operaties en de grote ruimten waarover de operaties zich zullen afspelen eisen nog meer dan vroeger een volledige overeenstemming tussen de verschillende strijdkrachten, nodig niet alleen tijdens de opzet, maar ook bij de uitvoering.

4. Het offensief. Meer nog dan vroeger moet het offensief op de voorgrond staan, om de tegenpartij geen gelegenheid te geven zich te herstellen van een atoombomaanval en om daar het volle profijt uit te kunnen trekken.

5. De manoeuvre. De vergrote beweeglijkheid stelt de moderne strijdkrachten veel meer dan ooit in staat om de manoeuvre uit de buiten. In samenwerking met atoombomaanvallen, waarbij grote gebieden voorhands onbegaanbaar worden als gevolg van radio-actieve straling, kan de manoeuvre op grote wijze worden toegepast en uitgebuit.

6. Concentratie van krachten. Op het punt waar men de beslissing wenst te forceren kan men nooit sterk genoeg zijn. De atoomwapens kunnen de uitwerking der krachteninzet enorm ver-

hogen. Aan de andere kant is eigen concentratie van krachten gevaarlijk, daar concentraties — in welke vorm ook — altijd gewilde objecten voor atoomwapens zijn. Daarom zullen eigen concentraties in zeer korte tijd tot stand moeten worden gebracht.

7. Economisch gebruik van krachten. Juist de atoomwapens zullen het economisch gebruik der krachten in hoge mate in de hand kunnen werken. Door massa-vernietiging kan het werk der gewone grondstrijdkrachten aanzienlijk verlicht worden. De keuze der doelen, waartegen de atoomwapens worden ingezet is hierbij van groot gewicht.

8. De verrassing. Door de grotere mobiliteit, radar, infrarode stralen, televisie worden aan de ene kant grotere mogelijkheden voor verrassing geschapen, terwijl het aan de andere kant ook weer moeilijker zal worden. De inzet van atoomwapens zal echter steeds verrassend moeten zijn, daar anders de kans groot is geen lonende doelen te vinden.

9. Veiligheid. Meer dan ooit moet de veiligheid der eigen troepen en middelen op de voorgrond staan, daar het geringste vergrijp tegen de veiligheid met het oog op de enorme demonische werking der moderne vernietigingsmiddelen fatale gevolgen kan hebben.

Schrijver komt tenslotte tot de conclusie, dat de atoomwapens de beginselen der strategie niet omverwerpen, integendeel, deze worden er door onderstreept. In het bijzonder moet aandacht worden gevraagd voor beweeglijk optreden en grote verspreiding, wat het voor de militaire aanvoerders niet gemakkelijker maakt en waarbij zeer beweeglijke reserves van steeds grotere betekenis zullen worden. Superieur leiderschap is meer dan ooit een vereiste. Tenslotte wijst schrijver er op, dat ondanks de grote vernietigende macht der atoomwapens een druk op de knop oorlog er nog lang niet is en ook wel niet zal komen. Er zal nog steeds gewoon moeten worden gevochten en wel op grote schaal. Mankracht is en zal steeds een zeer belangrijke factor blijven. Het materieel zal het nooit alleen kunnen doen. (Een zeer goed artikel, dat getuigt van een diep inzicht en grote objectiviteit. Schrijver ziet de werkelijkheid recht in de ogen. Hij blijft met beide benen op de grond staan. In het bijzonder is ons de opmerking over het leiderschap — juist in de materieelstrijd — uit het hart gegrepen. Kerels van staal, met moed om verantwoording te willen en durven dragen, die weten door te bijten, zonder

aanzien des persoons, kortom karaktervolle persoonlijkheden zijn in de atoomoorlog meer dan ooit nodig. B. K.)

Is een meerderheid in aantal alleen voldoende?

Op het punt waar men de beslissing wenst te behalen kan men nooit sterk genoeg zijn. Frederik de Grote bracht dit beginsel tot uiting door te zeggen, dat God met de grootste bataljons was. Wil dat nu zeggen, dat het grootste aantal het altijd wint? Is strategie dan domweg de leer van de verheerlijking van de grootste massa?

Laten wij een aantal grote en zeer belangrijke veldslagen uit de 6000-jarige krijgsgeschiedenis der mensheid nagaan en de wederzijdse sterkteverhouding in ogenschouw nemen.

slagen of veldtochten	jaar	sterkteverhouding overwinn. tot verl.
Marathon	490 v. Chr.	1 9
Issus	333 "	1 6
Gaugemela	331 "	1 8
Crécy	1346	1 2
Poitiers	1356	5 8
Tenochtitlan	1522	1 20
Blenheim	1704	5 6
Leuthen	1757	3 8
Quebec	1759	3 5
Torgau	1760	2 3
Valmy	1792	1 2
Noord Italiaanse veldtocht van Napoleon	1796—'97	1 4
Auerstadt	1806	1 2
New-Orleans	1815	5 8
Buena Vista	1847	1 3
Fredericksburg	1862	2 3
Chanselorsville	1863	1 2
beleg v. Parijs	1870—'71	2 5
Tannenberg	1914	1 3
Marne slag om	1914	9 10
Engeland	1940	1 3
1e Engelse offensief in Lybië	1940	1 5
Offensief van Montgomery in Egypte en Lybië	1942	2 3

Al deze acties hebben op geweldige wijze de wereldgeschiedenis beïnvloed, en toch was de overwinnaar in aantal steeds de zwakkere. Maar het geringere aantal werd volkomen geneutraliseerd door de aanwezigheid van ware militaire leiders als een Alexander de Grote, een Zwarte Prins, Cortez, Marlborough, Frederik de Grote, Napoleon, Grant, von Moltke, Hindenburg, Joffre, Wavell en een Montgomery. Militaire leiders bij de gratie Gods,

die wisten te handelen en hun troepen wisten te bezielen. (En dáár gaat het om. Een bezielde troep, die weet waarvoor hij vecht en volledig vertrouwen heeft in zijn aanvoerder verricht wonderen. De geest is het sterkste wapen ter wereld. Men kan de geest alleen beïnvloeden door zelf midden tussen de mensen te gaan staan. In dit verband mogen wij nogmaals denken op het enorme belang van de heel doodgewone troepen dienst. De machtigste bevelen, de mooiste bevelen moeten uiteindelijk door de doodgewone troep worden uitgevoerd. Slechts de aanvoerder kan uit de troep halen wat er in zit, als hij die troep door en door kent. B. K.)

Opleiding van stafofficieren in Rusland.

In de Sovjet Unie wordt grote aandacht geschonken aan de vorming van een voldoende aantal voor hun taak berekende stafofficieren. Men ziet in de Sovjet Unie zeer goed in, dat een troepeneenheid zijn werk nooit goed kan volbrengen, als die eenheid niet goed wordt geleid en de acties er van niet op de juiste wijze worden gecoördineerd met andere eenheden.

Grote waarde wordt bij de opleiding gehecht aan „teamwork”. Naast de theoretische scholing, wordt dan ook de nadruk gelegd op bevels- en stafdiensstoefeningen, met en zonder troepen. Daarbij wordt — in beide gevallen — steeds met volledige staven en onderdelen gewerkt. (Dat is inderdaad het enige juiste systeem, want dan moet men alles regelen, wat bij oefeningen, waarbij de eigenlijke uitvoerende staven of onderdelen er niet zijn, nooit tot zijn recht komt. B. K.)

De cursisten moeten in alle staven werken. Behoudens in de eerste — instructieve — oefeningen, is er altijd een tegenpartij, die de grootste activiteit aan de dag moet leggen. Er moeten zoveel mogelijk oefeningen worden gehouden. Een stafdiensstoefening zonder troepen moet niet langer dan 4 uur duren, één met troepen niet langer dan 24 uur. (Inderdaad kan men op deze wijze de cursisten zoveel mogelijk gevallen voorleggen. De werkelijkheid stelt ons óók elk ogenblik voor nieuwe problemen. Het systeem lijkt ons juist. B. K.)

De Russische vloot.

Een van de merkwaardigste verschijnselen bij de Russische Marine is altijd het gebrek aan continuïteit geweest. Tijdens de Tsarenregering hing de sterkte van de vloot geheel af van het inzicht van de regerende Tsaar. Na de Rode re-

volutie hadden de Sovjets slechts een handvol officieren en onderofficieren der Marine over. Nu is men aan een geweldig vlootbouwprogramma bezig. Door de eeuwen heen, heeft de Russische Marine in Rusland zelf nooit de belangstelling gehad, die het leger genoot. Men is nu bezig om dat te veranderen. De Russen beschikken nu over havens, die het hele jaar door ijsvrij zijn, zodat de training ook regelmatig door kan gaan.

Het zwaartepunt wordt nu nog gelegd op de duikboten, waarbij zeer veel nut wordt getrokken uit de ervaring der Duitsers. De vermoedelijke sterkte is nu 250 stuks. Een groot aantal Duitse technici en oud onderzeebootofficieren is voor de Russen werkzaam. Ook hechten de Russen veel betekenis aan de mijnenoorlog. Zij beschikken over grote aantallen mijnenleggers, ook over onderzeebootmijnenleggers. De Marine luchtmacht — die nog niet over vliegtuigdekschepen beschikt, omvat ongeveer 2.000 eerste lijn-toestellen. De Russen beschikken nog niet over moderne slagschepen. Zij hebben op dit gebied ook zeer weinig ervaring. Maar ook in deze kwestie kan een beroep op de Duitse practijk-mensen — waarover de Russen beschikken — worden gedaan. De kruisersterkte is acht stuks, waarvan 6 Russische, 1 ex-Duitse (de Nürnberg) en 1 ex-Italiaanse (de Duca d'Aosta), verder vijf moderne flotille leiders en ongeveer 60 torpedo-bootjagers. Nu is onlangs een afzonderlijk ministerie van marine opgericht, dat een groots 5 jarenplan op vlootbouwgebied ten uitvoer moet leggen. (Als wij ons afvragen wat de bedoeling van de grootscheepse vlootbouwplannen kan zijn, dan is het duidelijk, dat men aan Russische zijde inziet, dat in een eventueel conflict tussen Oost en West de beslissing alleen maar kan worden geforceerd, als de Russen er in slagen ook de oceanen te beheersen. Eerst met hun duikboten, om de geallieerde zeeverbindingen totaal af te snijden. Wij brengen in dit verband in herinnering, dat in het zwarte jaar 1942, de Duitsers 200 duikboten hadden. Daarna zal tot invasie in het gebied van de hoofdvijanden moeten worden overgegaan, want anders krijgt men de kans, dat hetzelfde spel van de tweede wereldoorlog zich gaat herhalen. Toen verzuimde Hitler om na zijn landoverwinningen, zijn grootste vijand — Engeland — in eigen hol op te zoeken en te vernietigen. En het was om dat land, dat zich de coalitie zou groeperen, die uiteindelijk het Hitlerdom kon vernietigen. Zolang bij wijze van spreken, in een eventueel conflict tussen Oost en West de

Russen er niet in slagen om in Londen, in Washington, in Sydney en in Wellington de lakens uit te delen, hebben zij een dergelijk conflict nooit gewonnen. Om dat te bereiken is een vloot, een zeer grote vloot nodig. Dat is de enige reden voor het scheppen van een zelfstandig Ministerie van Marine en een vijfjaren vlootbouwplan. Generaal Marshall stelde het gehele probleem klaar en duidelijk in enkele woorden. Hij zeide n.l.: „Oceans are formidable barriers, but to the nation enjoying naval superiority, they become highways of invasion.” De Russen begrijpen dat blijkbaar ook. Nu de Sovjet Unie in de practijk ook de beschikking heeft over de havens van China komt de grote betekenis van Formosa in dit licht bijzonder naar voren. B. K.)

Militaire notities rondom de wereld.

Verenigde Staten.

Vliegers, die hun taak in het Poolgebied hebben te vervullen, worden voorzien van een speciaal pakket, dat aan hun parachute verbonden is, en dat hen in staat moet stellen op de grond in leven te blijven, als zij gedwongen worden per parachute het vliegtuig te verlaten. Behoudens levensmiddelen omvat het pakket een isolerende slaapzak, waarbij het lichaam bij een buitentemperatuur van 40° C onder nul nog warm blijft, ski's, lucifers die onder alle omstandigheden branden, water en vuurpijlen.

Uitgebreide proeven worden genomen met de bestrijding van vijandelijke vliegtuigen door middel van raketten, welke door eigen vliegtuigen zelf worden afgevuurd. De nieuwe raketten zijn klein, zodat een voldoende aantal kan worden meegenomen. De uitwerking van elke raket is zodanig, dat bij een treffer elk bestaand vliegtuig vernietigd wordt.

De Amerikaanse vloot heeft een nieuwe — gestroomlijnde — helicoptere ontworpen. Die wordt „de vliegende banaan” genoemd. De officiële naam is Piasecki H.R.P.-1. Hij kan, behalve de bemanning, 8 man meenemen. Een verbeterd model zou reeds 20 man kunnen vervoeren, als het moet zelfs 27 man.

Pakistan.

Het jonge Pakistan neemt zijn taak als zelfstandig land ernstig op. De eenmaal verkregen vrijheid wenst het onder alle omstandigheden te houden. De oorlogsbegroting 1950—1951 omvatte niet minder dan 1.300.000.000 gulden of bijna 45% van het totale budget. De minister van Financiën, sprekende namens de hele regering zei, dat de financiële po-

sitie van Pakistan moeilijk was, maar dat men zijn hoogste plicht zou verzaken, als men aan de landsverdediging niet alles deed, wat in het vermogen lag.

Zweden.

Bofors heeft een nieuw luchtdoelkanon ontworpen, van 120 mm. kaliber dat volautomatisch is. Het is het eerste kanon boven het 40 mm. kaliber dat volautomatisch is. Het kan ongeveer alle elevaties vuren. Van het nieuwe wapen wordt gezegd, dat dit het middel is voor bestrijding van jet vliegtuigen en geleide projectielen van het V 2 type.

Military Review, Juli 1950.

B. K.

NIEUWE UITGAVEN

Binnenkort verschijnt bij Van Gorcum & Comp. N.V. te Assen „**ZIJ SPRONGEN IN DE NACHT.....**”. De Nederl. Inlichtingendienst te Londen, gedurende de oorlogsjaren 1943—1945, door Dr J. M. Somer. Met een voorwoord van Prof. Mr P. S. Gerbrandy, Oud-Minister-President. Prijs f 5.40 ingen, f 6.90 geb.

Na verschijning van het boek, dat reeds thans besteld kan worden, zullen wij een bespreking ervan in De Militaire Spectator opnemen.

TE KOOP: FIAT SPA AUTOSPUIT

Capaciteit: 2000 liter per minuut bij 60 meter opvoerhoogte. 4 cylinder benzinemotor \pm 65 pk. Luchtbanden, geen reservewiel. Inhoud benzinetank \pm 120 liter. Maximum snelheid 60 km per uur. Br. nr. 8, Bur. „Militaire Spectator”, Zwarteweg 1, Den Haag.

AANGEBODEN

voor de totale prijs van f 25,— de ondergenoemde jaargangen en nummers van „De Militaire Spectator”

1936 t/m 1941 compleet; 1942 nrs 1 t/m 5, 1945 nrs 1 t/m 3, 1946 t/m 1948 compleet; 1949 nrs 1 t/m 10.

Brieven onder nr. 9, Bur. „De Militaire Spectator”, Zwarteweg 1, Den Haag.

ONMIDDELLIJKE
VERLICHTING EN
VERBETERING

asthma, neus-
verkoudheid,
hooikoorts,
bronchitis,
en moeilijke
ademhaling

**DAROPHEDRIN
DRUPPELS**

BERGSE MOTORHANDEL EN REPARATIE-BEDRIJF WILLEM WIERIKX

BERGEN OP ZOOM

Wouwseweg 1 — Telefoon 930

Agentschappen: Royal Enfield, Ariel, Velocette, Norton en Methless.
Werkt voor diverse militaire instanties